

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ – ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 254, Κτήριο Β΄
Ταχ. Κώδ. : 26443, Πάτρα
Πληροφορίες : Α. Ζυγούρα
Τηλέφωνο : 2613 613401
e-mail : promithion@pde.gov.gr

Αριθμ. Διακήρυξης 7/2025

Α/Α ΕΣΗΔΗΣ 367860

ΤΕΥΧΟΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Τίτλος Διαγωνισμού	
«Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027»	
Αναθέτουσα Αρχή	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Εκτιμώμενη αξία	374.418,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (κ.αξία 301.950,00 € πλέον ΦΠΑ 24%, 72.468,00 €)
Διαδικασία Ανάθεσης	Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός με Ανοικτή Διαδικασία (άρθρο 27 ν. 4412/2016)
Κριτήριο Ανάθεσης	Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής
Χρηματοδότηση	Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Κωδικός Πράξης ΣΑ: 2024ΕΠ00170003) -ΟΠΣ 6003528
Ταξινόμηση κατά CPV	CPV 90711500-9 (Περιβαλλοντική παρακολούθηση, εκτός αυτής που προορίζεται για κατασκευαστικά έργα) και συμπληρωματικού CPV 71700000-5 (Υπηρεσίες παρακολούθησης και ελέγχου)
Τόπος Υποβολής προσφορών:	Διαδικτυακή πύλη: www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (ηλεκτρονική υποβολή)
Συστημικός Αύξων Αριθμός (ΑΑ)	367860

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	4
1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ.....	4
1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.....	5
1.3 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	5
1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	6
1.5 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	11
1.6 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ.....	11
1.7 ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ	12
2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	13
2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	13
2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης	13
2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης	13
2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων.....	13
2.1.4 Γλώσσα.....	14
2.1.5 Εγγυήσεις	14
2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων.....	15
2.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	15
2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής.....	15
2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής	16
2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού	17
2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας.....	22
2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια	23
2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.....	23
2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης.....	24
2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία	25
2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής.....	26
2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών.....	27
2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα	29
2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ	36
2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης.....	36
2.4 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	37
2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών.....	37
2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών.....	37
2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»	40
2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής.....	40
2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά	41
2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών.....	41
2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών	42
2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών.....	43
3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	45
3.1 ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	45
3.2 ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	47
3.3 ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	48
3.4 ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	50
3.5 ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.....	52
4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	53
4.1 ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ.....	53
4.2 ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	53
4.3 Όροι εκτέλεσης της σύμβασης	53
4.4 ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ	54

4.5	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ.....	55
4.6	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΟΜΕΡΟΥΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	55
5.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	57
5.1	ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.....	57
5.2	ΚΗΡΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΕΚΠΤΩΤΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ.....	58
5.3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	59
5.4	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.....	60
6.	ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ.....	61
6.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	61
6.2	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	61
6.3	ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	62
6.4	ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ – ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	63
6.5	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΙΜΗΣ.....	63
6.6	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΜΕΛΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΈΡΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	63
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	65
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	65
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΕΝΙΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ Έντυπο ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	91
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ.....	92
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ.....	95
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ.....	96
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	98
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΕΛΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ.....	100
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ.....	102
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ Υ.Δ. ΠΕΡΙ ΜΗ ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ (ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ Άνω των ορίων).....	102
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	104

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

1.1 Στοιχεία Αναθέτουσας Αρχής

Επωνυμία	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)	997824337
Κωδικός Αναθέτουσας Αρχής για την ηλεκτρονική τιμολόγηση	1007.907.0001
Ταχυδρομική διεύθυνση	Πανεπιστημίου 254, Κτήριο Β'
Πόλη	Πάτρα
Ταχυδρομικός Κωδικός	26443
Χώρα	ΕΛΛΑΔΑ (GR)
Κωδικός NUTS	EL63
Τηλέφωνο	2613 613401
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο	promithion@pde.gov.gr
Αρμόδιος για πληροφορίες	Α. Ζυγούρα(επί της διακήρυξης) Μπέρντ Γκέρς (επί των τεχνικών προδιαγραφών), τηλ. 2613-613265
Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL)	www.pde.gov.gr

Είδος Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή είναι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, αποτελεί Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού και είναι μη κεντρική κυβερνητική Αρχή.

Κύρια δραστηριότητα Α.Α.¹

Η κύρια δραστηριότητα της Αναθέτουσας Αρχής είναι οι Γενικές Δημόσιες Υπηρεσίες.

Στοιχεία Επικοινωνίας ²

- α) Τα έγγραφα της σύμβασης είναι διαθέσιμα για ελεύθερη, πλήρη, άμεση & δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση μέσω της διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr) του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.³
- β) Κάθε είδους επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Προμήθειες και Υπηρεσίες (εφεξής Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), το οποίο είναι προσβάσιμο από τη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.
- γ) Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην προαναφερθείσα Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο και από την επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας:
<http://www.pde.gov.gr> > Ενημέρωση> Προκηρύξεις

¹ Επιλέγεται η κύρια δραστηριότητα της Α.Α., βλέπε και Παράρτημα ΙΙ (Προκήρυξη Σύμβασης), Τμήμα Ι, παρ. 1.5, Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296). α) Γενικές δημόσιες υπηρεσίες β) Άμυνα, γ) Δημόσια τάξη και ασφάλεια, δ) Περιβάλλον, ε) Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις, στ) Υγεία, ζ) Στέγαση και υποδομές κοινής ωφέλειας, η) Κοινωνική προστασία, θ) Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία, ι) Εκπαίδευση, ια) Τυχόν άλλη δραστηριότητα.

² Επιλέγονται και συμπληρώνονται τα αντίστοιχα εδάφια, βλ. άρθρα 22 και 67 του ν. 4412/16

³ Εάν η πρόσβαση στα έγγραφα είναι περιορισμένη, αντί των αναφερομένων στο α) συμπληρώνεται: «Η πρόσβαση στα έγγραφα είναι περιορισμένη. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στη διεύθυνση (URL) : .....»

1.2 Στοιχεία Διαδικασίας-Χρηματοδότηση

Είδος διαδικασίας

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του **άρθρου 27 του ν. 4412/16**, όπως ισχύει.

Χρηματοδότηση της σύμβασης⁴

Η σύμβαση περιλαμβάνεται στο υποέργο 2 «**Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027**» της Πράξης «**Παρακολούθηση υδάτων σε ΧΥΤΑ/Υ και ΕΕΛ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην ΠΠ 2021-2027**», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «**Δυτική Ελλάδα 2021-2027**» στον Άξονα Προτεραιότητας «**Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και της κυκλικής οικονομίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**» με βάση την απόφαση ένταξης με **αρ. πρωτ. 385/25-01-2024 (ΑΔΑ: 6ΓΤΚ7Λ6-ΒΘΕ)** του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και έχει λάβει κωδικό **ΟΠΣ 6003528**.

Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Κωδικός Πράξης ΣΑ: **2024ΕΠ00170003**).

1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης

Αντικείμενο της σύμβασης είναι η διενέργεια προγράμματος παρακολούθησης της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των αστικών ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, που αποτελούν σημαντικές πιέσεις για τους υδάτινους αποδέκτες τους, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ «Επεξεργασία Αστικών Λυμάτων», η οποία αποτελεί ενιαίο βασικό μέτρο του συνόλου των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.

Αναλυτικά το αντικείμενο του έργου περιγράφεται στο Παράρτημα Ι [Μέρος Α - Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων] που συνοδεύει την παρούσα Διακήρυξη.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : **CPV 90711500-9 (Περιβαλλοντική παρακολούθηση, εκτός αυτής που προορίζεται για κατασκευαστικά έργα)** και συμπληρωματικού **CPV 71700000-5 (Υπηρεσίες παρακολούθησης και ελέγχου)**.

Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο της υπηρεσίας.

Η υπηρεσία για το «**Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027**» αποτελεί το Υποέργο 2 της Πράξης «**Παρακολούθηση υδάτων σε ΧΥΤΑ/Υ και ΕΕΛ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην ΠΠ 2021-2027**» με Κωδικό ΟΠΣ 6003528 στο Πρόγραμμα «**Δυτική Ελλάδα 2021-2027**» και εξ ' αντικείμενου δεν δύναται να διαιρεθεί σε τμήματα.

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των **374.418,00 €** συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (καθαρή αξία **301.950,00 €**, ΦΠΑ 24% : **72.468,00 €**).

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται από την υπογραφή της έως 31-12-2027 . Η ημερομηνία λήξης της σύμβασης δύναται να παραταθεί εφόσον παραταθεί η ημερομηνία λήξης της πράξης.

⁴ Το περιεχόμενο της παραγράφου διαμορφώνεται ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης (βλ. παρ. 2 περ. ζ' του άρθρου 53 του ν.4412/16, όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4782/21)

Αναλυτικά το αντικείμενο της σύμβασης καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας διακήρυξης και το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής.

1.4 Θεσμικό πλαίσιο

Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως⁵:

- του ν. 4412/2016 (Α' 147) *“Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)”*
- του ν. 4700/2020 (Α' 127) *«Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»* και ιδίως των άρθρων 324-337
- του ν. 4622/2019 (Α' 133) *«Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»* και ιδίως του άρθρου 37,
- του ν. 4601/2019 (Α' 44) *«Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις»*
- του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204) *«Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»*,
- του ν. 3548/2007 (Α' 68) *«Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»*,
- του άρθρου 4 του π.δ/τος 118/2007 (Α' 150)
- του π.δ/τος 39/2017 (Α' 64) *«Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της Α.Ε.Π.Π.»*
- της υπ' αριθ. 52445 ΕΞ2023/4-4-2023 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων Υποδομών και Μεταφορών και Επικρατείας, με θέμα: *«Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς»*, (Β'2385 με διορθ. σφαλ. στο Β' 3061).
- της υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β'5623/02.11.2022) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων *«Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016»*
- της υπ' αριθμ. 76928/13.07.2021 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας: *“Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)”* (Β' 3075)
- της υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β' 2453/ 09.06.2021) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα *«Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)»*
- της υπ' αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α. (Β' 2338/02.06.2021) *«Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων»*

⁵ Η αναθέτουσα αρχή προσαρμόζει την παρ. 1.4 και τους όρους της διακήρυξης με βάση το αντικείμενο της σύμβασης και την κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει κατά την έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης. Σε περίπτωση νομοθετικών μεταβολών και έως την επικαιροποίηση του παρόντος υποδείγματος από την Αρχή, οι αναθέτουσες αρχές έχουν την ευθύνη αντίστοιχης προσαρμογής των εν λόγω όρων.

- της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 98979 ΕΞ2021 (Β' 3766/13.08.2021) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019» (Α' 44)
- του ν. 5005/2022 (Α' 236) «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις»,
- του ν. 4919/2022 (Α' 71) «Σύσταση εταιρειών μέσω των Υπηρεσιών Μίας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) και τήρηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1151 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου (L 186) και λοιπές επείγουσες διατάξεις»
- του ν. 4914/2022 (Α'61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις»
- του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Β'/21-09-2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- του ν. 4442/2016 (ΦΕΚ 230/Α'/07-12-2015) «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- του ν. 4512/2018 (ΦΕΚ 5/Α'/17-01-2018) «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις» και ειδικά το Κεφάλαιο Γ αυτού «Εποπτεία – εργαλεία εποπτείας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Του ν. 4819/2020 (ΦΕΚ 129/Α'/23-07-2021) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
- του ν. 4250/2014 (Α' 74) «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 1.
- της παρ. Ζ' του ν. 4152/2013 (Α' 107) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές»
- του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο».
- του ν. 3419/2005 (Α' 297) «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας».

- του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»
- του ν.2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» και ιδίως των άρθρων 1,2, 7, 11 και 13 έως 15
- του ν. 2121/1993 (Α' 25) «Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα»
- του π.δ/τος 80/2016 (Α' 145) «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»
- του π.δ/τος 28/2015 (Α' 34) «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία»,
- του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία.
- του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής της 23ης Σεπτεμβρίου 2019, για την κατάρτιση τυποποιημένων εντύπων για τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 (ηλεκτρονικά έντυπα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 272 (Η χρήση των τυποποιημένων εντύπων του παρόντος Κανονισμού είναι υποχρεωτική από 25 Οκτωβρίου 2023)
- του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 119.
- του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 3/16
- Την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23-10-2000 για την θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα πολιτικής των υδάτων.
- του ν.3852/2010 «Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- του ν.4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Εμβάθυνση της Δημοκρατίας – Ενίσχυση της συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι]».
- Την οδηγία 91/271/ΕΟΚ του συμβουλίου της 21-5-1991 για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων.
- Οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία
- του Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/09-12-2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- της Υ.Α. οικ. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/22036/219/2024 (ΦΕΚ 1530/Β'/8-3-2024) «Επικαιροποιημένο Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις».
- της ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630/2023 (ΦΕΚ 2692 Β/21-4-2023) «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία και στην αποκατάσταση του εδάφους - Συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1986 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία», όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 και αντικατάσταση της υπ' αρ. 80568/4225/1991 (Β' 641) κοινής υπουργικής απόφασης».

- της Κ.Υ.Α. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β/14-03-1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (εναρμόνιση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- της Κ.Υ.Α. οικ.145116/2011 (ΦΕΚ 354 Β/8-3-2011 – Διορθ.Σφάλμ. Στο ΦΕΚ-3270 Β/6-12-12) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- της Κ.Υ.Α. 11936/836/2019 (ΦΕΚ 436/Β'/14-02-2019) «Καθορισμός διαδικασίας και δικαιολογητικών για την εγκατάσταση και τη λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων «Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Κ.Υ.Α. Α3(γ)/οικ.76492/2016 [ΦΕΚ 3458Β 26-10-2016] Κοστολόγηση και ανακοστολόγηση ιατρικών πράξεων (όπως ισχύει).
- του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/08-03-2007) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- της υπ' αριθμ. 706/2010 Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1383/Β/02-09-2010 και ΦΕΚ 1572/Β/28-09-2010 διόρθωσης του Παραρτήματος ΙΙ) «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους»,
- την υπ' αριθμ. 21/29-4-2024 (ΦΕΚ 86/Α/12-06-2024) Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου με θέμα την «Έγκριση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων»,
- την υπ' αριθμ. 20/29-4-2024 (ΦΕΚ 85/Α/12-06-2024) Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου με θέμα την «Έγκριση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων»,
- την υπ' αριθμ. 19/29-4-2024 (ΦΕΚ 84/Α/12-06-2024) Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου με θέμα την «Έγκριση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων»,
  - Τις διατάξεις του Π.Δ. 132/27-12-2010 (ΦΕΚ 225Α'/27-12-2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
  - Της υπ' αριθμό 635/2023 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών μέσω της οποίας γίνεται η επικύρωση των αποτελεσμάτων των Αυτοδιοικητικών Εκλογών της 8ης Οκτωβρίου και των επαναληπτικών τους της 15ης Οκτωβρίου 2023, με την οποία ανακηρύχτηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι ΠΔΕ για την περίοδο από 1-1-2024 έως και 31-12-2028.
  - Της από 18/12/2023 πρακτικό ορκωμοσίας Περιφερειακού Συμβουλίου περιφερειακής περιόδου από 1-1-2024 έως και 31-12-2028.
  - Της υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/4904/127/05-01-2024 (ΑΔΑ: 9ΦΖΦ7Λ6-532) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Αναπληρωτή Περιφερειάρχη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.11 του άρθρου 160 του ν.3852/2010 (Α' 87) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».
  - Της υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/4908/128/05-01-2024 (ΑΔΑ: 98ΧΘ7Λ6-73Φ) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Αντιπεριφερειάρχων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας».

- Της υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/15172/333/16.1.2024 (ΑΔΑ: 6ΚΟ37Λ6-ΓΧΒ) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Αντιπεριφερειάρχη Οικονομικής Πολιτικής και Δημοσιονομικού Ελέγχου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας».
- Της υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/25560/603/25-01-2024 (ΦΕΚ 557/τ.Β'/26-01-2024) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί Εξουσιοδότηση υπογραφής «Με εντολή Περιφερειάρχη» στον Αντιπεριφερειάρχη Οικονομικής Πολιτικής και Δημοσιονομικού Ελέγχου Δυτικής Ελλάδας.
- Της υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/24010/554/24-01-2024 (ΦΕΚ ΦΕΚ 657/τ.Β'/31-01-2024) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Μεταβίβασης άσκησης αρμοδιοτήτων στους Αντιπεριφερειάρχες και σε εκλεγμένους Περιφερειακούς Συμβούλους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας».
- Της υπ' αριθμ. 01/2024 (ΑΔΑ: 95ΩΨ7Λ6-ΚΣΣ) Απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου αναφορικά με την εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- Της υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/8866/207/10-01-2024 (ΑΔΑ: ΨΧΝΑ7Λ6-ΚΗΥ) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Προέδρου Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 175 του ν.3852/2010 (Α' 87) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».
- Την υπ' αριθμ. 110/2024 (ΑΔΑ 63ΥΣ7Λ6-172) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου για την «Έγκριση του Προϋπολογισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Οικονομικού έτους 2025 και του πίνακα Στοχοθεσίας Οικονομικών Αποτελεσμάτων», όπως συντάχθηκε με την 1850/2024 (ΑΔΑ: ΡΗΗΕ7Λ6-Τ3Κ) απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Π.Δ.Ε. και έλαβε την υπ' αριθμ. 908/29-11-2024 θετική γνωμοδότηση του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α. Η απόφαση αφού ελέγχθηκε ως προς την νομιμότητά της, βρέθηκε νόμιμη με την υπ' αριθμ 95310/31-12-2024 (ΑΔΑ: ΕΠ1ΞΟΡ1Φ-Χ5Μ) απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου.
- της με αρ. πρωτ. 5548/10-10-2023 Πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021-2027 (κωδ. 2.ν.3α/1, ΑΑ ΟΠΣ: 4251) (ΑΔΑ Ω8ΗΨ7Λ6-Η4Μ) στον στόχο πολιτικής «Πράσινη Ευρώπη», κωδ. 2., προτεραιότητα «2- Προστασία του Φυσικού περιβάλλοντος, αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και της κυκλικής οικονομίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» και στον ειδικό στόχο Βιώσιμα Ύδατα, με κωδικό RSO2.5 και τίτλο πεδίου παρέμβασης «Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επανάχρηση, μείωση των διαρροών)» κωδικός 064.
- της με αρ. πρωτ. 377745/6438/21-11-2023 αίτησης για υποβολή πρότασης, ένταξη και χρηματοδότηση της πράξης με τίτλο «Παρακολούθηση υδάτων σε ΧΥΤΑ/Υ και ΕΕΛ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην ΠΠ 2021-2027», με κωδικό MIS 6003528 και συνολική δημόσια δαπάνη 917.680,32 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2021-2027», Δράση 2.ν.3α/1: «Έργα προστασίας των υδάτινων διαμερισμάτων».
- της υπ' αριθμ. 1496/2023 (ΑΔΑ: 6ΜΟΘ7Λ6-ΨΚΠ) Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με θέμα Α) Έγκριση υποβολής πρότασης ένταξης και χρηματοδότησης της πράξης με τίτλο «ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΔΑΤΩΝ ΣΕ ΧΥΤΑ/Υ ΚΑΙ ΕΕΛ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΠ 2021-2027», συνολικού προϋπολογισμού 917.680,32€ (με Φ.Π.Α.), με υποέργα: 1: «Παρακολούθηση της ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά υδατικά συστήματα των ΧΥΤΑ/Υ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027» με προϋπολογισμό 418.000,00€ (με Φ.Π.Α.) και 2: «Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027» με προϋπολογισμό 499.680,32€ (με Φ.Π.Α.), στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2021-2027», πρόσκληση με τίτλο «Έργα προστασίας των υδάτινων διαμερισμάτων» (κωδικός Πρόσκλησης 2.ν.3α/1, Α/Α ΟΠΣ 4251, αριθ. πρωτ.: 5548/12-10-2023 (ΑΔΑ: Ω8ΗΨ7Λ6-Η4Μ). Β) Εξουσιοδότηση για την υποβολή της πρότασης.

- της υπ' αριθμ. 54477/820/19-03-2024 (ΑΔΑ 6ΗΔΔ7Λ6-ΛΩΩ) Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Ορισμός υπολόγου σε έργα της Σ.Α.Ε.Π. 001/7 του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- της με αρ. πρωτ. 385/25-01-2024 Απόφασης του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για την Ένταξη της Πράξης «Παρακολούθηση υδάτων σε ΧΥΤΑ/Υ και ΕΕΛ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην ΠΠ 2021-2027» με Κωδικό ΟΠΣ 6003528 στο Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» (ΑΔΑ 6ΓΤΚ7Λ6-ΒΘΕ)
- Το με αριθμ. id 12285/29.1.24 εγκεκριμένο τεχνικό δελτίο πράξης
- Την υπ' αριθμ.8067/26.4.24 (ΑΔΑ 93ΖΜΗ-ΥΟΩ) απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών αναφορικά με την έγκριση ένταξης στο ΠΔΕ 2024 των έργων με τα οικονομικά στοιχεία τους και με τον καθορισμό των συνολικών οικονομικών στοιχείων της ΣΑΕΠ0017.Για το συγκεκριμένο έργο ενάρητος 2024ΕΠ00170003/ΜΙΣ 6003528
- Το υπ' αριθμ. 30915/491/3.2.2025 έγγραφο από την Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού με θέμα «Διαβίβαση Έγκρισης Σχεδίου Διακήρυξης για το Υποέργο 2 " Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027" της πράξης με ΜΙΣ6003528.
- Το με αρ. πρωτ. 437/29-01-2025 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα με θέμα «Έγκριση Σχεδίου Διακήρυξης για το Υποέργο 2 "Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ΠΠ 2021-2027" της πράξης με ΜΙΣ6003528.
- της υπ' αριθμ. 167/10.2.2025 (ΑΔΑ ΨΕΣΠ7Λ6-ΒΜΣ) Απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας περί έγκρισης των όρων της παρούσας διακήρυξης.
- τις ανάγκες του Φορέα.
- των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.

1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού

Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η **31/03/2025 και ώρα 15:00 μ.μ⁶**

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr) <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

1.6 Δημοσιότητα

A. Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷

⁶ Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών οι Α.Α. λαμβάνουν υπόψη την πολυπλοκότητα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών (άρθρο 60 παρ. 1 του ν. 4412/2016). Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών στην ανοιχτή διαδικασία καθορίζεται : α) για τις συμβάσεις άνω των ορίων από τις διατάξεις των άρθρων 27, 60 και 67 του ν. 4412/2016 και β) για τις συμβάσεις κάτω των ορίων από τις διατάξεις του άρθρου 121 του ίδιου νόμου.

⁷ Για δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων, ή για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, εφόσον η αναθέτουσα αρχή το επιλέξει. Βλ. άρθρο 65 παρ.6 του ν.4412/2016

Προκήρυξη⁸ της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις **18/02/2025** στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Β. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο ⁹

Η προκήρυξη και το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).

Τα έγγραφα της σύμβασης της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, η οποία έλαβε Συστημικό Αύξοντα Αριθμό: **367860** και αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης δημοσιεύεται και στον Ελληνικό Τύπο, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4412/2016 και ειδικότερα δημοσίευση θα πραγματοποιηθεί σε τρεις τοπικές εφημερίδες, μια στην έδρα κάθε περιφερειακής ενότητας της Π.Δ.Ε.

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης όπως προβλέπεται στην περίπτωση (ιστ) της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020, αναρτήθηκε στο διαδίκτυο, στον ιστότοπο <http://et.diavgeia.gov.gr/> (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ)

Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο διαδίκτυο, στην επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας: <http://www.pde.gov.gr> > Ενημέρωση> Προκηρύξεις.

Γ. Έξοδα δημοσιεύσεων

Η δαπάνη των δημοσιεύσεων στον Ελληνικό Τύπο βαρύνει τον ανάδοχο. Σε περίπτωση άγονου διαγωνισμού τα έξοδα βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή.

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους¹⁰.

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν.

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.

⁸ Άρθρο 65 παρ. 1 του ν. 4412/2016 : Η προκήρυξη περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Παράρτημα V του Προσαρτήματος Α' υπό τη μορφή τυποποιημένου εντύπου (έντυπο 2 Παραρτήματος II : Προκήρυξη Σύμβασης του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L296/1)

⁹ Άρθρο 66 του ν. 4412/2016. Η παρούσα διακήρυξη και οι προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο, πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι Α.Α. δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης. Βλ. άρθρο 66 του ν. 4412/2016.

¹⁰ Άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

2.1 Γενικές Πληροφορίες

2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης

Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης¹¹ είναι τα ακόλουθα:

1. η με αριθ. **OJ S 35/2025 (111585-2025) 19/02/2025** Προκήρυξη της Σύμβασης, όπως αυτή έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ]
3. η παρούσα διακήρυξη και τα παραρτήματά της
4. οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά

2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης

Όλες οι επικοινωνίες σε σχέση με τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται με τη χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr)¹².

2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, **το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών** και απαντώνται αντίστοιχα, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr). Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που είτε υποβάλλονται με άλλον τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

Η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις¹³:

¹¹ Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης», κατά την έννοια της περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η Α.Α. με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η διακήρυξη στην οποία αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές.

¹² Επιλέγεται, κατά κανόνα, η εκ του νόμου υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για την πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης και την επικοινωνία. Οι επιλογές που ακολουθούν αφορούν περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή εν όλω ή εν μέρει η ελεύθερη πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης. Επιπλέον, σε περίπτωση που απαιτούνται ειδικά εργαλεία, συσκευές ή μορφότυποι περιγράφονται στο σημείο αυτό ταυτόχρονα με τον τρόπο πρόσβασης των ενδιαφερομένων.

¹³ Άρθρο 60 παρ. 3 & 67 παρ. 2 του ν. 4412/2016

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών,

β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής

Η αναθέτουσα αρχή, με αιτιολογημένη απόφασή της, δύναται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Τροποποίηση των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας (πχ αλλαγή/μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών καθώς και σημαντικές αλλαγές των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο) δημοσιεύεται στην ΕΕΕΕ (με το τυποποιημένο έντυπο «Διορθωτικό»¹⁴) και στο ΚΗΜΔΗΣ¹⁵.

2.1.4 Γλώσσα

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα.

Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Τα αλλοδαπά δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις κείμενες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα και δεν είναι απαραίτητη η μετάφραση τους, μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

2.1.5 Εγγυήσεις¹⁶

Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α'13)¹⁷, που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού¹⁸. Αν

¹⁴ Βλ. οδηγίες για τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου 14 «Διορθωτικό» στην ιστοσελίδα του simap https://simap.ted.europa.eu/documents/10184/166101/Instructions+for+the+use+of+F14_EL.pdf/0bdd2252-323d-44d1-97d5-0babe74629f4

¹⁵ Βλ. έγγραφο της Αρχής με α.π. 4121/30-07-2020 « Διευκρινίσεις ως προς την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας στη διαγωνιστική διαδικασία σε περίπτωση τροποποίησης όρων της διακήρυξης» (ΑΔΑ: ΩΡΗ9ΟΞΤΒ-2ΧΖ)

¹⁶ Άρθρο 72 του ν. 4412/2016

¹⁷ Βλ. άρθρο 120 του ν.4512/2018 (ΦΕΚ Α' 5/17.1.2017), καθώς και άρθρο 15 παρ.1 του ν.4541/2018 (ΦΕΚ Α' 93/31.5.2018)

¹⁸ Τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει

συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως και ββ) ότι σε περίπτωση κατάρπτωσης αυτής, το ποσό της κατάρπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής Διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης¹⁹.

Η περ. α' του προηγούμενου εδαφίου ζ' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Υποδείγματα των εγγυητικών επιστολών παρατίθενται στο **Παράρτημα III** της παρούσας διακήρυξης.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως Προσφέρων ή ως Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος, ότι η ίδια ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό της, θα επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, για τον σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών και της ενημέρωσης έτερων συμμετεχόντων σε αυτόν, λαμβάνοντας κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απορρήτου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από κάθε μορφής αθέμιτη επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στην αναλυτική ενημέρωση που επισυνάπτεται στην παρούσα.

2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

- α) κράτος-μέλος της Ένωσης,
- β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ/τος της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 ("Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων"). Βλ. στο με αρ. πρωτ. 2756/23-5-2017 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: 7ΝΣΡΟΞΤΒ-975).

¹⁹ Παρ. 12 άρθρου 72 του ν. 4412/2016

γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ²⁰, στον βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7²¹ και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και

δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων²².

Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης²³.

2. Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή, εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση.

Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.²⁴

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής²⁵

2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες) εγγυητική επιστολή συμμετοχής²⁶ 2%, υπολογιζόμενη επί της εκτιμώμενης αξίας (προϋπολογισθείσας δαπάνης) της σύμβασης, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ποσού 6.039,00 ευρώ²⁷

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητεί από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται σε κλειστό φάκελο με ευθύνη του οικονομικού φορέα, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

2.2.2.2. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

²⁰ Βλ. σχετικά με ΣΔΣ https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gp_gpa_e.htm

²¹ Σύμφωνα με το ισχύον κείμενο της ΣΔΣ, τα σχετικά παραρτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 25 αντιστοιχούν πλέον στα 1, 2, 4, 5, 6 και 7.

²² Επισημαίνεται, ότι απαγορεύεται η συμμετοχή εξωχώριας εταιρείας από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013, καθώς και από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του ως άνω Κώδικα, κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' και β' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005.

²³ Βλ. σελ. 8 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής C (2019) 5494 final «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ».

²⁴ Άρθρο 19 του ν. 4412/2016

²⁵ Παρ. 1 ,2, 3 και 12 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016.

²⁶ Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, του/των προσφερόμενου/ων τμήματος/τμημάτων (β' εδ. παρ. 1 άρθρου 72 του ν. 4412/2016).

²⁷ Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016.²⁸

2.2.2.3. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, εάν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, β) παρέχει, εν γνώσει του, ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3 έως 2.2.8, γ) δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά (παραγράφοι 2.2.9 και 3.2), δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για την υπογραφή του συμφωνητικού, ε) υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά, κατά την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, στ) δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος της προσφοράς του εντός της τεθείσας προθεσμίας και η προσφορά του απορριφθεί²⁹, ζ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2 και 3.4 της παρούσας, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή αν, από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής.

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού³⁰

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

2.2.3.1. Όταν υπάρχει σε βάρος του αμετάκλητη³¹ καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42) και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής – μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.) 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη

²⁸ Άρθρο 72 παρ. 3 εδάφιο δεύτερο του ν. 4412/2016

²⁹ Βλ. άρθρο 88, σε συνδυασμό με άρθρο 72 του ν. 4412/2016

³⁰ Άρθρα 73 και 74 του ν. 4412/2016.

³¹ Επισημαίνεται ότι η αναφορά στο ΕΕΕΣ σε “τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση” νοείται ως “αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση”, η δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος III.A. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις

με υπολογιστή), 386B (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυννοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α'103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

- στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) τους διαχειριστές.
- στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα Σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας.
- στις περιπτώσεις Συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (στ) η κατά τα ανωτέρω περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση.

2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις :

α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή

β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2.2.3.2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται.

Δεν αποκλείεται ο οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού.

2.2.3.3.

Κατ' εξαίρεση, επίσης, ο οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.2, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεων του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

2.2.3.4. Αποκλείεται³² από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις³³:

(α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016³⁴, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

(β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας³⁵.

(γ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3Γ του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

³² Οι λόγοι της παραγράφου 4 αποτελούν δυνητικούς λόγους αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 4 του ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, η Α.Α. δύναται να επιλέξει όλους, μερικούς, ή, ενδεχομένως, και κανέναν από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 4, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κ.λπ.), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη (βλ. αιτιολογική έκθεση νόμου 4412/2016 - άρθρο 73 παρ. 4). Επισημαίνεται, επίσης, ότι η επιλογή από την Α.Α. λόγου/ων αποκλεισμού της παρ. 4 διαμορφώνει αντιστοίχως τις επιλογές της στα σχετικά πεδία του ΕΕΕΣ καθώς και τα μέσα απόδειξης του άρθρου 2.2.9.2.

³³ Ειδικά για τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού βλ. την Κατευθυντήρια Οδηγία 20/22-06-2017 της Αρχής (ΑΔΑ: ΩΡΞ3ΟΞΤΒ-9Ρ5). Ειδικότερα, όταν η αναθέτουσα αρχή εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των δυνητικών λόγων αποκλεισμού που έχει συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, πρέπει να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση της αρχής της αναλογικότητας (βλ. και αιτιολογική σκέψη 101 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

³⁴ Η αθέτηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Βλ. άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

³⁵ Σχετική δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευτεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή του οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευτεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας,

(η) εάν επιχειρήσει να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του .

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (θ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.³⁶

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 4, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεδειγμένα ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας.

2.2.3.5. Δεν απαιτείται-Παραμένει για λόγους αρίθμησης.

2.2.3.5.α

Απαγορεύεται η ανάθεση της παρούσας σύμβασης, σε:

α) Ρώσο υπήκοο ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που έχει την έδρα του στη Ρωσία

β) νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του 50 % οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου· ή

γ) φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας αναφερόμενης στο στοιχείο α) ή β) της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων, όταν αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 10 % της αξίας της σύμβασης, των υπεργολάβων, προμηθευτών ή οντοτήτων (τρίτων) στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται, κατά την έννοια των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.»³⁷

2.2.3.6. Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις.

³⁶ Παράγραφο 10 του άρθρου 73 του ν.4412/2016. Επίσης, βλ. το υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30-11-2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ8ΟΞΤΒ-09Β), σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση C-124/2017.

³⁷ Βλ. άρθρο 5 παρ. ια' του Κανονισμού Κυρώσεων (ΕΕ) 833/2014

2.2.3.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β' αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία³⁸, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Για τον σκοπό αυτό, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευτεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση³⁹.

Η εξέταση των, κατά τα ανωτέρω, προσκομισθέντων από τον οικονομικό φορέα στοιχείων, για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που έλαβε και επικαλείται, θα πραγματοποιηθεί κατά το στάδιο της εξέτασης των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

2.2.3.8. Η απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο, εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/201640, καθώς και στην υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β' 5623/02.11.2022) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «*Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016*».

Η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει στην Επιτροπή εξέτασης επανορθωτικών μέτρων της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 το σχέδιο της απόφασής της περί της διαπίστωσης της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από τον οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων, συνοδευόμενο από πλήρη φάκελο που περιλαμβάνει όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία. Το σχέδιο της απόφασης της αναθέτουσας αρχής, μαζί με όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου epanorthotika@eaadhsy.gr.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν έχει προσκομίσει, με δική του πρωτοβουλία, τα στοιχεία, με τα οποία αποδεικνύονται τα επικαλούμενα μέτρα αυτοκάθαρσης (εκδοθείσες αποφάσεις διοίκησης, αποδεικτικά εξόφλησης προστίμων, αλληλογραφία με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές κ.λπ.), η αναθέτουσα αρχή, πριν από τη σύνταξη και αποστολή του σχεδίου απόφασης στην Επιτροπή, υποχρεούται να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα την προσκόμισή τους, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι τα αιτούμενα στοιχεία δεν προσκομίστηκαν. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας υποβάλλει αίτημα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από έγγραφο, με τα οποία αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των στοιχείων, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο οικονομικός φορέας δεν είναι πλήρη ή απαιτούνται διευκρινίσεις, πριν από την αποστολή του σχεδίου της απόφασής της στην Επιτροπή, καλεί τον

³⁸ Σχετικά με την προσκόμιση αποδείξεων για τα επανορθωτικά μέτρα βλ. την απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021 του ΔΕΕ στην υπόθεση C-387/19

³⁹ Παρ. 7 άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

⁴⁰ Βλ. απόφαση υπ' αριθμ. 111257-18/11/2022 (ΑΔΑ: ΨΠΓΟ46ΜΤΛΡ-0Ε3).

οικονομικό φορέα για τη συμπλήρωση των σχετικών στοιχείων ή/και την παροχή διευκρινίσεων, εντός προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες.

Αν ο οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στην πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, το γεγονός αυτό μνημονεύεται στο σχέδιο της απόφασης.

Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, δεν εξετάζονται από την Επιτροπή επανορθωτικά μέτρα που επικαλείται ένας οικονομικός φορέας, προκειμένου να αποδείξει την αξιοπιστία του, εφόσον αυτά έχουν ληφθεί μετά την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δεν τα λαμβάνει υπόψη και δεν τα μνημονεύει στο σχέδιο της απόφασής της που αποστέλλει στην Επιτροπή.

Στην περίπτωση που κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ από τον οικονομικό φορέα, δεν συνέτρεχε στο πρόσωπό του κάποιος από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 1 και της παρ. 4, εκτός από την περ. β' αυτής, του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, αλλά η συνδρομή του προέκυψε κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας (οψιγενής μεταβολή), τα μέτρα αυτοκάθαρσης που επικαλείται, λαμβάνονται υπόψη από την αναθέτουσα αρχή, κατά τη σύνταξη του σχεδίου απόφασής της και εξετάζονται από την Επιτροπή.

Οι διαδικαστικές λεπτομέρειες εξέτασης και επανεξέτασης των επανορθωτικών μέτρων ρυθμίζονται αναλυτικά στην ως άνω υπουργική απόφαση.

2.2.3.9. Οικονομικός φορέας, εις βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζει, αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Κριτήρια Επιλογής⁴¹

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας⁴²

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά μητρώα ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Εφόσον οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού ή να τους καλέσει να προβούν σε ένορκη δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά μητρώα.

⁴¹ Επισημαίνεται ότι τα κριτήρια επιλογής είναι προαιρετικά, τίθενται στην παρούσα διακήρυξη κατά την κρίση και τη διακριτική ευχέρεια της Α.Α. και πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 75 παρ. 1 του ν. 4412/2016). Επιπλέον, οι Α.Α. μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5 και 2.2.6. Έχουν τη δυνατότητα, κατά συνέπεια, να επιλέξουν ένα, περισσότερα ή όλα ενδεχομένως τα ως άνω κριτήρια επιλογής, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη. Οι Α.Α. διαμορφώνουν αντίστοιχα τα πεδία του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9., καθώς και τα μέσα απόδειξης του άρθρου 2.2.9.2. Βλ. και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Αρχής "Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα" (ΑΔΑ ΩΒΥ70ΞΤΒ-ΤΛ7) και ειδικότερα τις Ενότητες III και IV παρ. 1, όπου παρατίθενται σχετικά παραδείγματα.

⁴² Άρθρο 75 παρ. 2 του ν. 4412/2016

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο και να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης. Σε περίπτωση που το ειδικό επάγγελμα τους δεν συνάδει με το είδος των υπό παροχή υπηρεσιών οι οικονομικοί φορείς θα αποκλείονται από το διαγωνισμό.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων η «καταλληλόλητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας θα πρέπει να καλύπτεται από όλα τα μέλη της ένωσης».

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια⁴³

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να διαθέτουν **γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών (καθαρή αξία) για τα ακόλουθα έτη:**

- 1.έτος (2022) κύκλος εργασιών (45.000,00) νόμισμα (ευρώ)
- 2.έτος (2023) κύκλος εργασιών (45.000,00) νόμισμα (ευρώ)
- 3.έτος (2024) κύκλος εργασιών (45.000,00) νόμισμα (ευρώ)

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι ανωτέρω ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας αρκεί να πληρούνται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης.

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα⁴⁴

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας (2022-2024), να έχουν εκτελέσει επιτυχώς παρόμοιες συμβάσεις που να αφορούν σε χημικές και μικροβιολογικές δοκιμές σε νερά πόσιμα, υπόγεια, θαλασσινό νερό ακτών κολύμβησης και κολυμβητικών δεξαμενών, λύματα και απόβλητα και περιβαλλοντικά δείγματα, συνολικής αμοιβής τουλάχιστον ίσης με το 10% του προϋπολογισμού της παρούσας διακήρυξης χωρίς ΦΠΑ. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε τουλάχιστον ίσο με 30195,00 €

β) να διαθέτουν ελάχιστο προσωπικό, το οποίο θα είναι:

- Ο Συντονιστής της Ομάδας έργου, Επιστήμονας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΑΕΙ) με αποδεδειγμένη, πενταετή τουλάχιστον, εμπειρία στον συντονισμό παρομοίων συμβάσεων με την παρούσα.
- Ένας (1) Επιστήμονας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με αποδεδειγμένη πενταετή τουλάχιστον εμπειρία στις δειγματοληψίες υγρών αποβλήτων για φυσικοχημικούς και μικροβιολογικούς προσδιορισμούς και δειγματοληψίες ιλύος, ο οποίος θα πραγματοποιεί τις επιτόπου επισκέψεις και δειγματοληψίες, καθώς και τους φυσικοχημικούς προσδιορισμούς στο πεδίο (όπως αναλυτικά περιγράφονται στο παράρτημα Ι).
- Ένας (1) Επιστήμονας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με αποδεδειγμένη πενταετή τουλάχιστον εμπειρία στις αναλύσεις υγρών αποβλήτων, μικροβιολογικές αναλύσεις και αναλύσεις ιλύος

Η ανωτέρω εμπειρία είναι η **ελάχιστη** που απαιτείται. Η Ομάδα έργου μπορεί να συνεπικουρείται από συνεργάτες υψηλής εξειδίκευσης σε διάφορα επιμέρους θέματα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο από

⁴³ Άρθρο 75 παρ. 3 του ν. 4412/2016. Οι Α.Α. μπορούν να επιλέξουν ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και να διαμορφώσουν αντίστοιχα τα πεδία του ΕΕΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1, καθώς και τα μέσα απόδειξης του άρθρου 2.2.9.2. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι μπορούν (χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό) να διαμορφώσουν το παρόν άρθρο είτε απαιτώντας, ως προς τα κριτήρια που επιλέγουν, ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς με αναφορά σε συγκεκριμένα μεγέθη (π.χ. κύκλος εργασιών 200.000 ευρώ τα 3 τελευταία έτη), είτε ζητώντας από τους οικονομικούς φορείς να δηλώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες αναφέροντας τη μεθοδολογία με την οποία θα αξιολογήσουν τις πληροφορίες αυτές.

⁴⁴ Άρθρο 75 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

τους οικονομικούς φορείς, για την κάλυψη των αναγκών του Έργου και σύμφωνα με την πρόταση της μεθοδολογίας προσέγγισης του Έργου που θα υποβάλει με την προσφορά του.

Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου δύνανται να απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες και δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων⁴⁵.

γ) να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν το σχετικό τεχνικό εξοπλισμό/υποδομές (όπως αναλυτικά περιγράφεται στο Παράρτημα Ι) για δειγματοληψίες υγρών αποβλήτων και ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, για πραγματοποίηση φυσικοχημικών προσδιορισμών στο πεδίο, καθώς και για φυσικοχημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις των δειγμάτων. Επίσης, εκτός του βασικού εξοπλισμού πρέπει να κατατεθούν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν α) συσκευή εντοπισμού θέσης (GPS), β) ψηφιακή φωτογραφική μηχανή με ενσωματωμένο σύστημα εντοπισμού θέσης (GPS) ή ψηφιακή φωτογραφική μηχανή και ξεχωριστή συσκευή εντοπισμού θέσης (GPS).

Για την πιστοποίηση της ύπαρξης του προαναφερόμενου εξοπλισμού θα πρέπει να προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση, η οποία θα συνοδεύεται από φωτογραφίες του αντίστοιχου εξοπλισμού. Επίσης επί των φωτογραφιών θα αναφέρονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι αντίστοιχοι κωδικοί (Serial Number).

Η απαίτηση αυτή θα πρέπει να καλύπτεται **χωριστά** από τα όλα τα μέλη της ένωσης οικονομικών φορέων τα οποία θα **εμπλέκονται στην εκτέλεση του έργου**, στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς είναι ένωση προσώπων ή κοινοπραξία, καθώς και από τους τυχόν άλλους φορείς, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς, στους οποίους οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται για την ενίσχυση της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται χωριστά από τα όλα τα μέλη της ένωσης οικονομικών φορέων τα οποία θα εμπλέκονται στις αναλύσεις των δειγμάτων, στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς είναι ένωση προσώπων ή κοινοπραξία, καθώς και από τους τυχόν άλλους φορείς, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς, στους οποίους οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται για την ενίσχυση της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας.

2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης⁴⁶

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με τα εξής:

Τα αποτελέσματα των δοκιμών που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος παρακολούθησης των ΕΕΛ, πρέπει να είναι διαπιστευμένα βάσει πεδίου **διαπίστευσης ISO/IEC-17025 των ισχυουσών εκδόσεων 2005 και 2017 που έχει εκδοθεί από τον ΕΣΥΔ ή από άλλο φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για την Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA), που συμμετέχει στην αμοιβαία συμφωνία αναγνώρισης (M.L.A.) για τα εργαστήρια δοκιμών (σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 765/2008).**

Όσον αφορά τις δειγματοληψίες και τον τρόπο χειρισμού των δειγμάτων θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τα όσα αναφέρονται στο **ΤΤΔ του Παραρτήματος Ι (5.7 Παρακολούθηση - Τρόπος δειγματοληψίας - Κανόνες χειρισμού των δειγμάτων)** της παρούσας διακήρυξης. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν άλλες μεθόδους αναφοράς από αυτές που περιγράφονται εφόσον τεκμηριώσουν με όλες

⁴⁵ Για την έννοια του «τρίτου» οικονομικού φορέα σε περίπτωση σύμβασης ανεξάρτητων υπηρεσιών βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣτΕ (ΕΑ) 107/2018, ΔΕΑ 140/2021 (Τμ. ΙΒ Αναστ.) σκ. 12, ΜΔΕΦΑθ, Α' διακοπών 236/2019, ΜΔΕΦΑθ, ΙΒ' 57/2019.

⁴⁶ Άρθρο 82 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι τα πρότυπα είναι προαιρετικά, ήτοι τίθενται στην παρούσα διακήρυξη κατά την κρίση και τη διακριτική ευχέρεια της Α.Α. και πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης (βλ. άρθρο 82 του ν. 4412/2016)

τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με τους χρησιμοποιούμενους κανόνες και την ισοδυναμία τους με τους προτεινόμενους.

Η απαίτηση αυτή θα πρέπει να καλύπτεται χωριστά από τα όλα τα μέλη της ένωσης οικονομικών φορέων τα οποία θα εμπλέκονται στις αναλύσεις των δειγμάτων, στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς είναι ένωση προσώπων ή κοινοπραξία, καθώς και από τους τυχόν άλλους φορείς, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς, στους οποίους οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται για την ενίσχυση της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας.

Σε περίπτωση λήξης των εν λόγω πιστοποιητικών εξασφάλισης ποιότητας / διαπίστευσης κατά τη διάρκεια του έργου, ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαιτούμενες για την ανανέωση της εξασφάλισης ποιότητας/διαπίστευσης ενέργειες και να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά εγκαίρως στην Αναθέτουσα Αρχή.

Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, οι οποίοι εδρεύουν και σε άλλα κράτη – μέλη, σύμφωνα με τον Κανονισμό 765/2008.⁴⁷ Επίσης, κάνει δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία

2.2.8.1. Στήριξη στην ικανότητα τρίτων⁴⁸

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς⁴⁹. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Ειδικά, όσον αφορά τα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνον εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες⁵⁰. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου και δεν αποτελούν ίδιους πόρους του προσφέροντος, κατά την παρ. 2.2.6.[I].γ της παρούσας, αποτελούν τρίτους, στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός φορέας και απαιτείται η υποβολή διακριτών ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρούσα.⁵¹

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

⁴⁷ Βλ. Απόφαση ΣτΕ ΟΛ 2325/2023. «Συνεπώς, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να προσκομίζουν, ως αποδεικτικά μέσα προς απόδειξη της συμμόρφωσής τους με τα απαιτούμενα πρότυπα-συστήματα διασφάλισης ποιότητας, πιστοποιητικά εκδιδόμενα από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με τον κανονισμό 765/2008.»

⁴⁸ Άρθρο 78 του ν. 4412/2016

⁴⁹ Δύνανται, επίσης, να στηρίζονται και στις ικανότητες του/ των υπεργολάβου/ων, στους οποίους προτίθενται να αναθέσουν την εκτέλεση τμήματος/ τμημάτων της υπό ανάθεσης σύμβασης

⁵⁰ Βλ. άρθρο 78 παρ. 1 εδ. 2 του ν. 4412/2016.

⁵¹ Για την έννοια του «τρίτου» οικονομικού φορέα σε περίπτωση σύμβασης ανεξάρτητων υπηρεσιών βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣτΕ (ΕΑ) 107/2018, ΔΕΑ 140/2021 (Τμ. ΙΒ Αναστ.) σκ. 12, ΜΔΕΦΑΘ, Α' διακοπών 236/2019, ΜΔΕΦΑΘ, ΙΒ' 57/2019.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων⁵².

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3.. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από τη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Ο φορέας που αντικαθιστά φορέα του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.

2.2.8.2. Υπεργολαβία

Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας⁵³. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3.

2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, με το ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης, με την υπεύθυνη δήλωση της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016.

Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι ή εφόσον τους ζητηθεί, από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.2 Α⁵⁴.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.5 και 2.2.6)⁵⁵.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, οι υπεργολάβοι υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας⁵⁶.

⁵² Βλ. όγδοο εδάφιο παρ. 1 άρθρου 78 του ν. 4412/2016.

⁵³ Ο όρος αυτός μπορεί να τεθεί κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής και στην περίπτωση ποσοστού μικρότερου του 30% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (βλ. παρ. 5 άρθρου 131 του ν. 4412/2016).

⁵⁴ Βλ. Απόφαση ΣτΕ Ολ 2325/2023 «κάθε επιμελής οικονομικός φορέας, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι δυνάμει του νόμου και της διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τους διαγωνιζόμενους, ανά πάση στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, την υποβολή δικαιολογητικών, οφείλει να μεριμνά για την έκδοσή τους όταν υποβάλλει την προσφορά του, ιδίως μάλιστα αν πρόκειται για δικαιολογητικά για τα οποία υπάρχει δυσχέρεια έκδοσής τους από τις αρμόδιες αρχές σε μεταγενέστερο χρόνο».

⁵⁵ Βλ. άρθρο 78 παρ. 1 του ν. 4412/2016.

⁵⁶ Βλ. άρθρο 131 παρ. 6 του ν. 4412/2016

Αν μετά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και μέχρι τη ημέρα της έγγραφης πρόσκλησης για τη σύναψη του συμφωνητικού επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες οι προσφέροντες είχαν δηλώσει ότι πληρούν, οι προσφέροντες οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή.⁵⁷

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα **Παράρτημα II**, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.

Το ΕΕΕΣ⁵⁸ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7, συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος ⁵⁹ και λειτουργεί μόνο ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη.⁶⁰

Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ.⁶¹

Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με αυτό.⁶²

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

⁵⁷ Άρθρο 104, σε συνδυασμό με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 105, του ν. 4412/2016

⁵⁸ Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα Μέρη: Μέρος I Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και την αναθέτουσα αρχή, Μέρος II Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Μέρος III Κριτήρια αποκλεισμού, Μέρος IV Κριτήρια Επιλογής, Μέρος VI Τελικές δηλώσεις.

⁵⁹ Από τις 2-5-2019 παρέχεται η νέα ηλεκτρονική υπηρεσία <https://espd.eprocurement.gov.gr/> που προσφέρει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής σύνταξης και διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Μπορείτε να δείτε τη σχετική ανακοίνωση στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ <https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal> Βλ. και το Διορθωτικό (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 17/65 της 23ης Ιανουαρίου 2018) στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας, με το οποίο επιλύθηκαν τα σχετικά ζητήματα ορολογίας που υπήρχαν στο αρχικό επίσημο ελληνικό κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού. Μπορείτε να δείτε το σχετικό Διορθωτικό στην ακόλουθη διαδρομή [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R(01)&from=EL)

⁶⁰ ο.π βλ. Απόφαση ΣτΕ Ολ 2325/2023 «Το ΕΕΕΣ λειτουργεί στο στάδιο υποβολής της προσφοράς ως προκαταρκτική μόνο απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη. Ο διαγωνιζόμενος όμως που ανακηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος έχει υποχρέωση να προσκομίσει, στο μεταγενέστερο αυτό στάδιο, αποδεικτικά στοιχεία για την συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων, τα οποία ανάγονται αφενός στον χρόνο υποβολής της προσφοράς του και αφετέρου στον χρόνο ανακήρυξής του σε προσωρινό ανάδοχο.»

⁶¹ Βλ. άρθρο 79Α παρ. 4 του ν. 4412/2016.

⁶² Βλ. άρθρο 79 παρ. 9 του ν. 4412/2016

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης.
<http://www.eaadhsy.gr/http://www.hsppa.gr/>

Ο οικονομικός φορέας φέρει την ειδική υποχρέωση να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ,⁶³ την κατάστασή του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας⁶⁴ και ταυτόχρονα να επικαλεστεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Επισημαίνεται, ιδίως, ότι κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η πάροδος της τριετούς περιόδου της ισχύος του λόγου αποκλεισμού (παρ. 10 του άρθρου 73) ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με την περ. γ' της παραγράφου 2.2.3.4 της παρούσας, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης⁶⁵.

Όσον αφορά στις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) αυτές θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του⁶⁶.

Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας δηλώνει ότι εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις των παρ. 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β' αυτής, για τις οποίες συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού, υποχρεούται, εφόσον επικαλεστεί μέτρα αυτοκάθαρσης για να αποδείξει την αξιοπιστία του, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, που εμφανίζεται κατόπιν της θετικής απάντησης που έδωσε περί συνδρομής κάποιου από τους ανωτέρω λόγους αποκλεισμού, να δηλώσει⁶⁷:

α. εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης, τα οποία έλαβε για τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού που έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ, έχουν ήδη κριθεί σε προγενέστερη διαδικασία στην οποία συμμετείχε, βάσει απόφασης που εκδόθηκε από την ίδια ή άλλη αναθέτουσα αρχή, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής εξέτασης επανορθωτικών μέτρων.

β. εάν τα μέτρα κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή επισυνάπτοντας την απόφαση της περ. α' με βάση την οποία έχουν κριθεί τα συγκεκριμένα μέτρα αυτοκάθαρσης. Περαιτέρω δηλώνεται εάν η ως άνω απόφαση έχει καταστεί «δεσμευτική», με την έννοια ότι, είτε δεν έχουν ασκηθεί τα προβλεπόμενα μέσα έννομης προστασίας είτε ασκήθηκαν και έχει εκδοθεί σχετική απόφαση.

γ. στην περίπτωση που τα μέτρα έχουν κριθεί ως μη επαρκή, εάν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της περ. α' και σε περίπτωση που ισχύει το ανωτέρω να προβεί σε ανάλυσή τους, αναγράφοντας υποχρεωτικά και την ημερομηνία κατά την οποία αυτά ελήφθησαν.

Ειδικά, στην περίπτωση που έχουν συμπεριληφθεί στα έγγραφα της σύμβασης δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού, για τους οποίους δεν έχουν προβλεφθεί πεδία δήλωσης πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο

⁶³ Βλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 19.6.2019, Meca, C-41/18, EU:C:2019:507, σκ. 28

⁶⁴ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 754/2020, 753/2020 (Δ Τμήμα),

⁶⁵ Παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 235 του ν. 4635/2019.

⁶⁶ Παρ. 2^α άρθρου 73, σε συνδυασμό με την παρ. 8 του άρθρου 79, του ν. 4412/2016

⁶⁷ Βλ. Άρθρο 5 της Υ.Α. υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016», ΦΕΚ Β/02-11-2022

Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σχετικά με τη λήψη εκ μέρους των οικονομικών φορέων επανορθωτικών μέτρων, αυτά θα δηλώνονται (περιγράφονται) στη συμπληρωματική υπεύθυνη δήλωση της παρ. 9, του άρθρου 79 του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η δήλωση του οικονομικού φορέα περί μη ρωσικής εμπλοκής, περιλαμβάνεται σε διακριτή υπεύθυνη δήλωση ή, εναλλακτικά, στη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση που δύναται να υποβάλλεται μαζί με το ΕΕΕΣ. Το περιεχόμενο της δήλωσης προβλέπεται στο Παράρτημα ΧΙΙ της παρούσας.

2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα⁶⁸

A. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν δικαιολογητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς⁶⁹.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), στο οποίο περιέχονται επίσης οι πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως η ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, η απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν⁷⁰.

Τα δικαιολογητικά του παρόντος υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με την παράγραφο 2.4.2.5 και 3.2 της παρούσας.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με την παράγραφο 2.1.4.

B. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται κατωτέρω.

Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 22 από τον προσωρινό ανάδοχο, μέσω του υποσυστήματος, στον φάκελο «δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου».

Αν το αρμόδιο για την έκδοση των ανωτέρω κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφα ή πιστοποιητικά ή όπου το έγγραφο ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4, τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά μπορεί να αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου

⁶⁸ Βλ. άρθρο 80 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται, περαιτέρω ότι η Α.Α. ζητεί από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίσουν μόνο εκείνα τα αποδεικτικά μέσα που ανταποκρίνονται στους λόγους αποκλεισμού και στα κριτήρια επιλογής που έχει ορίσει στις παραγράφους 2.2.3 έως 2.2.8 της παρούσας. Εάν, για παράδειγμα, δεν απαιτήσει ελάχιστα επίπεδα χρηματοοικονομικής επάρκειας των οικονομικών φορέων, τότε δεν θα ζητήσει ούτε τα αποδεικτικά μέσα της παρ. Β.3 της παρούσας

⁶⁹ Ο.π βλ. Απόφαση ΣτΕ Ολ 2325/2023

⁷⁰ Βλ. άρθρο 79 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας. Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81 του ν. 4412/2016.

Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

α) για την παράγραφο 2.2.3.1 απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του⁷¹.

Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο 2.2.3.1,

β) για την παράγραφο 2.2.3.2 πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του⁷²

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

i) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε.

ii) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' πιστοποιητικό εκδιδόμενο από τον e-ΕΦΚΑ.

Μαζί με το πιστοποιητικό προσκομίζουν επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα αναφορικά με τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης (στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα αφορά Οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης) στους οποίους οφείλει να καταβάλει εισφορές.

iii) Για την παράγραφο 2.2.3.2 περίπτωση α', πλέον των ως άνω πιστοποιητικών, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων τους σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

γ) για την παράγραφο 2.2.3.4⁷³ περίπτωση β' πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, το οποίο έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

i) Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, από το οποίο προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική εκκαθάριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης. Ειδικά για τη διαδικασία εξυγίανσης προσκομίζεται επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα ότι τηρούνται οι όροι της συμφωνίας εξυγίανσης. Για τις ΙΚΕ προσκομίζεται επιπλέον και πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. περί μη έκδοσης απόφασης λύσης ή κατάθεσης αίτησης λύσης του νομικού προσώπου, ενώ για τις ΕΠΕ προσκομίζεται επιπλέον πιστοποιητικό μεταβολών.

⁷¹ Βλ. παρ. 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

⁷² Βλ. παρ. 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016

⁷³ Εφόσον η αναθέτουσα αρχή την επιλέξει ως λόγο αποκλεισμού

ii) Πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων.

iii) Εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης” από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Για τα σωματεία το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, ενώ για τους συνεταιρισμούς για το χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2019 από το Ειρηνοδικείο και μετά την παραπάνω ημερομηνία από το Γ.Ε.Μ.Η.

δ) για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.

ε) για την παράγραφο 2.2.3.9. υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περί μη επιβολής εις βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας⁷⁴.

στ) Δεν απαιτείται-παραμένει για λόγους αριθμησης

ζ) για την παράγραφο 2.2.3.5α, υποβάλλεται από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι δεν συντρέχουν οι καταστάσεις ρωσικής εμπλοκής που περιγράφονται στην εν λόγω παράγραφο (*υπόδειγμα του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XII της παρούσας Διακήρυξης*). Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016.

Β.2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, με το οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα που απαιτείται για την εκτέλεση του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης.⁷⁵

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επαγγελματικό μητρώο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ

Οικονομικοί φορείς που έχουν οικονομικό σκοπό και δεν έχουν την εμπορική ιδιότητα, και συνεπώς δεν είναι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. (π.χ. μη κερδοσκοπικά σωματεία του άρθρου 78 ΑΚ, ΕΛΚΕ Πανεπιστημίων) αποδεικνύουν την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας με κάθε πρόσφορο μέσο (ενδεικτικά καταστατικό, κωδικό άσκησης δραστηριότητα από ΑΑΔΕ)

Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους,⁷⁶ εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

⁷⁴ Δεύτερο εδάφιο παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4412/2016

⁷⁵ Βλ. Παράρτημα XI Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι η Α.Α. απαιτεί στην εκάστοτε διακήρυξη, κατά περίπτωση, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς βεβαίωση εγγραφής σε ένα από τα σχετικά Επιμελητήρια/ Μητρώα, κατά περίπτωση .

⁷⁶ Βλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν ⁷⁷ :

α) Υπεύθυνη δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις (έτη 2022, 2023 και 2024) συνοδευόμενες από αντίστοιχους ισολογισμούς, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών.

β) Τραπεζική βεβαίωση για την πιστοληπτική ικανότητα του οικονομικού φορέα. Επαρκεί ως απόδειξη πιστοληπτικής ικανότητας, έγγραφο τράπεζας που δηλώνει ότι συνεργάζεται με τον προσφέροντα οικονομικό φορέα, το όριο της πιστοληπτικής του ικανότητας και ότι θα εξετάσει αίτηση του για χρηματοδότηση αν και εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.⁷⁸

B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:
⁷⁹

α) Κατάλογο των κυριότερων παρόμοιων συμβάσεων απασχόλησης στις δειγματοληψίες –αναλύσεις λυμάτων και ιλύος οι οποίες ολοκληρώθηκαν επιτυχώς κατά την προηγούμενη τριετία. Ο κατάλογος θα περιλαμβάνει τον τίτλο της σύμβασης, συνοπτική περιγραφή αυτής, την Αναθέτουσα Αρχή, την αμοιβή της σύμβασης και του ποσοστού συμμετοχής του οικονομικού φορέα σε αυτή, τις ημερομηνίες έναρξης και περαίωσης. Η καλή εκτέλεση των ανωτέρω συμβάσεων θα αποδεικνύεται με σχετικές βεβαιώσεις, ως εξής:

- Εάν ο εργοδότης είναι δημόσιος φορέας, ως αποδεικτικό στοιχείο, υποβάλλεται πιστοποιητικό που συντάσσεται ή θεωρείται από την αρμόδια δημόσια αρχή. Εναλλακτικά σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας πιστοποιητικού ο οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση και σχετικά έγγραφα όπως πρωτόκολλα παραλαβής, εγκριτικές αποφάσεις, τιμολόγια, κ.λπ.
- Εάν ο εργοδότης είναι ιδιώτης, ως αποδεικτικό στοιχείο, υποβάλλεται, είτε βεβαίωση που συντάσσει ο ιδιώτης, είτε υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα περί του αντικειμένου της σύμβασης που εκτέλεσε και περί της επιτυχούς εκτέλεσης αυτής, συνοδευόμενη από σχετικά έγγραφα όπως αντίγραφα συμβάσεων, τιμολόγια, κ.λπ.

Ο κατάλογος παρόμοιων συμβάσεων θα συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του **Παραρτήματος VI** της παρούσας διακήρυξης.

β) Βιογραφικό σημείωμα των μελών της Ομάδας έργου και υπεύθυνη δήλωση των περί του αληθούς των υποβαλλόμενων –ως άνω- στοιχείων. Στην περίπτωση που κάποιο από τα μέλη της Ομάδας Έργου δεν

⁷⁷ Συμπληρώνεται από την Α.Α. με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 (π.χ. τραπεζική βεβαίωση για την πιστοληπτική ικανότητα του οικονομικού φορέα (ημεδαπού ή αλλοδαπού) ή/ και αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων κ.λπ.), τα οποία αντιστοιχούν, σε κάθε περίπτωση, στα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που έχει θέσει η Α.Α. στο άρθρο 2.2.5.

⁷⁸ Η καταλληλότητα του προσκομιζόμενου από τον οικονομικό φορέα εγγράφου για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής του επάρκειας εναπόκειται στην κρίση της Α.Α. (βλ. άρθρο 80 παρ. 4 εδ. β του ν. 4412/2016)

⁷⁹ Συμπληρώνεται από την Α.Α. με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, τα οποία αντιστοιχούν, σε κάθε περίπτωση, στα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που έχει θέσει η αναθέτουσα αρχή στο άρθρο 2.2.6.

ανήκει αμέσως στον οικονομικό φορέα (υπάλληλος ή εταίρος ή μέτοχος) θα δηλώνεται επιπλέον η γνώση των όρων του διακήρυξης, η αποδοχή της συνεργασίας με τον οικονομικό φορέα και η διαθεσιμότητα καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας σύμβασης.

Το βιογραφικό σημείωμα θα συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του **Παραρτήματος VII** της παρούσας διακήρυξης.

γ) Να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν το σχετικό τεχνικό εξοπλισμό/υποδομές για δειγματοληψίες, για πραγματοποίηση φυσικοχημικών προσδιορισμών στο πεδίο, καθώς και για των ληφθέντων δειγμάτων, όπως αναλυτικά περιγράφεται στο **Παράρτημα I**.

Για την πιστοποίηση της ύπαρξης του προαναφερόμενου εξοπλισμού θα πρέπει να προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση, η οποία θα συνοδεύεται από φωτογραφίες του αντίστοιχου εξοπλισμού. Επίσης επί των φωτογραφιών θα αναφέρονται τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι αντίστοιχοι κωδικοί (Serial Number).

B.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα κάτωθι πιστοποιητικά:

Τα αποτελέσματα των δοκιμών που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος παρακολούθησης των ΕΕΛ, πρέπει να είναι διαπιστευμένα βάσει πεδίου διαπίστευσης ISO/IEC-17025 των ισχυουσών εκδόσεων 2005 και 2017 που έχει εκδοθεί από τον ΕΣΥΔ ή από άλλο φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για την Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA), που συμμετέχει στην αμοιβαία συμφωνία αναγνώρισης (M.L.A.) για τα εργαστήρια δοκιμών (σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 765/2008).

Όσον αφορά τις δειγματοληψίες και τον τρόπο χειρισμού των δειγμάτων θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τα όσα αναφέρονται στο ΤΤΔ του **Παραρτήματος I (5.7 Παρακολούθηση - Τρόπος δειγματοληψίας - Κανόνες χειρισμού των δειγμάτων)** της παρούσας διακήρυξης. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν άλλες μεθόδους αναφοράς από αυτές που περιγράφονται εφόσον τεκμηριώσουν με όλες τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με τους χρησιμοποιούμενους κανόνες και την ισοδυναμία τους με τους προτεινόμενους.

Η απαίτηση αυτή θα πρέπει να καλύπτεται χωριστά από τα όλα τα μέλη της ένωσης οικονομικών φορέων τα οποία θα εμπλέκονται στις αναλύσεις των δειγμάτων, στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς είναι ένωση προσώπων ή κοινοπραξία, καθώς και από τους τυχόν άλλους φορείς, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς, στους οποίους οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται για την ενίσχυση της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας.

Σε περίπτωση λήξης των εν λόγω πιστοποιητικών εξασφάλισης ποιότητας / διαπίστευσης κατά τη διάρκεια του έργου, ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαιτούμενες για την ανανέωση της εξασφάλισης ποιότητας/διαπίστευσης ενέργειες και να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά εγκαίρως στην Αναθέτουσα Αρχή.

B.6. Για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και εγγράφεται υποχρεωτικά κατά την κείμενη νομοθεσία και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια αρχή (πχ ΓΕΜΗ), προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του⁸⁰, εκτός αν αυτό φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται:

ι) για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και υποχρεούται κατά την κείμενη νομοθεσία να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές

⁸⁰ Βλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016

της στο ΓΕΜΗ⁸¹, προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης⁸², το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του.

ii) Για την **απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών** του νομικού προσώπου γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κ.λπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους⁸³.

Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπο πλέον αυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση-πρακτικό του αρμόδιου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου με την οποία χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες. Όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, εφόσον έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα.

Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου

⁸¹ Σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4919/2022, στο ΓΕΜΗ **εγγράφονται υποχρεωτικά:**

- α) Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) του ν. [4548/2018 \(Α' 104\)](#),
- β) η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) του ν. [3190/1955 \(Α' 91\)](#),
- γ) η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) του ν. [4072/2012 \(Α' 86\)](#),
- δ) η Ομόρρυθμη και Ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) Εταιρεία του ν. [4072/2012](#),
- ε) ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. [1667/1986 \(Α' 196\)](#), στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός, ο οικοδομικός συνεταιρισμός και η ενεργειακή κοινότητα,
- στ) η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Ε.Π.) και ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων του ν. [4430/2016 \(Α' 205\)](#),
- ζ) ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοιν.Σ.Π.Ε.) του [άρθρου 12](#) του ν. [2716/1999 \(Α' 96\)](#),
- η) η Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό του άρθρου 784 ΑΚ και του [άρθρου 270](#) του ν. [4072/2012](#),
- θ) ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2137/1985/ΕΟΚ (L 199, διορθωτικό L 247) που έχει την έδρα του στην ημεδαπή,
- ι) η Ευρωπαϊκή Εταιρεία του Κανονισμού (ΕΚ) 2157/2001 (L 294) που έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
- ια) η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 (L 207), που έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
- ιβ) τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας που έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ),
- ιγ) τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα και έχουν νομική μορφή ανάλογη με εκείνη των αλλοδαπών εταιρειών που αναφέρεται στην περ. ιβ),
- ιδ) τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία, μέσω των οποίων ενεργούν εμπορικές πράξεις στην ημεδαπή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που έχουν την κύρια εγκατάσταση ή την έδρα τους στην αλλοδαπή και δεν εμπίπτουν στις περ. ιβ) και ιγ),
- ιε) η κοινοπραξία του [άρθρου 293](#) του ν. [4072/2012](#),
- ιστ) οι ατομικές επιχειρήσεις με εγκατάσταση στην ημεδαπή και σκοπό το κέρδος που:
- ιστα) διενεργούν εμπορικές πράξεις στο όνομά τους, κατά σύνηθες επάγγελμα, ή
- ισβ) διαθέτουν αγαθά ή υπηρεσίες ή διαμεσολαβούν στη διάθεση αυτών με επιχειρηματικό κίνδυνο, μέσω οργανωμένης υποδομής ή μέσω εκμετάλλευσης της εργασίας τρίτων προσώπων.

Δεν εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

- α) οι αστικές εταιρείες για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών,
  - β) τα γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών ή επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με το [άρθρο 25](#) του ν. [27/1975 \(Α' 77\)](#) και τον α.ν. [378/1968 \(Α' 82\)](#),
  - γ) η Ναυτική Εταιρεία που συστήνεται κατά τον ν. [959/1979 \(Α' 192\)](#) και η Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) που συστήνεται κατά τον ν. [3182/2003 \(Α' 220\)](#),
  - δ) τα γραφεία αλλοδαπών εταιρειών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον α.ν. [89/1967 \(Α' 132\)](#).
- ⁸² Το πιστοποιητικό Ισχύουσας Εκπροσώπησης (καταχωρίσεις μεταβολών εκπροσώπησης) παρουσιάζει τις σχετικές με τη διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας καταχωρίσεις/μεταβολές στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Το Αναλυτικό Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης παρουσιάζει τα στοιχεία των προσώπων που διοικούν και εκπροσωπούν την εταιρεία αυτή τη στιγμή, καθώς και το εύρος των αρμοδιοτήτων τους.
- ⁸³ Βλ. εγκύκλιο Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με α.π. 39937 - 28-04-2023 «Εγκύκλιος Οδηγία – Διευκρινίσεις σχετικά με την απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας οικονομικών φορέων που δεν είναι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ.». (ΑΔΑ: ΩΖΥΓ46ΜΤΛΡ-ΖΟΨ).

εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύσταση, μεταβολές και εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύσταση του οικονομικού φορέα, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρεία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

B.7. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους⁸⁴ που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους. Ειδικώς, όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, προσκομίζονται πέραν της βεβαίωσης εγγραφής στον επίσημο κατάλογο και πιστοποιητικά, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω στην περίπτωση Β.1, υποπερ. i, ii και iii της περ. β.

B.8. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

B.9. Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8, για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών. Ειδικότερα, προσκομίζεται έγγραφο (συμφωνητικό ή σε περίπτωση νομικού προσώπου απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπεύθυνη δήλωση), δυνάμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζόμενου για την εκτέλεση της σύμβασης. Η σχετική αναφορά πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναφέρει κατ' ελάχιστον τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμοι για την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν αυτοί για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο τρίτος θα δεσμεύεται ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει χρηματοοικονομική επάρκεια, θα δηλώνει επίσης ότι καθίσταται από κοινού με τον διαγωνιζόμενο υπεύθυνος για την εκτέλεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει στοιχεία τεχνικής ή επαγγελματικής καταλληλότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, θα

⁸⁴ Βλ. άρθρο 83 του ν. 4412/2016.

δεσμεύεται ότι θα εκτελέσει τις εργασίες ή υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες, δηλώνοντας το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει.

B.10. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών.

B.11. Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- οι ένορκες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,
- οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών⁸⁵. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους.

B.12. Σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 2210/19-04-2019 διευκρινιστικό έγγραφο της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: 66ΓΠΟΞΤΒ-Ζ9Κ) επισημαίνεται ότι:

Σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, **τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου πρέπει να καταλαμβάνουν και τον χρόνο της υποβολής της προσφοράς.**

Στο πλαίσιο αυτό, περαιτέρω επισημαίνεται ότι:

α) τα πιστοποιητικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας δεν καλύπτουν το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα. Λόγω του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος αυτών των πιστοποιητικών που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, **οι οικονομικοί φορείς πρέπει να μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς,** σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016, **προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι.**

β) Το απόσπασμα ποινικού μητρώου και τα λοιπά πιστοποιητικά που εκδίδονται από τις δικαστικές αρχές του άρθρου 80 παρ. 2 του ν. 4412/2016 (πχ. περί μη πτώχευσης, εξυγίανσης, δικαστικής εκκαθάρισης, κλπ), δεδομένου ότι βεβαιώνουν έννομες καταστάσεις μέχρι και το χρόνο έκδοσής τους, **δεν είναι απαραίτητο να εκδίδονται και κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών. Τουναντίον, αρκεί η προσκόμισή τους από τον προσωρινό ανάδοχο μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, δεδομένου ότι τα εν λόγω δικαιολογητικά καλύπτουν όλο το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου, καλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016.**

2.3 Κριτήρια Ανάθεσης

2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης⁸⁶

Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, ήτοι η χαμηλότερη τιμή για το σύνολο των προς παροχή υπηρεσιών.

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο **Παράρτημα Ι** της Διακήρυξης, για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες ανά είδος / τμήμα.

Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές

⁸⁵ Βλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

⁸⁶ Άρθρο 86 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και τυποποιημένο έντυπο 2 Παραρτήματος ΙΙ (Προκήρυξη σύμβασης), παρ. ΙΙ.2.5 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296)

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής⁸⁷. Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος ΙΙ. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλλουν τα μέλη της ένωσης και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού κοινού εκπροσώπου τους, ή αντίστοιχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά⁸⁸.

Ο, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορισμός εκπροσώπου της ένωσης οικονομικών φορέων έναντι της αναθέτουσας αρχής, καλύπτει και τη δυνατότητα αυτού να υπογράψει την προδικαστική προσφυγή του άρθρου 3.4 της παρούσας, εκπροσωπώντας όλα τα μέλη της ένωσης⁸⁹. <http://www.eaadhsy.gr/http://www.hsppa.gr/>

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να αποσύρουν την προσφορά τους, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς, χωρίς να απαιτείται έγκριση εκ μέρους του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, υποβάλλοντας έγγραφο ειδοποίησης προς την αναθέτουσα αρχή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.⁹⁰

2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών

2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν.4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και στην, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν.4412/2016, εκδοθείσα υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β'2453/ 09.06.2021) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)», εφεξής «Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες»

Για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

2.4.2.2. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς μέσω του ΕΣΗΔΗΣ βεβαιώνεται αυτόματα από το ΕΣΗΔΗΣ με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 10 της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με αιτιολογημένη απόφασή της.⁹¹

2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες:

⁸⁷ Βλ. άρθρο 96 παρ. 7 του ν.4412/2016

⁸⁸ Βλ. ΔΕΦ Αθηνών ΙΓ Τμήμα (Ακυρ) 728/2023

⁸⁹ ο.π. υποσ. με αρ. 167 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία (ΔΕΦΑθηνών 355/2022, ΣτΕ 1187/2020).

⁹⁰ Άρθρο 15 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ «Προμήθειες και Υπηρεσίες».

⁹¹ Άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4412/2016 και άρθρο 4 παρ. 2 Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ «Προμήθειες και Υπηρεσίες».

(α) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής–Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και η τεχνική προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνονται, με χρήση της σχετικής λειτουργικότητας του ΕΣΗΔΗΣ, τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/2016. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές, πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδας, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

2.4.2.4. Εφόσον οι Οικονομικοί Φορείς καταχωρίσουν τα στοιχεία, με τα δεδομένα και συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία, που αφορούν δικαιολογητικά συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς τους στις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, στη συνέχεια, μέσω σχετικής λειτουργικότητας, εξάγουν αναφορές (εκτυπώσεις) σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, τα οποία αποτελούν συνοπτική αποτύπωση των καταχωρισμένων στοιχείων. Τα ηλεκτρονικά αρχεία των εν λόγω αναφορών (εκτυπώσεων) υπογράφονται ψηφιακά, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις (περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37) και επισυνάπτονται από τον Οικονομικό Φορέα στους αντίστοιχους υποφακέλους. Επισημαίνεται ότι η εξαγωγή και η επισύναψη των προαναφερθεισών αναφορών (εκτυπώσεων) δύναται να πραγματοποιείται για κάθε υποφάκελο ξεχωριστά, από τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί η καταχώριση των στοιχείων σε αυτόν⁹².

Καθώς οι τεχνικές προδιαγραφές και οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, οι οικονομικοί φορείς επισυνάπτουν ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα τα επιπλέον σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (ιδίως όσον αφορά την τεχνική και οικονομική προσφορά τους) παραπέμποντας, αντίστοιχα, σε παραγράφους της παρούσας διακήρυξης και στα σχετικά παραρτήματα με τυχόν υποδείγματα τεχνικής προσφοράς ή και οικονομικής προσφοράς σύμφωνα με όσα απαιτούνται στις τεχνικές Προδιαγραφές και στην μελέτη της Υπηρεσίας καθώς και στα επισυναπτόμενα υποδείγματα στο τέλος της παρούσας διακήρυξης

2.4.2.5. Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής :

Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομιστούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

α) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille

β) είτε των άρθρων 15 και 27⁹³ του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα

⁹² Άρθρο 13 παρ. 1.4 και 1.5 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ «Προμήθειες και Υπηρεσίες».

⁹³ Βλ. σχετικά με την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση το άρθρο εικοστό έβδομο της από 20.3.2020 Π.Ν.Π., (Α 68) - που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83)-κατά τις παραγράφους 1 και 2 του οποίου: " Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Dilosí». Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας. 2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του

γ) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45)⁹⁴,

δ) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.⁹⁵

Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ⁹⁶ και ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.

Ειδικότερα, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του Οικονομικού Φορέα στη διαδικασία καταχωρίζονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF.

Ο Οικονομικός Φορέας δύναται να καταχωρίζει ηλεκτρονικά αρχεία άλλων μορφότυπων, εφόσον αυτό απαιτείται ή κρίνεται απαραίτητο για την καλύτερη αποτύπωση, αξιολόγηση ή αξιοποίηση της πληροφορίας που αυτό περιέχει (ενδεικτικά: χρονοπρογραμματισμός έργου σε μορφότυπο MPP/MPX, υπολογιστικά φύλλα σε μορφότυπο XLS/XLSX, βίντεο σε μορφότυπο MPG/AVI/MP4 κ.α)

Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό-ούς φάκελο-ους, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού του παρόντος διαγωνισμού, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς του, τα οποία απαιτείται να προσκομιστούν σε πρωτότυπη μορφή. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά ενδεικτικά είναι :

α) η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη,

β) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999⁹⁷,

γ) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και

δ) τα αλλοδαπά δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισήμειση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο⁹⁸.

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός ή περισσότερων από τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή, πλην της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει τη συμπλήρωση και υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με τον ν. 1497/1984 (Α' 188), εφόσον συντάσσονται σε κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ως άνω Συνθήκη, άλλως φέρουν προξενική θεώρηση. Απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης (με

ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας".

⁹⁴ Βλ. σχετικά, τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου: «1. [...]Στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, αρκεί η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του ενδιαφερομένου, εφόσον το έγγραφο διακινείται ηλεκτρονικά» [...] 3. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 13 έως 15 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

⁹⁵ Ομοίως προβλέπεται και στην περίπτωση υποβολής αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 13 του ν.4412/2016 . Βλ. και άρθρο 13 παρ. 1.3.1 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ «Προμήθειες και Υπηρεσίες».

⁹⁶ Σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 2 του ν. 2690/1999 (ΚΔΔ), «ε. Για τα αντίγραφα των Φύλλων Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) που έχουν προέλθει από πρωτότυπο ΦΕΚ σε έντυπη μορφή ή από ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή που έχει καταχωριστεί στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου, ισχύουν ανάλογα οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού...».

⁹⁷ Ενδεικτικά συμβολαιογραφικές ένορκες βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα.

⁹⁸ Άρθρο 13 παρ. 1.6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ «Προμήθειες και Υπηρεσίες»

Αpostille ή Προξενική Θεώρηση) αλλοδαπά δημόσια έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά «Σύμβαση νομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου – 05.03.1984» (κυρωτικός ν.1548/1985, «Σύμβαση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων – 15.09.1977» (κυρωτικός ν.4231/2014)). Επίσης, απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης ή παρόμοιας διατύπωσης δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κράτους μέλους που υπάγονται στον Καν ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημόσια έγγραφα εκδίδονται για πολίτη της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μέλους της ιθαγένειάς του.

Επίσης, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 περ. β του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 “Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας”, όπως αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.2 του ν.4250/2014.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

Η προσκόμιση των εγγυήσεων συμμετοχής πραγματοποιείται είτε με κατάθεση του ως άνω φακέλου στην υπηρεσία πρωτοκόλλου της αναθέτουσας αρχής, είτε με την αποστολή του ταχυδρομικώς, επί αποδείξει. Το βάρος απόδειξης της έγκαιρης προσκόμισης το φέρει ο οικονομικός φορέας. Το εμπρόθεσμο αποδεικνύεται με την επίκληση του αριθμού πρωτοκόλλου ή την προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού αποστολής κατά περίπτωση.

Στην περίπτωση που επιλεγεί η αποστολή του φακέλου της εγγύησης συμμετοχής ταχυδρομικώς, ο οικονομικός φορέας αναρτά, εφόσον δεν διαθέτει αριθμό έγκαιρης εισαγωγής του φακέλου του στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής, το αργότερο έως την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», το σχετικό αποδεικτικό στοιχείο προσκόμισης (αποδεικτικό κατάθεσης σε υπηρεσίες ταχυδρομείου- ταχυμεταφορών), προκειμένου να ενημερώσει την αναθέτουσα αρχή περί της τήρησης της υποχρέωσής του σχετικά με την (εμπρόθεσμη) προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής του στον παρόντα διαγωνισμό.

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία::

α) Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση με την οποία ο οικονομικός φορέας **δύνεται** να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου.

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ** αυτής.

Η συμπλήρωση του δύναται να πραγματοποιηθεί με χρήση του υποσυστήματος Promitheus ESPDint, προσβάσιμου μέσω της Διαδικτυακής Πύλης (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ή άλλης σχετικής συμβατής πλατφόρμας υπηρεσιών διαχείρισης ηλεκτρονικών ΕΕΕΣ. Οι Οικονομικοί Φορείς δύναται για αυτό το σκοπό να αξιοποιήσουν το αντίστοιχο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο XML που αποτελεί επικουρικό στοιχείο των εγγράφων της σύμβασης.

Το συμπληρωμένο από τον Οικονομικό Φορέα ΕΕΕΣ, καθώς και η τυχόν συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, υποβάλλονται, σύμφωνα με την περίπτωση δ της παραγράφου 2.4.2.5 της παρούσας, σε ψηφιακά υπογεγραμμένο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο PDF.

Αναλυτικές οδηγίες και πληροφορίες για το θεσμικό πλαίσιο, τον τρόπο χρήσης και συμπλήρωσης ηλεκτρονικών ΕΕΕΣ και της χρήση του υποσυστήματος Promitheus ESPDint είναι αναρτημένες σε σχετική θεματική ενότητα στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

β) Εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

γ) υπεύθυνη δήλωση της παραγρ 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, η οποία φέρει ηλεκτρονική υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές, στην οποία θα δηλώνουν ότι:

- Παρέχουν τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία από την Υπηρεσία και κοινοποίηση σε συνυποψηφίους στοιχείων /εγγράφων που υποβάλλονται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τη συμμετοχή τους στη παρούσα διαδικασία και περιέχουν προσωπικά δεδομένα.

Η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή όλων των ανωτέρω δικαιολογητικών συνιστά λόγο αποκλεισμού του αναδόχου από τον Διαγωνισμό.

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του **Παραρτήματος Ι και ΙV** της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα⁹⁹ ¹⁰⁰.

Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν¹⁰¹.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης τιμής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο **Παράρτημα V** της Διακήρυξης:

Τιμές

Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα¹⁰².

[Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελλο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα V της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf.]

Αναλυτικότερα, η Οικονομική Προσφορά πρέπει να περιλαμβάνει:

⁹⁹ Άρθρο 94 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 43 του ν. 4605/2019.

¹⁰⁰ Αυτά περιλαμβάνουν τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την τεχνική καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η τεχνική προσφορά. Αναφέρονται υποχρεωτικά τα αποδεικτικά στοιχεία που τυχόν προβλέπονται στις τεχνικές προδιαγραφές των προς προμήθεια υπηρεσιών, σύμφωνα με Παράρτημα της διακήρυξης και τυχόν υπόδειγμα τεχνικής προσφοράς.

¹⁰¹ Βλ. άρθρο 58 του ν. 4412/2016.

¹⁰² Βλ. παρ. 5 περ. α' του άρθρου 95 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 του ν. 4782/2021. Εδώ πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια η σχετική μονάδα π.χ. ανθρωπόωρες κ.α.

ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΝΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ/ΑΝΑΛΥΣΗ

Στην τιμή μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση περιλαμβάνεται το κόστος γενικών εξόδων, του προσωπικού, της μεταφοράς, διαμονής και διαβίωσης του προσωπικού, της δειγματοληψίας, της μεταφοράς και συντήρησης των δειγμάτων, της λήψης φωτογραφιών, του εντοπισμού και καταγραφής των γεωγραφικών συντεταγμένων του σημείου παρακολούθησης, της ανάλυσης, των αναλωσίμων, του ελέγχου των αποτελεσμάτων, της καταχώρισης των δεδομένων, της σύνταξης οικονομικών εκθέσεων και παραδοτέων που απαιτούνται από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο κόστος και δαπάνη που είναι απαραίτητη για την άρτια, έγκαιρη και ποιοτική εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, όπως επίσης και το όφελος του αναδόχου.

Η τιμή μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση δύναται να διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος του δείγματος (επεξεργασμένα λύματα για χημικές δοκιμές, για μικροβιολογικές δοκιμές, εισερχόμενα λύματα και ιλύες).

Η τιμή για τις προγραμματισμένες και τις πρόσθετες δειγματοληψίες, εφόσον πραγματοποιηθούν, είναι ίδια.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο Μέρος Β του Παραρτήματος Ι της παρούσας διακήρυξης.

2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών¹⁰³

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα **δώδεκα (12) μηνών από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών.**

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α' του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 2.2.2. της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια. Σε περίπτωση αιτήματος της αναθέτουσας αρχής για παράταση της ισχύος της προσφοράς, οι προσφορές των οικονομικών φορέων, που αποδέχτηκαν την παράταση, πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός εάν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τον χρόνο ισχύος των προσφορών τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

¹⁰³ Βλ. άρθρο 97 του ν. 4412/2016

Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους¹⁰⁴.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών¹⁰⁵

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει προσφορά:

α) η οποία, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 περί συμπλήρωσης, αποκλίνει από अपαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς, ειδικά ως προς τους όρους, οι οποίοι ρητώς έχουν καθοριστεί επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα διακήρυξη), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, ειδικά ως προς τους όρους, οι οποίοι ρητώς έχουν καθοριστεί επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα διακήρυξη), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,¹⁰⁶

β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας Διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν παρέσχε τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων,

στ) η οποία είναι υπό αίρεση,

ζ) [συμπληρώνεται εφόσον δεν έχει τεθεί όρος αναπροσαρμογής:] παραμένει λόγω αρίθμησης,

η) για την οποία ο προσφέρων δεν παρέσχε, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, εξηγήσεις αναφορικά με την τιμή ή το κόστος που προτείνει σε αυτήν, στην περίπτωση που η προσφορά του φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τις υπηρεσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν.4412/2016,

θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016,

ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης που έχουν ρητώς καθοριστεί, επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα διακήρυξη,

ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας Διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016,

¹⁰⁴ Βλ. άρθρο 97 παρ.4 του ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 παρ. 3 του ν.4608/2019.

¹⁰⁵ Άρθρο 91 του ν. 4412/2016

¹⁰⁶ Άρθρα 92 έως 97, άρθρο 100 καθώς και άρθρα 102 έως 104 του ν. 4412/16

ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής,

ιγ) εάν κατά τον έλεγχο των ως άνω δικαιολογητικών του άρθρου 103 του ν.4412/2016, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία.

3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

3.1 Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών

3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών¹⁰⁷

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών, αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ήτοι η επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης¹⁰⁸, **εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού**, προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια:

- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», την **04/04/2025 ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 π.μ.**

Σε κάθε στάδιο τα στοιχεία των προσφορών που αποσφραγίζονται είναι προσβάσιμα μόνο στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και την αναθέτουσα αρχή.

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών

3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της¹⁰⁹, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητεί από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα¹¹⁰.

[Επισημαίνεται ότι οι διευκρινίσεις/ συμπληρώσεις, κατ'εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 102 του ν.4412/2016, ζητούνται από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης των Προσφορών (Επιτροπή Διενεργείας Διαγωνισμού), μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία»:

- *είτε από την Επιτροπή, μέσω του πιστοποιημένου χρήστη της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας (χειριστή του διαγωνισμού), χωρίς τη σύνταξη διακριτού εγγράφου*
- *είτε, με αποστολή διακριτού εγγράφου της Επιτροπής, μέσω του πιστοποιημένου χρήστη της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας (χειριστή του διαγωνισμού), χωρίς, στην περίπτωση αυτή, να απαιτείται περαιτέρω έγκρισή του από το αποφαινόμενο όργανο.*

¹⁰⁷ Άρθρο 100 του ν. 4412/2016 και άρθρο 16 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹⁰⁸ Επισημαίνεται ότι, ως προς τις προθεσμίες για την ολοκλήρωση των ενεργειών της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 221Α του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 του ν. 4782/21.

¹⁰⁹ Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, τα όργανα που γνωμοδοτούν προς τα αποφαινόμενα όργανα ((επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης) ελέγχουν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, την καταλληλότητα των προσφερόντων, αξιολογούν τις προσφορές, εισηγούνται τον αποκλεισμό τους από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση ή κατάπτωση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας και γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης.

¹¹⁰ Άρθρο 102 του ν. 4412/2016. Πρβλ. και έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων επί του ως άνω άρθρου 42 του ν. 4781/2021

Σημειώνεται ότι, όσο διαρκεί η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και μέχρι την αποστολή των σχετικών πρακτικών της Επιτροπής στον χειριστή του διαγωνισμού, προς έκδοση των οικείων αποφάσεων, οι διευκρινίσεις ζητούνται από την Επιτροπή και δεν υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση του αποφαινόμενου οργάνου.

Σε κάθε περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης εκ μέρους της Επιτροπής και τη διαβίβαση των σχετικών πρακτικών προς το αποφαινόμενο όργανο, το τελευταίο δύναται, κατά την κρίση του, να ζητεί διευκρινίσεις από τους προσφέροντες για στοιχεία των προσφορών, για τα οποία δεν ζητήθηκαν, είτε ακόμη και για στοιχεία, για τα οποία έχει ήδη γνωμοδοτήσει σχετικά η Επιτροπή.

Το αποφαινόμενο όργανο διατηρεί το δικαίωμα να αναπέμψει στην Επιτροπή προς εξέταση και περαιτέρω διευκρινίσεις οποιοδήποτε ζήτημα χρήζει, κατά την κρίση του, διευκρινίσεων/ συμπληρώσεων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και ως προς τα αιτήματα παροχής διευκρινίσεων-συμπληρώσεων, σε περιπτώσεις ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, καθώς και στο στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου].¹¹¹

Ειδικότερα :

α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού εξετάζει αρχικά την υποβολή της εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 72. Σε περίπτωση παράλειψης υποβολής, είτε της εγγύησης συμμετοχής ηλεκτρονικής έκδοσης, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, είτε του πρωτοτύπου της έντυπης εγγύησης συμμετοχής, μέχρι την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό, με το οποίο εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης.

Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή απόφαση, με την οποία επικυρώνεται το ανωτέρω πρακτικό. Η απόφαση απόρριψης της προσφοράς του παρόντος εδαφίου εκδίδεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της οικείας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης και κοινοποιείται σε όλους τους προσφέροντες, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ.

Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.4 της παρούσας.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί παράλληλα με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους¹¹².

β) Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει αρχικά στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και εν συνεχεία στην αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, τα δικαιολογητικά συμμετοχής των οποίων έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται με την καταχώριση σε πρακτικό των προσφερόντων, των αποτελεσμάτων του ελέγχου και της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών¹¹³.

γ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, τα δικαιολογητικά συμμετοχής και η τεχνική προσφορά των οποίων κρίθηκαν αποδεκτά, συντάσσει πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται οι οικονομικές προσφορές κατά σειρά μειοδοσίας και εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου.

Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του

¹¹¹ Βλ. άρθρα 100 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με άρθρο 16 παρ. 3.2 της «ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες»

¹¹² Άρθρο 72 παρ. 13 του ν. 4412/2016

¹¹³ Η αναθέτουσα αρχή δύναται να εγκρίνει το πρακτικό αυτό με εσωτερική της απόφαση

ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική.

Στην περίπτωση ισότιμων προσφορών η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής του Διαγωνισμού και παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές.¹¹⁴ Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της κλήρωσης ενσωματώνονται ομοίως στην ως κατωτέρω ενιαία απόφαση

Στη συνέχεια, εφόσον το αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής εγκρίνει τα ανωτέρω πρακτικά, εκδίδεται απόφαση για τα αποτελέσματα όλων των ως άνω σταδίων¹¹⁵ («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά») και η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί εγγράφως, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τον πρώτο σε κατάταξη μειοδότη στον οποίο προκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινός ανάδοχος») να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 103 και την παράγραφο 3.2 της παρούσας, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών. Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες, δεν αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ και στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.¹¹⁶

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου¹¹⁷ - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και τον καλεί να υποβάλει, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας Διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής.

Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από τον προσωρινό ανάδοχο σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.2.5 της παρούσας.

Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται, με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του Διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομιστούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.4.2.5¹¹⁸.

Αν δεν προσκομιστούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να

¹¹⁴ Άρθρο 90 παρ. 1 του ν. 4412/2016.

¹¹⁵ Άρθρο 100 παρ. 2 του ν. 4412/2016

¹¹⁶ Βλ. άρθρο 100 παρ. 2 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με άρθρο 10 παρ. 1 περ. ζ της ΚΥΑ ΚΗΜΔΗΣ]

¹¹⁷ Βλ. άρθρο 103 του ν. 4412/2016

¹¹⁸ Βλ. άρθρο 17 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινίσεις, κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.

Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει προς την αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, αίτημα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής τους, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα αυτή τόσο εντός της αρχικής προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών, όσο και εντός της προθεσμίας για την προσκόμιση ελλειπόντων ή τη συμπλήρωση ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών, κατά την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, όπως προβλέπεται ανωτέρω. Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.¹¹⁹

Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:

- i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή
- ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών, ή
- iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας,

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσηκούσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι πληροί, οι οποίες (μεταβολές) είτε επήλθαν, είτε έλαβε γνώση αυτών μετά τη δήλωση και μέχρι την ημέρα της σύναψης της σύμβασης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του¹²⁰.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά ή δεν αποδείξει ότι: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας Διακήρυξης και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια ποιοτικής επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 -2.2.8 της παρούσας Διακήρυξης, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω (παράγραφος 3.1.2.1.) και τη διαβίβασή του στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας.

3.3 Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης

3.3.1. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης

¹¹⁹ Βλ. ομοίως όπως ανωτέρω, άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

¹²⁰ Άρθρο 104 παρ. 2 και 3 του ν. 4412/2016.

των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς).

Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης, εκτός από όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 έως 372 του ν. 4412/2016, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, επιπλέον δε, αναρτά τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στα «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού». Μετά την έκδοση και κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, οι προσφέροντες λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετασχόντων στη διαδικασία και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς, με ενέργειες της αναθέτουσας αρχής¹²¹. Κατά της απόφασης κατακύρωσης χωρεί προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με την παράγραφο 3.4 της παρούσας. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά της ανωτέρω απόφασης.¹²²

3.3.2. Η απόφαση κατακύρωσης καθίσταται οριστική, εφόσον συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις σωρευτικά:

- α) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης σε όλους τους οικονομικούς φορείς που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά,
- β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής και ακύρωσης κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής και ακύρωσης κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, εκδοθεί απόφαση επί αυτής, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. [http://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412fulltextlinks.html - art372_4](http://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412fulltextlinks.html-art372_4) 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016,
- γ) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020, εφόσον απαιτείται, και
- δ) ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλει έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016, στην οποία δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 του ν. 4412/2016. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή και μνημονεύεται στο συμφωνητικό. Εφόσον δηλωθούν οψιγενείς μεταβολές, η δήλωση ελέγχεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία εισηγείται προς το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο.

Μετά την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», να προσέλθει για υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδικής πρόσκλησης. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της πρόσκλησης του προηγούμενου εδαφίου στον ανάδοχο.

Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το ως άνω συμφωνητικό μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και ακολουθείται η ίδια, ως άνω διαδικασία, για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3.5 της παρούσας Διακήρυξης. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή, πέραν της κατάπτωσης της εγγύησης συμμετοχής, μπορεί να ζητήσει αποζημίωση, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 του ΑΚ.¹²³

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν απευθύνει την ειδική πρόσκληση για την υπογραφή του συμφωνητικού εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, με την επιφύλαξη της ύπαρξης επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος ή αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας,

¹²¹ Βλ. άρθρο 16 παρ. 3 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹²² Βλ. άρθρο 100 παρ. 2 του ν. 4412/2016

¹²³ Άρθρο 105 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4782/2021.

ο ανάδοχος δικαιούται να απέχει από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπέσει η εγγύηση συμμετοχής του, καθώς και να ζητήσει αποζημίωση, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 του ΑΚ.¹²⁴

3.4 Προδικαστικές Προσφυγές - Προσωρινή και Οριστική Δικαστική Προστασία

Α. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ενωσιακής ή εσωτερικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 346 επ. του ν. 4412/2016 και 1 επ. του π.δ/τος 39/2017, ασκώντας προδικαστική προσφυγή κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του¹²⁵.

Σε περίπτωση προσβολής πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

(α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή

(β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως

(γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε περίπτωση παράλειψης που αποδίδεται στην αναθέτουσα αρχή, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης¹²⁶.

Οι προθεσμίες άσκησης των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση κοινοποίησης ή γνώσης και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετέα ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επόμενη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59¹²⁷.

Η προδικαστική προσφυγή συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και κατατίθεται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» σύμφωνα με το άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. Προμήθειες και Υπηρεσίες.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται από τον προσφεύγοντα παράβολο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 363 του ν. 4412/2016. Η επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα γίνεται: α) σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του, β) όταν η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ επί της προσφυγής, γ) σε περίπτωση παραίτησης του προσφεύγοντος από την προσφυγή του έως και δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ μετά από άσκηση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τα άρθρα 368 του ν. 4412/2016 και 20 του π.δ/τος 39/2017. Όμως, μόνη η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπό

¹²⁴ Άρθρο 105 παρ. 8 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4782/2021.

¹²⁵ Άρθρο 360 παρ. 1 ν. 4412/2016 και 3 παρ. 1 του π.δ/τος 39/2017.

¹²⁶ Άρθρο 361 του ν. 4412/2016 και 4 του π.δ/τος 39/2017.

¹²⁷ Παρ. 2 του άρθρου 9 και άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ «Προμήθειες και Υπηρεσίες»

την επιφύλαξη χορήγησης από το Κλιμάκιο μέτρων προσωρινής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 366 παρ. 1-2 του ν. 4412/2016 και 15 παρ. 1-4 του π.δ/τος 39/2017.

Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που, κατά τη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, υποβληθεί μόνο μία (1) προσφορά.

Μετά την, κατά τα ως άνω, ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» :

α) Κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο έως την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή της σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσει το προβλεπόμενο από τα άρθρα 362 παρ. 3 και 7 του π.δ/τος 39/2017 δικαίωμα παρέμβασης του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.

β) Διαβιβάζει στην ΕΑΔΗΣΥ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους, αλλά και την Έκθεση Απόψεων της επί της προσφυγής. Στην Έκθεση Απόψεων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την υποστήριξη της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.

γ) Κοινοποιεί σε όλα τα μέρη την Έκθεση Απόψεων, τις Παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα που τυχόν τη συνοδεύουν, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το αργότερο έως την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή τους.

δ) Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη, μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής.

Β. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, με το ίδιο δικόγραφο, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων του π.δ/τος 18/1989, την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και την ακύρωσή της ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής από την ΕΑΔΗΣΥ. Δικαίωμα άσκησης του ως άνω ένδικου βοηθήματος έχει και η αναθέτουσα αρχή, αν η ΕΑΔΗΣΥ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή, αλλά και αυτός τού οποίου έχει γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή.

Με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της ως άνω αίτησης στο Δικαστήριο.

Η αίτηση αναστολής και ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ή το περιεχόμενο των αποφάσεών της. Η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, μπορεί να προβάλει και οψιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης.¹²⁸

Η ως άνω αίτηση κατατίθεται στο αρμόδιο Δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής, ενώ η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου.¹²⁹

Αντίγραφο της αίτησης με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος στην ΕΑΔΗΣΥ, την αναθέτουσα αρχή, αν δεν έχει ασκήσει αυτή την αίτηση, και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, την κλήτευση του οποίου διατάσσει με πράξη του ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων του αρμόδιου Δικαστηρίου ή Τμήματος έως την

¹²⁸ Βλ. άρθρο 372 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016.

¹²⁹ Βλ. άρθρο 372 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

επόμενη ημέρα από την κατάθεση της αίτησης. Ο αιτών υποχρεούται, επί ποινή απαραδέκτου του ενδίκου βοηθήματος, να προβεί στις παραπάνω κοινοποιήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ημερών από την έκδοση και την παραλαβή της ως άνω πράξης του Δικαστηρίου. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση της αίτησης κατατίθεται η παρέμβαση και διαβιβάζονται ο φάκελος και οι απόψεις των παθητικώς νομιμοποιούμενων. Εντός της ίδιας προθεσμίας κατατίθενται στο Δικαστήριο και τα στοιχεία που υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς των διαδίκων.

Επιπρόσθετα, η παρέμβαση κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος στα λοιπά μέρη της δίκης εντός δύο (2) ημερών από την κατάθεσή της, αλλιώς λογίζεται ως अपαράδεκτη. Το διατακτικό της δικαστικής απόφασης εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης ή από την προθεσμία για την υποβολή υπομνημάτων.

Η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, εκτός εάν με προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Επίσης, η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης κωλύουν την πρόοδο της διαδικασίας ανάθεσης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της αίτησης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.¹³⁰ Για την άσκηση της αίτησης κατατίθεται παράβολο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αιτήθηκε ή αιτήθηκε ανεπιτυχώς την αναστολή και η σύμβαση υπογράφηκε και η εκτέλεσή της ολοκληρώθηκε πριν από τη συζήτηση της αίτησης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ/τος 18/1989.

Αν το Δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σύμβασης, το κύρος της τελευταίας δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Στην περίπτωση που η σύμβαση δεν είναι άκυρη, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373 του ν. 4412/2016.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4412/2016, για την εκδίκαση των διαφορών του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ/τος 18/1989.

3.5 Ματαίωση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης όταν αυτή αποβεί άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών, καθώς και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.

Επίσης, μπορεί να ματαιώσει τη διαδικασία: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παράλειψη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106, β) εάν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) εάν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) εάν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

¹³⁰ Βλ. άρθρο 372 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

4.1 Εγγύηση καλής εκτέλεσης

Εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ή του τμήματος αυτής, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα προαίρεσης και η οποία κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παρ. 12 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 στοιχεία, πλην αυτού της περ. η (βλ. την παράγραφο 2.1.5. της παρούσας), και επιπλέον τον τίτλο και τον αριθμό της σχετικής σύμβασης, εφόσον ο τελευταίος είναι γνωστός.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά την παράγραφο 4.5, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος οφείλει να καταθέσει μέχρι την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής στην περίπτωση παραβίασης, από τον ανάδοχο, των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Η/Οι εγγύηση/εις καλής εκτέλεσης επιστρέφεται/ονται στο σύνολό της/τους μετά την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης.

Η εγγύηση προκαταβολής επιστρέφεται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή των υπηρεσιών.

Σε περίπτωση που στο πρωτόκολλο ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παροχή, η επιστροφή των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής γίνεται μετά την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου. Αν οι υπηρεσίες είναι διαιρετές και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με τη σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά το ποσό που αναλογεί στην αξία του τμήματος της υπηρεσίας που παραλήφθηκε οριστικά. Για τη σταδιακή αποδέσμευσή τους απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

4.2 Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα Νομοθεσία

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, οι όροι της παρούσας Διακήρυξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

4.3 Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

4.3.1 Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'.

Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

4.3.2. Ο ανάδοχος δεσμεύεται ότι:

α) σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της σύμβασης δεν ενήργησε αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσει να μην ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης,

β) ότι θα δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή, αφότου λάβει γνώση, οποιαδήποτε κατάσταση (ακόμη και ενδεχόμενη) σύγκρουσης συμφερόντων (προσωπικών, οικογενειακών, οικονομικών, πολιτικών ή άλλων κοινών συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων και αντικρουόμενων επαγγελματικών συμφερόντων) μεταξύ των νόμιμων ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του, καθώς και υπαλλήλων ή συνεργατών τους οποίους απασχολεί στην εκτέλεση της σύμβασης (π.χ. με σύμβαση υπεργολαβίας) και μελών του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής που εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης ή/και μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση και τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής περί την εκτέλεσή της, οποτεδήποτε και εάν η κατάσταση αυτή προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης¹³¹.

Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις της ρήτρας αυτής, στην περίπτωση που ο ανάδοχος είναι ένωση, ισχύουν για όλα τα μέλη της ένωσης, καθώς και για τους υπεργολάβους που χρησιμοποιεί. Στο συμφωνητικό περιλαμβάνεται σχετική δεσμευτική δήλωση τόσο του αναδόχου όσο και των υπεργολάβων του.

4.4 Υπεργολαβία

4.4.1. Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ευθύνες λόγω ανάθεσης της εκτέλεσης τμήματος/τμημάτων της σύμβασης σε υπεργολάβους. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

4.4.2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στην εκτέλεση αυτής, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Επιπλέον, υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στην εν λόγω σύμβαση, προσκομίζοντας τα σχετικά συμφωνητικά/δηλώσεις συνεργασίας.¹³² Σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του αναδόχου με υπεργολάβο/ υπεργολάβους της σύμβασης, αυτός υποχρεούται σε άμεση γνωστοποίηση της διακοπής αυτής στην αναθέτουσα αρχή, οφείλει δε να διασφαλίσει την ομαλή εκτέλεση του τμήματος/ των τμημάτων της σύμβασης είτε από τον ίδιο, είτε από νέο υπεργολάβο τον οποίο θα γνωστοποιήσει στην αναθέτουσα αρχή κατά την ως άνω διαδικασία.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος έχει στηριχθεί στις ικανότητες του υπεργολάβου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική επάρκεια-τεχνική και επαγγελματική ικανότητα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, δεν μπορεί να τον αντικαταστήσει εάν δεν προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά επάρκειας-ικανότητας, είτε από τον ίδιο είτε από νέο υπεργολάβο.

4.4.3. Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Επιπλέον, προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ως άνω ποσοστού.

Όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, απαιτεί την αντικατάστασή του, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.

¹³¹ Βλ. άρθρο 24 του ν. 4412/2016

¹³² Παρ. 4 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016. Βλ. και παρ. 2.2.8.2 της παρούσας.

4.5 Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της¹³³

Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου οργάνου της.

Τα ανωτέρω δύνανται να εφαρμοστούν:

- α) στην περίπτωση που προκύψουν άλλες απαιτήσεις για την παρακολούθηση των ΕΕΛ από **νεώτερο νομοθετικό πλαίσιο από αυτό που χρησιμοποιείται στο παρόν τεύχος τεχνικών δεδομένων**, η οποία θα απαιτηθεί να επιφέρει μεταβολή σε αυτό,
- β) σε περίπτωση μεταβολής του χρονοδιαγράμματος του φυσικού αντικειμένου του έργου.¹³⁴

Μετά τη λύση της σύμβασης λόγω της έκπτωσης του αναδόχου, σύμφωνα με το άρθρο 203 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2. της παρούσας, όπως και σε περίπτωση καταγγελίας για τους λόγους της παραγράφου 4.6, πλην αυτού της περ. (α), η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον επόμενο κατά σειρά κατάταξης οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του προτείνει να αναλάβει το ανεκτέλεστο τμήμα της σύμβασης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και με τίμημα που δεν θα υπερβαίνει την προσφορά που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρήτρα υποκατάστασης)¹³⁵.

Η σύμβαση συνάπτεται, εφόσον εντός της ταχθείσας προθεσμίας περιέλθει στην αναθέτουσα αρχή έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της πρόσκλησης. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν ο ανωτέρω δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον επόμενο υποψήφιο κατά σειρά κατάταξης, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία.

4.6 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης¹³⁶

4.6.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον:

- α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης,
- β) κατά τον χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης ο ανάδοχος τελούσε σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3.1 και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης,
- γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωρισθεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ.
- δ) ο ανάδοχος καταδικαστεί αμετάκλητα, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, για ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρ. 2.2.3.1 της παρούσας,
- ε) ο ανάδοχος πτωχεύσει ή υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή

¹³³ Βλ. άρθρο 132 του ν. 4412/2016.

¹³⁴ Δυνατότητα της Α.Α. να προβλέψει στη διακήρυξη ρήτρες αναθεώρησης/ προαιρέσεις. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον πρόκειται για σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται και ρήτρες αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεις, επιτρέπεται η τροποποίηση της σύμβασης χωρίς νέα διαδικασία σύναψης, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας της τροποποίησης. Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να ενεργοποιηθούν. Οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις ή προαιρέσεις δεν πρέπει να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης (Βλ. άρθρο 132 παρ. 1 α' του ν. 4412/2016).

¹³⁵ Βλ. άρθρο 132 παρ. 1δ) περ. αα του ν. 4412/2016. Βλ. επίσης, Κατευθυντήρια Οδηγία 22 της Αρχής με τίτλο «Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους», Κεφάλαιο ΙΙΙ.Δ. σημείο Ι, σελ. 17 (ΑΔΑ: 7ΜΥΤΟΞΤΒ-ΖΓΖ).

¹³⁶ Βλ. Άρθρο 133 του ν. 4412/2016 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης

εάν βρεθεί σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση, προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην καταγγείλει τη σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ανάδοχος που θα βρεθεί σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύει ότι είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας,

στ) ο ανάδοχος παραβεί αποδεδειγμένα τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη δέσμευση ακεραιότητας της παρ. 4.3.2. της παρούσας, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο συνημμένο στην παρούσα σχέδιο σύμβασης.

5. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

5.1 Τρόπος πληρωμής¹³⁷

5.1.1. Η πληρωμή του αναδόχου θα πραγματοποιηθεί με τον πιο κάτω τρόπο

α) Το **100%** της συμβατικής αξίας μετά την οριστική παραλαβή των υπηρεσιών ανά έτος με την ως κάτωθι περιγραφόμενη διαδικασία:

- Υποβολή από τον Ανάδοχο των Λογαριασμών Πληρωμής ανά έτος διακριτά για την παρακολούθηση των ΕΕΛ στην Επιτροπή Παρακολούθησης Παραλαβής Έργου (δια της ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.) της Αναθέτουσας Αρχής και έκδοση από αυτήν, κατόπιν ελέγχου, της σχετικής βεβαίωσης καλής εκτέλεσης των παραδοτέων.
- Ακολουθώς σύνταξη Πρωτοκόλλου Ποιοτικής και Ποσοτικής Παραλαβής των εργασιών μετά τη λήξη κάθε έτους.

Στον λογαριασμό αναγράφονται:

- Το είδος και οι ποσότητες των εργασιών που ολοκληρώθηκαν.
- Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας συνυποβάλλεται πίνακας επιμερισμού της αμοιβής στα μέλη της.
- Το πληρωτέο ποσό.
- Ο αναλογούν Φ.Π.Α.

Η πληρωμή του συμβατικού τιμήματος θα γίνεται από το **Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης της Π.Δ.Ε.** με την προσκόμιση των νομίμων παραστατικών και δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 5 του ν. 4412/2016¹³⁸, καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή.

5.1.2. Τον ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις:

α) Για τις συμβάσεις αξίας άνω των χιλίων (1.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ανεξαρτήτως της πηγής προέλευσης της χρηματοδότησης, κράτηση ύψους 0,1%, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.¹³⁹

β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016¹⁴⁰. **Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, η ως άνω κράτηση δεν επιβάλλεται.**

¹³⁷ Για τα τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας αυτών, οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 148 έως και 153 του ν. 4601/2019 (Α' 44) και των, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 154 του νόμου αυτού, κανονιστικών αποφάσεων.

¹³⁸ Πρβλ. άρθρο 200 παρ. 5 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 36 του ν. 4497/2017.

¹³⁹ Άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

¹⁴⁰ Βλ. παρ. 1 άρθρου 25 του ν. 5039/2023 (Α' 83), σύμφωνα με την οποία: «Στο άρθρο 376 του ν. 4412/2016 (Α' 147) περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 18, ως εξής: «18. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 36 η κράτηση της παρ. 1 του ιδίου άρθρου του πρώτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου δεν επιβάλλεται.»

Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος επί του καθαρού ποσού.

Τα έξοδα δημοσίευσης της περίληψης της σχετικής διακήρυξης βαρύνουν τον ανάδοχο

5.1.3. Σε περίπτωση υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου, ο ανάδοχος συμπληρώνει στο πεδίο BT-11: Στοιχείο αναφοράς αγαθού του Εθνικού Μορφότυπου Ηλεκτρονικού Τιμολογίου¹⁴¹ τον *κωδικοποιημένο Ενάριθμο, ήτοι 2024ΕΠ00170003*.

5.2 Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις

5.2.1. Ο ανάδοχος, με την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος¹⁴² από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν:

α) στην περίπτωση της παρ. 7 του άρθρου 105 περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης

β) στην περίπτωση που δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση ή/και δεν συμμορφωθεί με τις σχετικές γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις, εντός του συμφωνημένου χρόνου εκτέλεσης της σύμβασης,

γ) εφόσον δεν παράσχει τις υπηρεσίες ή δεν υποβάλει τα παραδοτέα ή δεν προβεί στην αντικατάστασή τους μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του χορηγήθηκε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 217 περί διάρκειας της σύμβασης παροχής υπηρεσίας με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

Στην περίπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση κατά την ως άνω περίπτωση (γ), η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική όχληση, στην οποία μνημονεύει τις διατάξεις του άρθρου 203 του ν. 4412/2016 και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί ο ανάδοχος, προκειμένου να συμμορφωθεί, μέσα σε προθεσμία .....ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω όχλησης Αν η προθεσμία που τάχθηκε με την ειδική όχληση, παρέλθει, χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί, κηρύσσεται έκπτωτος μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας συμμόρφωσης.

Ο ανάδοχος δεν κηρύσσεται έκπτωτος για λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του φορέα εκτέλεσης της σύμβασης ή αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση επιβάλλονται, με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά οι παρακάτω κυρώσεις:

α) ολική κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης,

β) Επιπλέον, σε βάρος του αναδόχου μπορεί να επιβληθεί και προσωρινός αποκλεισμός του από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών των φορέων που εμπíπτουν στις διατάξεις του ν. 4412/2016, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις.

5.2.2. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής¹⁴³.

¹⁴¹ Βλ. Απόφαση αριθμ. 63446/2021 (Β' 2338/02.06.2021) Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Επικρατείας «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων», άρθρο 3 παρ.2 πεδίο «BT-11: Στοιχείο αναφοράς αγαθού / υπηρεσίας / μελέτης / έργου»

¹⁴² Άρθρο 203 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 103 του ν. 4782/2021

¹⁴³ Άρθρο 218 του ν.4412/2016

Ποινικές ρήτρες μπορεί να επιβάλλονται και σε άλλες περιπτώσεις πλημμελούς εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, σύμφωνα με την περ. (δ) της παρούσας παραγράφου.

Ειδικότερα με καθυστέρηση του χρονοδιαγράμματος εργασιών και των ολικών ετήσιων παραδοτέων όπως αυτά καθορίζονται στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων της παρούσας (Παράρτημα Ι – Μέρος Α), επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

Οι ποινικές ρήτρες υπολογίζονται ως εξής:

α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης ή σε περίπτωση τμηματικών/ενδιάμεσων προθεσμιών της αντίστοιχης προθεσμίας επιβάλλεται ποινική ρήτρα 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50% επιβάλλεται ποινική ρήτρα 5% χωρίς ΦΠΑ επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

γ) οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητες από τις επιβαλλόμενες για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και δύνανται να ανακαλούνται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως,

δ) για πλημμελή εκτέλεση της σύμβασης ποσοστό έως 10% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ ως εξής:

- για μειωμένη απόδοση έως 2,5%
- για διακοπή παροχής υπηρεσιών έως 5%
- για μη εκτελεσθείσες υπηρεσίες έως 2,5%

σύμφωνα με τα οριζόμενα στη παρούσα διακήρυξη

Το ποσό των ποινικών ρητρών αφαιρείται/συμψηφίζεται από/με την αμοιβή του αναδόχου.

Η επιβολή ποινικών ρητρών δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

5.3 Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων¹⁴⁴

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν εις βάρος του κυρώσεις, δυνάμει των όρων των άρθρων 5.2 (Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις), 6.2. (Διάρκεια σύμβασης), 6.4. (Απόρριψη παραδοτέων – αντικατάσταση), καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων, να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβληθείσες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 ν.4412/2016 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, άλλως θεωρείται ως σιωπηρώς απορριφθείσα. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής. Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν αυτή απορριφθεί από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται οριστική.

¹⁴⁴ Άρθρο 205 του ν. 4412/2016. Για την εξέταση των προβλεπόμενων προσφυγών, συγκροτείται ειδικό γνωμοδοτικό όργανο, τριμελές ή πενταμελές), τα μέλη του οποίου είναι διαφορετικά από τα μέλη του γνωμοδοτικού οργάνου που είναι αρμόδιο για τα λοιπά θέματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία εκτέλεσης.

Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.

5.4 Δικαστική επίλυση διαφορών

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο της παρούσας Διακήρυξης, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Εφετείο της Περιφέρειας στην οποία εκτελείται η σύμβαση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 1 έως και 6 του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016¹⁴⁵. Πριν την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Εφετείο τηρείται υποχρεωτικά η ενδικοφανής διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 205 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.3 της παρούσας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αν ο ανάδοχος της σύμβασης είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.

---

¹⁴⁵ Άρθρο 205Α του ν. 4412/2016.

6. ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

6.1 Παρακολούθηση της σύμβασης

6.1.1. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από την ορισμένη Επιτροπή Παρακολούθησης Παραλαβής Έργου (ΕΠΠΕ) δια της Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Δ.Ε. (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων της παρούσας – **Μέρος Α Παράρτημα Ι**).

Η Επιτροπή Παρακολούθησης Παραλαβής Έργου η οποία θα εισηγείται στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

6.2 Διάρκεια σύμβασης¹⁴⁶

6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται από την υπογραφή της και λήγει την 31-12-2027. Η ημερομηνία λήξης της σύμβασης δύναται να παραταθεί εφόσον παραταθεί η ημερομηνία λήξης της πράξης.

Το έργο εκτελείται τέσσερις φορές κατ' έτος έως την λήξη της σύμβασης. Τα παραδοτέα του έργου περιλαμβάνουν υποχρεώσεις του αναδόχου εντός συγκεκριμένων προθεσμιών σε έγγραφη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή:

Ο Ανάδοχος οφείλει για τα έτη παρακολούθησης να παραδώσει:

Α) Έκθεση τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει Έκθεση τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης όπως περιγράφεται στην παράγραφο 5.1 του ΤΤΔ.

Β) Χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης-δειγματοληψιών

Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει κατ' έτος χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης σύμφωνα με την παράγραφο 5.3.1 και 5.3.2 του ΤΤΔ.

Γ) Αποτελέσματα παρακολούθησης εντός 10 ημερών από την ημέρα της δειγματοληψίας:

Δ) Ετήσια συγκεντρωτικά αποτελέσματα

Στο τέλος κάθε έτους και το αργότερο μέχρι 20 Ιανουαρίου.

Αναλυτικά τα επιμέρους και συγκεντρωτικά παραδοτέα του έργου, καθώς και οι προθεσμίες και ο τρόπος υποβολής αυτών περιγράφονται στην παρ. 6 «Παραδοτέα Σύμβασης» του Τεύχους Τεχνικών Δεδομένων της παρούσας (Παράρτημα Ι - Μέρος Α).

6.2.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου¹⁴⁷. Εάν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, εάν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος¹⁴⁸. Εάν οι υπηρεσίες παρασχεθούν, από υπαιτιότητα του αναδόχου, μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι τη λήξη του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρητρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της παρούσας.

¹⁴⁶ Άρθρο 217 του ν. 4412/2016.

¹⁴⁷ Η ως άνω περίπτωση φέρεται να αφορά παράταση χωρίς αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης, άλλως τυχόν παράταση -τροποποίηση υπόκειται στις προϋποθέσεις και τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

¹⁴⁸ Βλ. άρθρο 203 (παρ.1γ, 2 και 4) του ν. 4412/2016.

6.3 Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης ¹⁴⁹

6.3.1 Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται, σύμφωνα με την παρ. 3 και την περ. δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο **ΤΤΔ Παράρτημα Ι - Μέρος Α** της παρούσας.

Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων γίνεται από Επιτροπή Παρακολούθησης Παραλαβής Έργου που συγκροτείται, σύμφωνα με την παράγραφο 11 εδάφιο δ' του άρθρου 221¹⁵⁰ του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο **Παράρτημα Ι** της παρούσας.

Ο Ανάδοχος υποβάλλει όλα τα παραδοτέα του σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στην Επιτροπή Παρακολούθησης Παραλαβής Έργου της Αναθέτουσας Αρχής, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων (**Παράρτημα Ι – Μέρος Α**) που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, εκτός αν κατά περίπτωση ορίζεται διαφορετικά από την Αναθέτουσα Αρχή.

Στα παραδοτέα θα αναφέρονται οι συντάξαντες και οι υπεύθυνοι και θα υπογράφονται από τον Συντονιστή της Ομάδας Έργου και τον Εκπρόσωπο του Αναδόχου ή τους Αναπληρωτές του. Παραδοτέο που δεν υπογράφεται από τον Συντονιστή της ομάδας έργου και από τον εκπρόσωπο του Αναδόχου θα επιστρέφεται ως απαράδεκτο.

Τα παραδοτέα του Αναδόχου πρέπει να βασίζονται σε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, να διακρίνονται από σαφήνεια και αντικειμενικότητα, να επισημαίνουν τυχόν προβλήματα και να περιέχουν τα προτεινόμενα από τον Ανάδοχο μέτρα επίλυσης αυτών και να είναι σύμφωνα με την προσφορά του.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης Παραλαβής Έργου κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργεί τον ως άνω έλεγχο και εκδίδει βεβαίωση καλής εκτέλεσης των παραδοτέων. Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο ως άνω έλεγχος, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος.

6.3.2 Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και εκπρόσωπος του αναδόχου. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η επιτροπή παραλαβής:

α) είτε παραλαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες ή παραδοτέα, εφόσον καλύπτονται οι απαιτήσεις της σύμβασης χωρίς έγκριση ή απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου,

β) είτε εισηγείται την παραλαβή με παρατηρήσεις ή την απόρριψη των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε τμηματικές παραλαβές.

6.3.3 Εάν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσει πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, στο οποίο αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης, και γνωμοδοτεί ως προς το εάν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων και συνεπώς εάν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

6.3.4 Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Στην περίπτωση που διαπιστωθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, ότι δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των οικείων υπηρεσιών ή παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

¹⁴⁹ Άρθρο 219 του ν.4412/2016

¹⁵⁰ Πρβλ και παρ. 5 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016

β) Εάν, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, διαπιστωθεί ότι επηρεάζεται η καταλληλότητα, απορρίπτονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 220.

6.3.5 Εάν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον οικονομικό φορέα και δεν έχει εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής της παραγράφου 2 ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις της παραγράφου 3, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεστεί αυτοδίκαια.

6.3.6 Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 6.3.1. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από τη σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.

6.4 Απόρριψη παραδοτέων – Αντικατάσταση¹⁵¹

Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση της επιτροπής παραλαβής, μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή/και παραδοτέων αυτών με άλλα, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Εάν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε ανάδοχος υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2.2 της παρούσας, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

6.5 Αναπροσαρμογή τιμής¹⁵²

Δεν προβλέπεται

6.6 Αντικατάσταση/ προσθήκη μελών ομάδας έργου κατά την εκτέλεση της σύμβασης¹⁵³

6.6.1. Εφόσον μετά τη σύναψη της σύμβασης παραστεί ανάγκη αντικατάστασης μέλους/ μελών της Ομάδας Έργου, ο ανάδοχος υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή αίτημα αντικατάστασης, το οποίο υπόκειται στην έγκριση αυτής, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης- Παραλαβής. Στο πλαίσιο του σχετικού αιτήματος τα επαγγελματικά προσόντα των φυσικών προσώπων που θα αντικαταστήσουν εκείνα τα οποία προτάθηκαν και αξιολογήθηκαν κατά την υποβολή της προσφοράς του Αναδόχου, πρέπει να είναι τουλάχιστον ισοδύναμα. Εφόσον εγκριθεί το σχετικό αίτημα, ο ανάδοχος υποχρεούται να αντικαταστήσει το/ τα μέλος/ μέλη της Ομάδας Έργου, χωρίς πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής και χωρίς μεταβολή των όρων πληρωμής. Η αντικατάσταση εκκινεί από την κοινοποίηση της εγκριτικής απόφασης της αναθέτουσας αρχής στον ανάδοχο.

¹⁵¹ Άρθρο 220 του ν. 4412/2016.

¹⁵² Άρθρο 53 παρ. 10 του ν. 4412/2016.

¹⁵³ Βλ. ιδίως Πράξεις Ελ.Συν. Κλ. ΣΤ' 373/2019 & 158/2019.

6.6.2. Με τη ίδια ως άνω διαδικασία και τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, ο ανάδοχος δύναται να υποβάλει αίτημα για την προσθήκη μέλους/ μελών στην Ομάδα Έργου.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΝΑΝΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης**

(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης)

Πίνακας περιεχομένων

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	65
2.	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ 01, 02 ΚΑΙ 04 ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Π.Δ.Ε.	66
3.	ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.....	67
4.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	67
	ΕΠΙΠΛΕΟΝ, ΣΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ:	67
5.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.....	67
5.1	ΤΡΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΕΛ (ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 6.1)	68
5.2	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	69
5.3	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ - ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.....	69
5.3.1	<i>Χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης (Παραδοτέο 6.2)</i>	69
5.3.2	<i>Συχνότητα παρακολούθησης</i>	70
5.4	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ / ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ	70
5.5	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ.....	71
5.6	ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	71
5.7	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ - ΤΡΟΠΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ - ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	71
5.7.1.1	<i>Παρακολούθηση λειτουργίας ΕΕΛ</i>	72
5.7.1.2	<i>Δειγματοληψία εισερχομένων και επεξεργασμένων λυμάτων για χημική ανάλυση</i>	72
5.7.1.3	<i>Δειγματοληψία επεξεργασμένων λυμάτων για μικροβιολογική ανάλυση</i>	73
5.7.1.4	<i>Δειγματοληψία ιλύος</i>	73
5.7.1.5	<i>Δειγματοληψία ιλύος για προσδιορισμό μικροοργανισμών</i>	74
5.7.1.6	<i>Αποθήκευση και μεταφορά των δειγμάτων</i>	74
5.7.1.7	<i>Υποδοχή του δείγματος από το εργαστήριο ανάλυσης</i>	75
5.8	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	75
5.9	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΘΕΣΗΣ / ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ	75
6.	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	76
6.1.	Έκθεση τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης	76
6.2	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ-ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ.....	76
6.3	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.....	76
6.4	ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	76
	ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΟΙ ΕΕΛ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	77
	ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	82
	ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΔΕΛΤΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	84
	ΠΙΝΑΚΕΣ 4I, 4II: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	87
	ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	90

ΜΕΡΟΣ Α - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Η Οδηγία – Πλαίσιο για τη Διαχείριση των Υδάτων (2000/60/ΕΚ) έχει ως στόχο την προώθηση της μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων, μέσω της βιώσιμης διαχείρισης των

υδάτων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού η οδηγία καθορίζει ένα σαφές πλαίσιο δράσεων, κοινό για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο μεταφράζεται σε μέτρα που θα εμποδίσουν την υποβάθμιση των υδατικών συστημάτων που βρίσκονται σε καλή κατάσταση και θα αναβαθμίσουν αυτά που ενδεχομένως βρίσκονται σε κίνδυνο.

Η οδηγία **2000/60/ΕΚ** έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία αρχικά με το **Ν. 3199/2003 [ΦΕΚ 280Α/09-12-2003]**, όπως ισχύει και στη συνέχεια με το **Π.Δ. 51/2007 [ΦΕΚ 54Α/08-03-2007]**, ενώ μέχρι σήμερα έχει εκδοθεί μεγάλος αριθμός νομοθετικών διατάξεων, μεταξύ των οποίων και αυτές που αφορούν την παρακολούθηση - προστασία των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Συγκεκριμένα για τα υπόγεια ύδατα έχει εκδοθεί η **ΚΥΑ 39626/2208/Ε130 [ΦΕΚ 2075Β/25-09-2009]**, για τον ορισμό ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων και η **ΥΑ 1811/2011 [ΦΕΚ 3322Β/30-12-2011]**, όπως ισχύει, για καθορισμό ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης. Αντίστοιχα για τα επιφανειακά ύδατα έχουν ορισθεί τα Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) με την **ΚΥΑ με αρ. Η.Π. 51354/2641/Ε103 [ΦΕΚ 1909Β/08-12-2015]** και την τροποποίηση αυτής **ΚΥΑ υπ. αρ. οικ. 170766 [ΦΕΚ 69Β/22-01-2016]**.

Νομοθετικές Διατάξεις αποτελούν και τα Σχέδια Διαχείρισης των υδατικών διαμερισμάτων, τα οποία περιλαμβάνουν προτεινόμενες δέσμες ενεργειών και πρόγραμμα μέτρων (βασικά - συμπληρωματικά) σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα με στόχο την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα. Η χωρική έκταση της ΠΔΕ καταλαμβάνει τμήματα από τα ΥΔ 01, 02 και 04. Τα Διαχειριστικά Σχέδια των ΥΔ01, ΥΔ 02 και 04 της 2^{ης} αναθεώρησης εκδόθηκαν με Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου (υπ' αριθμ. **21/29-4-2024 (ΦΕΚ 86/Α/12-06-2024)**, υπ' αριθμ. **20/2024 (ΦΕΚ 85/Α/12-06-2024)** και υπ' αριθμ. **19/2024 (ΦΕΚ 84/Α/12-06-2024)**).

Τα προγράμματα μέτρων των Διαχειριστικών Σχεδίων αποτελούν τον μηχανισμό επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων τους. Τα βασικά μέτρα στοχεύουν στην αποτροπή της υποβάθμισης των υδατικών συστημάτων, ενώ τα συμπληρωματικά μέτρα αποτελούν επιπρόσθετες ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε υδατικά συστήματα, τα οποία κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς τους στόχους. Έτσι για την πρόληψη της υποβάθμισης των υδάτων των αποδεκτών των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και την πορεία της εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ «Επεξεργασία Αστικών Λυμάτων», απαιτείται η διενέργεια προγράμματος παρακολούθησης της λειτουργίας των ΕΕΛ των αστικών ιστών και κυρίως της ποιότητας των επεξεργασμένων λυμάτων.

2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ 01, 02 ΚΑΙ 04 ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Π.Δ.Ε.

Βάσει των Ν.3852/2010 και Ν.3199/2003, όπως ισχύουν, και της 2^{ης} αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λ.Α.Π της ΠΔΕ και κατ' εφαρμογή της Οδηγίας πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα οι προβλεπόμενες αρμοδιότητες για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων επιμερίζονται μεταξύ της Κρατικής Αποκεντρωμένης Διοίκησης και των αιρετών Περιφερειών. Παράλληλα με το **Π.Δ. 132/2010 [ΦΕΚ 225Α/27-12-2010]** όπως τροποποιήθηκε με το **ΦΕΚ2551/τΒ/19-04-2023 αρ. 7 παρ. 3ii και 3ix** περιλαμβάνεται επιπροσθέτως η λήψη των αναγκαίων μέτρων που προβλέπονται στα επιμέρους σχέδια διαχείρισης και προγράμματα στην χωρική έκταση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και η εφαρμογή των μέτρων Οδηγικά, Διοικητικά) που προβλέπονται στα επιμέρους σχέδια διαχείρισης και προγράμματα, στην χωρική επικράτεια της Περιφέρειας σύμφωνα με την σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία για τα ύδατα και τους στόχους της.

Ως εκ τούτου, στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας περιλαμβάνεται η εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων, στα διοικητικά όρια της καθώς και η εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ «Επεξεργασία Αστικών Λυμάτων».

3. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Η αναγκαιότητα παρακολούθησης της λειτουργίας των ΕΕΛ των αστικών ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας απορρέει από την εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ «Επεξεργασία Αστικών Λυμάτων». Κύριος στόχος της οδηγίας είναι η προστασία του υδατικού περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η διάθεση ανεπεξεργαστων ή ανεπαρκώς επεξεργασμένων λυμάτων, η απόρριψη λυματολάσπης από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων και η διοχέτευση βιομηχανικών αποβλήτων ορισμένων κλάδων στο δίκτυο αποχέτευσης.

Στα διαχειριστικά σχέδια ΛΑΠ υδατικών διαμερισμάτων 01, 02 και 04, η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ αποτελεί οδηγικό μέτρο έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος της μη επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων των υδατικών συστημάτων και σωμάτων που αποτελούν αποδέκτες των επεξεργασμένων λυμάτων, στις περιοχές των ΕΕΛ.

4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το έργο αφορά στην **διενέργεια προγράμματος παρακολούθησης της λειτουργίας των ΕΕΛ των αστικών ιστών που περιλαμβάνει δειγματοληψίες** όπως αναλυτικά περιγράφονται στον Πίνακα 1, του παρόντος τεύχους. Το πρόγραμμα παρακολούθησης της λειτουργίας των ΕΕΛ **για την περίοδο 2025 – 2027** θα πραγματοποιείται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Στις παρακολουθούμενες ΕΕΛ διενεργούνται αφενός επιτόπιοι φυσικοχημικοί προσδιορισμοί και αφετέρου **δειγματοληψίες** εισερχόμενων και επεξεργασμένων λυμάτων για εργαστηριακούς φυσικοχημικούς και μικροβιολογικούς προσδιορισμούς, καθώς και δειγμάτων ιλύος, με σκοπό την παρακολούθηση της ποιότητας εκροής και της απόδοσης λειτουργίας της εγκατάστασης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας και τις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.

Επιπλέον, στο αντικείμενο του έργου περιλαμβάνεται:

- α)** Η επιβεβαίωση της ακριβούς θέσης δειγματοληψίας και η περιγραφή του δείγματος.
- β)** Η αποστολή στη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. έκθεσης με όλα τα παραπάνω στοιχεία των παρακολουθούμενων ΕΕΛ, τον τρόπο υλοποίησης του προγράμματος δειγματοληψίας (με προτεινόμενο τρόπο δειγματοληψίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα πρότυπα ISO).
- γ)** Η αποστολή των αποτελεσμάτων των προσδιορισμών στη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., ώστε να ενημερώνεται το Γεωγραφικό Πληροφοριακό Σύστημα της υπηρεσίας που βρίσκεται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας και να διαχέεται η πληροφορία στους πολίτες.

Η διενέργεια του Προγράμματος παρακολούθησης της λειτουργίας των ΕΕΛ πραγματοποιείται, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Το πρόγραμμα παρακολούθησης της λειτουργίας των ΕΕΛ για την περίοδο 2025 – 2027 θα πραγματοποιείται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Στις παρακολουθούμενες ΕΕΛ θα

διενεργούνται αφενός επιτόπιοι φυσικοχημικοί προσδιορισμοί και αφετέρου δειγματοληψίες εισερχόμενων και επεξεργασμένων λυμάτων για εργαστηριακούς φυσικοχημικούς και μικροβιολογικούς προσδιορισμούς, καθώς και δειγματοληψίες ιλύος, με σκοπό την παρακολούθηση της ποιότητας εκροής και της απόδοσης λειτουργίας της εγκατάστασης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας.

5.1 Τρόπος Υλοποίησης του Προγράμματος Παρακολούθησης ΕΕΛ (Παραδοτέο 6.1)

Εντός **1 μηνός** από την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος θα πραγματοποιήσει σε κάθε ΕΕΛ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας:

- I. Επιβεβαίωση και συμπλήρωση της ακριβούς θέσης δειγματοληψιών για τα είδη δειγμάτων όπως περιγράφονται στον **Πίνακα 1**, και πρόκειται για σημεία, τα οποία όσον αφορά τα εισερχόμενα λύματα θα είναι στο κοννύτερο προσβάσιμο σημείο/ αγωγό μετά τον εσχарισμό ενώ για τα επεξεργασμένα λύματα οι θέσεις δειγματοληψίας θα ορίζονται (α) από τις εκάστοτε ισχύουσες Α.Ε.Π.Ο. των ΕΕΛ, ή (β) σε περίπτωση μη πρόβλεψης θέσεων δειγματοληψίας ή αν αυτές προβλέπονται αλλά δεν υπάρχουν, ή δεν είναι προσβάσιμες, οι δειγματοληψίες θα πραγματοποιούνται σε σημεία που θα οριστούν από τη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.. Στη (β) περίπτωση οι θέσεις δειγματοληψίας αφορούν φρεάτια ή αγωγούς επεξεργασμένων λυμάτων μετά τη χλωρίωση. Εφόσον δεν είναι δυνατή η δειγματοληψία σε κάποια από τις θέσεις, ο ανάδοχος θα προτείνει εγγράφως νέες θέσεις δειγματοληψίας προς αντικατάσταση αυτών, με την τελική απόφαση να λαμβάνεται από τη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της Π.Δ.Ε.. Όσον αφορά τις ιλύες οι δειγματοληψίες θα πραγματοποιούνται από τους χώρους προσωρινής εναπόθεσής τους εντός της εγκατάστασης (π.χ. κλίνες ξήρανσης, σωρούς ή βαγόνια-κάδους).
- II. Αποστολή στη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.Σ. έκθεσης με τα σημεία παρακολούθησης, καθώς και του τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης που θα εφαρμόσει και το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:
  - 1) Τα τελικά προτεινόμενα σημεία παρακολούθησης για την εφαρμογή του προγράμματος.
  - 2) Τους προτεινόμενους τρόπους δειγματοληψίας σε αυτά και τους κανόνες χειρισμού δειγμάτων σύμφωνα με το παρόν τεύχος και λαμβάνοντας υπόψη την κείμενη νομοθεσία και τα διεθνή πρότυπα ISO ή ASTM.
  - 3) Τις μεθόδους φυσικοχημικών προσδιορισμών στο πεδίο και εργαστηριακά, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το πρότυπο **ΕΛΟΤ EN ISO/IEC-17025**, το οποίο απαιτείται από τη ΚΥΑ υπ. αρ. 38317/1621/Ε103 [ΦΕΚ 1977Β/6-9-2011] (αρ. 2).
  - 4) Χρονοδιάγραμμα ανάλυσης ενεργειών (χρονική αλληλουχία φάσεων / δραστηριοτήτων του έργου) και συμβατότητα αυτού με την προτεινόμενη μεθοδολογία, τις απαιτήσεις του έργου και τη πληρότητα – επάρκεια των παραδοτέων του όπως περιγράφονται στο παρόν τεύχος τεχνικών δεδομένων.
  - 5) Προσδιορισμό – τεκμηρίωση των κρίσιμων παραγόντων για την επιτυχή υλοποίηση του έργου και παρουσίαση εναλλακτικών τρόπων διασφάλισης τους με τεκμηρίωση της εφαρμοσιμότητας αυτών.

Το πρόγραμμα παρακολούθησης θα εφαρμοστεί στις **παρακολουθούμενες ΕΕΛ του Παραρτήματος Ι** στο οποίο καθορίζεται και το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων ανά Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων.

Η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας καθ' όλη τη διάρκεια

της σύμβασης και πριν από την πρώτη δειγματοληψία κάθε έτους, **διατηρεί το δικαίωμα να καθορίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τις θέσεις δειγματοληψίας των εισερχόμενων και επεξεργασμένων λυμάτων ή/και να τροποποιήσει την θέση δειγματοληψίας, είτε λόγω αλλαγών στη λειτουργία των εγκαταστάσεων (συνθήκες λειτουργίας, εκσυγχρονισμός, επέκταση εγκαταστάσεων, κλπ), είτε κατά την κρίση της.**

Για τα **έτη 2025 έως 2027** θα παρακολουθούνται τουλάχιστον 24 ΕΕΛ με τον ίδιο τρόπο κάθε έτος. Τυχόν νέες ΕΕΛ που θα λειτουργήσουν θα ενταχθούν στο πρόγραμμα και θα οριστικοποιηθούν οι θέσεις δειγματοληψίας πριν την πρώτη δειγματοληψία. Η τυχόν ένταξη νέων θέσεων δειγματοληψιών, δεν θα ξεπερνούν το 10% των θέσεων των παρακολουθούμενων ΕΕΛ και περιλαμβάνονται στο κόστος της σύμβασης.

5.2 Περίοδος Παρακολούθησης

Η παρακολούθηση της λειτουργίας των ΕΕΛ των αστικών ιστών και κατά συνέπεια οι δειγματοληψίες θα πραγματοποιούνται τέσσερις φορές κατ' έτος. Οι δειγματοληψίες θα πρέπει να κατανέμεται όσο το δυνατόν ομοιόμορφα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

5.3 Χρονοδιάγραμμα - Συχνότητα Παρακολούθησης

5.3.1 Χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης (Παραδοτέο 6.2)

Ο Ανάδοχος οφείλει:

α) Για το πρώτο έτος της σύμβασης, **εντός δέκα (10) ημερών** από την αποστολή της έκθεσης του τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης και της έγκρισης του από τη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. και τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν την έναρξη της 1^{ης} δειγματοληψίας, να αποστείλει με e-mail το χρονοδιάγραμμα ενεργειών για το έτος ώστε αυτή να το εγκρίνει. Η ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. δύναται να ορίσει υπάλληλους της Δ/σης που θα παραβρίσκονται στις δειγματοληψίες.

β) Για τα υπόλοιπα συμβατικά έτη, **(ι) εντός του Ιανουαρίου και τουλάχιστον (10) ημέρες** πριν την έναρξη της πρώτης δειγματοληψίας του πρώτου τριμήνου και **(ιι) εντός του τελευταίου μήνα του προηγούμενου κύκλου δειγματοληψιών** για την δειγματοληψία του επόμενου τριμήνου να αποστείλει στη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) το χρονοδιάγραμμα ενεργειών του προσεχούς τριμήνου, για κάθε ΕΕΛ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ώστε αυτή να το εγκρίνει και δύναται να ορίσει υπάλληλους της Δ/σης που θα παραβρίσκονται στις δειγματοληψίες.

Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης κάθε ΕΕΛ δύναται να τροποποιηθεί, ωστόσο στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος οφείλει να ενημερώνει τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν την προγραμματισμένη δειγματοληψία τη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. για τους λόγους της μεταβολής. Η εγκεκριμένη ημερομηνία δειγματοληψίας μπορεί να μεταφερθεί έως και πέντε ημέρες από την ημερομηνία που γνωστοποιήθηκε και εγκρίθηκε. **Στην περίπτωση πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων η δειγματοληψίες θα μεταφέρονται υποχρεωτικά τουλάχιστον πέντε μέρες μετά την λήξη αυτών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι ΕΕΛ βρίσκονται σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας.**

5.3.2 Συχνότητα παρακολούθησης

Σε κάθε παρακολουθούμενη ΕΕΛ, για τα έτη 2025 - 2027 και σύμφωνα με τα όσα έχουν αναφερθεί ανωτέρω, προβλέπεται να πραγματοποιηθούν κατ' έτος : α) τέσσερις δειγματοληψίες εισερχόμενων λυμάτων [με εξαίρεση την ΕΕΛ Πλουτοχωρίου], β) τέσσερις δειγματοληψίες χλωριωμένων επεξεργασμένων λυμάτων και γ) δειγματοληψίες ιλύος σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ι του Παραρτήματος ΙΙΙ της Κ.Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΑΑ/41828/630/2023 (ΦΕΚ 2692/Β'/21-03-2023) [εξαιρούνται οι ΕΕΛ Πλουτοχωρίου και Λυκούριας]. **Ο αριθμός δειγμάτων που λαμβάνεται από κάθε ΕΕΛ προσδιορίζεται στον Πίνακα 1.**

Ως **έκτακτη περίπτωση** για τις ανάγκες του παρόντος ΤΤΔ ορίζεται οποιαδήποτε κατάσταση, η οποία δεν περιλαμβάνεται στην συνήθη εσωτερική λειτουργία των ΕΕΛ και δύναται να επηρεάσει τις δειγματοληψίες (σημαντικές μηχανολογικές βλάβες, έντονες βροχοπτώσεις κλπ) και κατ' επέκταση τα αποτελέσματα των φυσικοχημικών - μικροβιολογικών προσδιορισμών.

Η **ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.** διατηρεί το δικαίωμα μετά την υπογραφή της σύμβασης και για κάθε παρακολουθούμενη ΕΕΛ, να αναθέσει στον Ανάδοχο την εκτέλεση των απαιτούμενων από το παρόν Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων (ΤΤΔ) δειγματοληψιών/προσδιορισμών σε μικρότερο από το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, με την ίδια τιμή μονάδος της οικονομικής προσφοράς του Αναδόχου, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της ισχύουσας νομοθεσίας και να επιτρέπεται η βάσιμη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και να προκύπτουν επιστημονικά συμπεράσματα για την ποιοτική κατάσταση των υδάτων στους αποδέκτες των ΕΕΛ.

5.4 Πρόσθετες δειγματοληψίες / προσδιορισμοί

Η **ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.** μπορεί να ζητήσει από τον Ανάδοχο τη διενέργεια επιπλέον των προγραμματισμένων δειγματοληψιών, σε περιπτώσεις: **i) έκτακτης περίπτωσης** που επηρεάζει την δειγματοληψία/προσδιορισμούς (υφιστάμενη θέση δειγματοληψίας), **ii) καθορισμού νέων θέσεων δειγματοληψίας** (ως αντικαταστάσεις των υφιστάμενων), **iii) άλλων, κατά τη κρίση της ΔΙΠΕΧΩΣΧ,** νέων θέσεων δειγματοληψιών (π.χ. λόγω λειτουργίας νέων ΕΕΛ).

Στις περιπτώσεις **ii)** και **iii)**, ο Ανάδοχος ενημερώνεται πριν την έναρξη των δειγματοληψιών από τη **ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.** και οι επιπλέον, των προγραμματισμένων ανά περίοδο, δειγματοληψίες περιλαμβάνονται κατόπιν γραπτής εντολής της **ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.** στο χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης.

Στην περίπτωση **i)** ο Ανάδοχος θα αναφέρει στη **ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.** εγγράφως **μέσω e-mail ή με όποιο άμεσο τρόπο του υποδειχθεί** από τη **ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.** άμεσα και **εντός 48 ωρών** από τη διαπίστωση της έκτακτης περίπτωσης που μπορεί να επηρεάσει την δειγματοληψία και να εκτιμήσει τις φυσικοχημικές παραμέτρους, οι οποίες θα επηρεαστούν και θα δώσουν υπερβάσεις στα πλαίσια του εφικτού. Στη συνέχεια, ο Ανάδοχος θα πραγματοποιεί νέα ή/και πρόσθετη δειγματοληψία (σε περίπτωση που θα έχει πραγματοποιηθεί η πρώτη δειγματοληψία), στα εν λόγω σημεία κατόπιν έγγραφης εντολής της ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. Με την ίδια εντολή θα προσδιορίζεται το χρονικό διάστημα για τη διενέργεια της νέας ή/και πρόσθετης δειγματοληψίας.

Κατά τη διεξαγωγή νέας ή/και πρόσθετης δειγματοληψίας ακολουθείται η ίδια διαδικασία με αυτή της προγραμματισμένης δειγματοληψίας, δηλαδή οι ίδιοι κανόνες χειρισμού του δείγματος, η συμπλήρωση του Δελτίου Δειγματοληψίας, η οπτική παρακολούθηση και γενικά όσα αναφέρονται στην **παράγραφο 5** του παρόντος Τεύχους Τεχνικών Δεδομένων.

Επισημαίνεται ότι οι πρόσθετες δειγματοληψίες δεν πρέπει κατά έτος να υπερβαίνουν το 10% του

αριθμού προγραμματισμένων δειγματοληψιών, ο οποίος προκύπτει βάση του **Παραρτήματος Ι** του **παραδοτέου 6.1**. Κατά τον υπολογισμό του **10%**, στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι δεκαδικός αριθμός, η στρογγυλοποίηση γίνεται στον αμέσως μεγαλύτερο ακέραιο αριθμό.

Η τιμή μονάδος των πρόσθετων δειγματοληψιών – αναλύσεων πρέπει να συμπεριληφθεί στην οικονομική προσφορά του Αναδόχου και να είναι ίδια με αυτή της προγραμματισμένης δειγματοληψίας / ανάλυσης.

5.5 Παρακολουθούμενες παράμετροι

Οι φυσικοχημικές παράμετροι που θα προσδιορίζονται χωρίζονται σε αυτές που θα μετρούνται στο πεδίο άμεσα, με την λήψη του δείγματος, και σε αυτές που θα μετρούνται εργαστηριακά και περιγράφονται αναλυτικά στο **Παράρτημα 2**.

Η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και πριν από την πρώτη δειγματοληψία κάθε έτους, διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιήσει το είδος των χημικών προσδιορισμών που θα πραγματοποιηθούν στα δείγματα λυμάτων, εφόσον αυτό απαιτηθεί από νεώτερο νομοθετικό πλαίσιο από αυτό που χρησιμοποιείται στο παρόν τεύχος τεχνικών δεδομένων ή κατά την κρίση της, με την προϋπόθεση ότι αυτή η τροποποίηση δεν προκαλεί αλλαγή του προϋπολογισμού του συμβατικού τιμήματος.

5.6 Μέθοδοι Ανάλυσης

Τα αποτελέσματα των δοκιμών που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος παρακολούθησης των ΕΕΛ, πρέπει να είναι διαπιστευμένα βάσει πεδίου διαπίστευσης ISO/IEC-17025 των τελευταίων εκδόσεων που έχει εκδοθεί από τον ΕΣΥΔ ή από άλλο φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για την Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA), που συμμετέχει στην αμοιβαία συμφωνία αναγνώρισης (M.L.A.) για τα εργαστήρια δοκιμών (σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 725/2008).

5.7 Παρακολούθηση - Τρόπος δειγματοληψίας - Κανόνες χειρισμού των δειγμάτων

Παρακάτω περιγράφεται ο τρόπος παρακολούθησης των ΕΕΛ και οι τρόποι δειγματοληψίας.

Ο τρόπος με τον οποίο λαμβάνονται, μεταφέρονται και συντηρούνται τα δείγματα υγρών αποβλήτων (εισερχομένων και επεξεργασμένων λυμάτων) για χημική και μικροβιολογική ανάλυση θα πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται στο παρόν ΤΤΔ και τα παρακάτω διεθνή πρότυπα ISO, ASTM (ή πιο πρόσφατα σχετικά):

ISO 5667-1:2022 Water quality - Sampling - Part 1: Guidance on the design of sampling programmes and sampling techniques (ISO 5667-1:2020)

ISO 5667-3:2018 Water quality. Sampling Preservation and handling of water samples

ISO 5667-10:2020 Water quality. Sampling Guidance on sampling of waste water

ISO 19458:2007 Water quality - Sampling for microbiological analysis (ISO 19458:2006)

ASTM D5013-18 Standard Practices for Sampling Wastes from Pipes and Other Point Discharges

Αντίστοιχα για τα δείγματα ιλύος εφαρμόζονται τα παρακάτω διεθνή πρότυπα ISO, ASTM (ή πιο πρόσφατα σχετικά):

ISO 5667-13:2011 Water quality - Sampling - Part 13: Guidance on sampling of sludges

ISO 5667-15:2009 Water quality. Sampling - Part 15: Guidance on the preservation and handling of sludge and sediment samples

ASTM D5633-21 Standard Practice for Sampling with a Scoop

Ο Ανάδοχος μπορεί να χρησιμοποιήσει άλλους κανόνες, εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι τα λαμβανόμενα αποτελέσματα είναι ισοδύναμα προς εκείνα που λαμβάνονται με τους κανόνες που αναφέρονται στην παρούσα. Ο Ανάδοχος, σε περίπτωση που θέλει να κάνει χρήση άλλων κανόνων χειρισμού των δειγμάτων, οφείλει να το τεκμηριώσει αναλυτικά στην έκθεση τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης, συνοδεύοντας την τεκμηρίωση με όλες τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με τους χρησιμοποιούμενους κανόνες και την ισοδυναμία τους με τους προτεινόμενους.

Η τεχνική και μεθοδολογία που θα ακολουθείται στη δειγματοληψία, καθώς και η συντήρηση και μεταφορά των δειγμάτων στο εργαστήριο, θα πρέπει να εξασφαλίζει την αξιοπιστία, ομοιομορφία, αντιπροσωπευτικότητα και την άριστη κατάσταση των δειγμάτων και να είναι ίδιες σε κάθε δειγματοληψία κατά την διάρκεια του προγράμματος παρακολούθησης.

5.7.1.1 Παρακολούθηση λειτουργίας ΕΕΛ

θα πραγματοποιείται:

α) Λήψη φωτογραφιών της κάθε θέσης δειγματοληψίας, με ενσωματωμένη πληροφορία – περιγραφή του σημείου λήψης, όπως περιγράφεται παρακάτω (παράγραφος 5.9).

β) πραγματοποίηση φυσικοχημικών προσδιορισμών στο πεδίο και

γ) δειγματοληψία εισερχομένων, επεξεργασμένων λυμάτων και δειγμάτων ιλύος για εργαστηριακούς προσδιορισμούς.

Τα ανωτέρω στοιχεία θα συλλέγονται σε ειδικό Δελτίο Δειγματοληψίας, στο οποίο θα αναγράφονται όλες οι πληροφορίες, αποτελέσματα που αφορούν τα α-γ. Τα Δελτία Δειγματοληψίας παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**, του παρόντος τεύχους. Για την δειγματοληψία εισερχομένων και επεξεργασμένων λυμάτων προτείνεται να τηρούνται τα όσα ορίζονται στο πρότυπο ISO 5667-10 :2005 “Water quality sampling Part 10: Guidance on sampling of waste waters” και ISO19458:2006, «Water quality -Sampling for microbiological analysis» ενώ για τη δειγματοληψία δειγμάτων ιλύος στο πρότυπο ISO 5667-13: 2011 «Water quality – Sampling – Part 13:Guidance on sampling of sludges». Ειδικά για τα επεξεργασμένα λύματα προτείνεται η λήψη σύνθετων δειγμάτων κατά περίπτωση και ειδικά όπου αυτό προβλέπεται από τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Ως Σύνθετα δείγματα ορίζονται δύο ή περισσότερα δείγματα ή υπο-δείγματα που αναμειγνύονται σε κατάλληλες αναλογίες (διακριτά ή συνεχώς) σε μια συγκεκριμένη θέση. Από την ανάμειξη αυτή, μπορεί να ληφθεί η μέση τιμή ενός χαρακτηριστικού. Οι αναλογίες βασίζονται συνήθως σε μετρήσεις χρόνου και ροής.

5.7.1.2 Δειγματοληψία εισερχομένων και επεξεργασμένων λυμάτων για χημική ανάλυση

Για τη λήψη εισερχομένων και επεξεργασμένων λυμάτων για προσδιορισμό χημικών παραμέτρων απαιτούνται δοχεία δειγματοληψίας (περιέκτες) ανοικτού τύπου: πλαστικά ή γυάλινα, χωρητικότητας τουλάχιστον 1,5 λίτρου, κατάλληλα για το είδος του δείγματος, των αιτούμενων παραμέτρων κλπ.

Πριν τη λήψη του δείγματος ελέγχεται η ακεραιότητα του περιέκτη και του πώματος, να μην έχει δηλαδή υποστεί καμία αλλοίωση (οπότε απορρίπτεται). Επικολλάται στον περιέκτη ετικέτα ή αναγράφονται πάνω σε αυτόν με ανεξίτηλο μελάνι τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την ταυτοποίηση του δείγματος. Τα ίδια στοιχεία σημειώνονται και επί του Δελτίου Δειγματοληψίας που περιλαμβάνεται στον **Πίνακα 3**, του παρόντος τεύχους

Ο εξοπλισμός δειγματοληψίας θα πρέπει να καθαρίζεται σχολαστικά πριν τη χρήση και να είναι κατάλληλα προετοιμασμένος όπως απαιτείται αναλόγως από τις χημικές παραμέτρους που πρόκειται να προσδιοριστούν. Ο εξοπλισμός δειγματοληψίας μπορεί να πλυθεί πριν από τη χρήση στη ροή των αποβλήτων υδάτων από όπου λαμβάνεται το δείγμα προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος επιμόλυνσης. Μετά από αυτή τη διαδικασία γίνεται έκπλυση με το υπό εξέταση δείγμα τρεις φορές για την απομάκρυνση προσμίξεων που μπορεί να έχουν απομείνει κατά τη διάρκεια της έκπλυσης και στη συνέχεια γεμίζεται ο περιέκτης μέχρι το στόμιο, εκτός αν προβλέπεται αλλιώς από τη μέθοδο της προς ανάλυση παραμέτρου (κατόπιν οδηγιών από το εργαστήριο ανάλυσης).

Η μέτρηση παραμέτρων στο πεδίο όπως pH, αγωγιμότητα, θερμοκρασία, διαλυμένο οξυγόνο και υπολειπόμενο χλώριο απαιτεί την χρήση φορητού οργάνου/ων και καταγραφής των αποτελεσμάτων στο σχετικό Δελτίο Δειγματοληψίας. Το όργανο/να πρέπει να είναι κατάλληλα βαθμονομημένο/α.

5.7.1.3 Δειγματοληψία επεξεργασμένων λυμάτων για μικροβιολογική ανάλυση

Για τη λήψη δείγματος επεξεργασμένων λυμάτων για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων απαιτούνται δοχεία δειγματοληψίας (περιέκτες) αποστειρωμένα γυάλινα ή πλαστικά, κατάλληλα σε όγκο και αριθμό ανάλογα με την απαιτούμενη ποσότητα του δείγματος (εξαρτάται από τις υπό ανάλυση παραμέτρους) αφού προηγηθεί συνεννόηση μεταξύ του εργαστηρίου και των υπεύθυνων της δειγματοληψίας). Επίσης, αποστειρωμένα κοντάρια ή λαβίδες για τη δειγματοληψία κάτω από την επιφάνεια, αποστειρωμένα γάντια, Αιθανόλη 70% ή ισοπροπανόλη 70% ή υποχλωριώδες νάτριο (1g/L).

Εάν πρόκειται για δείγματα επεξεργασμένων λυμάτων, τα οποία έχουν απολυμανθεί με χημική ουσία (χλώριο) θα πρέπει να γίνει εξουδετέρωση της απολυμαντικής ουσίας. Για την εξουδετέρωση 1 mg χλωρίου απαιτούνται 7,1 mg ένυδρου θειοθειικού νατρίου. Επομένως, 0,1 ml διαλύματος ένυδρου θειικού νατρίου συγκέντρωσης 18 mg/ml θα πρέπει να προστεθεί για κάθε 100 ml δείγματος νερού που συλλέγεται στη φιάλη. Η ποσότητα αυτή θα εξουδετερώσει τουλάχιστον από 2 mg/l έως 5 mg/l του υπολειμματικού χλωρίου.

Τα δείγματα λαμβάνονται με άσηπτες συνθήκες, χρησιμοποιώντας αποστειρωμένα γάντια για την προστασία του δείγματος και του δειγματολήπτη. Κατά την πλήρωση, το εσωτερικό του πώματος του περιέκτη δεν πρέπει να έρχεται σε επαφή με οτιδήποτε (δάχτυλα, έδαφος,) που μπορεί να προκαλέσει την επιμόλυνσή του.

Αφαιρείται η βρωμιά από την εξωτερική επιφάνεια του περιέκτη και τοποθετείται σε καθαρή σακούλα. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η λήψη δειγμάτων από τον ίδιο το δειγματολήπτη, χρησιμοποιείται κοντάρι δειγματοληψίας το οποίο όμως θα πρέπει να έχει απολυμανθεί με κατάλληλη απολυμαντική ουσία.

5.7.1.4 Δειγματοληψία ιλύος

Δεν υπάρχει καμία καθοδήγηση σχετικά με τη φύση του δείγματος της λάσπης υγρή ή συμπυκνωμένη.

Για τη λήψη δείγματος υλός απαιτούνται δοχεία δειγματοληψίας (περιέκτες) ανοικτού τύπου – ευρύστομα: γυάλινα ή πλαστικά, κατάλληλα για το είδος και την απαιτούμενη ποσότητα δείγματος, αιτούμενων παραμέτρων κλπ ενώ για τα δείγματα συμπυκνωμένης λάσπης μπορεί να χρησιμοποιηθούν διπλοί σάκοι πολυαιθυλενίου. Για τον ακριβή καθορισμό των περιεκτών / ποσοτήτων δείγματος προηγείται οπωσδήποτε συνεννόηση μεταξύ του εργαστηρίου και των υπευθύνων της δειγματοληψίας. Πριν τη λήψη του δείγματος ελέγχεται η ακεραιότητα του περιέκτη και του πώματος, να μην έχει υποστεί καμία αλλοίωση (οπότε απορρίπτεται). Επικολλάται στον περιέκτη ετικέτα, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την ταυτοποίηση του δείγματος. Το μέγεθος του δείγματος καθορίζεται από τη μορφή της λάσπης και τις προς ανάλυση παραμέτρους. Η χρήση μεταλλικής σπάτουλας θα πρέπει να αποφεύγεται εφόσον το δείγμα πρόκειται να αναλυθεί για ίχνη μετάλλων. **Τα δείγματα να λαμβάνονται από διάφορα σημεία της αποθηκευμένης ποσότητας υλός έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η λήψη αντιπροσωπευτικού δείγματος.**

5.7.1.5 Δειγματοληψία υλός για προσδιορισμό μικροοργανισμών

Δεν υπάρχει καμία καθοδήγηση σχετικά με τη φύση του δείγματος της λάσπης υγρή ή συμπυκνωμένη. Για τη λήψη δείγματος υλός απαιτούνται δοχεία δειγματοληψίας (περιέκτες) ανοικτού τύπου – ευρύστομα: γυάλινα ή πλαστικά, κατάλληλα για το είδος και την απαιτούμενη ποσότητα δείγματος, αιτούμενων παραμέτρων κλπ ενώ για τα δείγματα συμπυκνωμένης λάσπης μπορεί να χρησιμοποιηθούν διπλοί σάκοι πολυαιθυλενίου. Για τον ακριβή καθορισμό των περιεκτών / ποσοτήτων δείγματος προηγείται οπωσδήποτε συνεννόηση μεταξύ του εργαστηρίου και των υπευθύνων της δειγματοληψίας. Πριν τη λήψη του δείγματος ελέγχεται η ακεραιότητα του περιέκτη και του πώματος, να μην έχει υποστεί καμία αλλοίωση (οπότε απορρίπτεται). Επικολλάται στον περιέκτη ετικέτα, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την ταυτοποίηση του δείγματος. Το μέγεθος του δείγματος καθορίζεται από τη μορφή της λάσπης και τις προς ανάλυση παραμέτρους. Επίσης, αποστειρωμένα μέσα δειγματοληψίας, αποστειρωμένα γάντια, Αιθανόλη 70% ή ισοπροπανόλη 70% ή υποχλωριώδες νάτριο (1g/L). **Τα δείγματα να λαμβάνονται από διάφορα σημεία της αποθηκευμένης ποσότητας υλός έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η λήψη αντιπροσωπευτικού δείγματος.**

Τα δείγματα λαμβάνονται με άσηπτες συνθήκες, χρησιμοποιώντας αποστειρωμένα γάντια για την προστασία του δείγματος και του δειγματολήπτη. Κατά την πλήρωση, το εσωτερικό του πώματος του περιέκτη δεν πρέπει να έρχεται σε επαφή με οτιδήποτε (δάχτυλα, έδαφος,) που μπορεί να προκαλέσει την επιμόλυνσή του. Αφαιρείται η βρωμιά από την εξωτερική επιφάνεια του περιέκτη και τοποθετείται σε καθαρή σακούλα.

Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η λήψη δειγμάτων από τον ίδιο το δειγματολήπτη, χρησιμοποιείται μέσο δειγματοληψίας το οποίο όμως θα πρέπει να έχει απολυμανθεί με κατάλληλη απολυμαντική ουσία.

5.7.1.6 Αποθήκευση και μεταφορά των δειγμάτων

Ο χρόνος μεταξύ δειγματοληψίας και ανάλυσης πρέπει να είναι ο βραχύτερος δυνατός (εντός 24 ωρών). Τα δοχεία συλλογής δειγμάτων θα πρέπει να σφραγίζονται και να χειρίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην καταστρέφεται ή χάνεται κάποιο από τα περιεχόμενα συστατικά του δείγματος κατά τη μεταφορά. Η συσκευασία πρέπει να προστατεύει τα δοχεία από πιθανές εξωτερικές επιμολύνσεις ή από θραύση.

Τα δείγματα πρέπει να μεταφέρονται στο εργαστήριο υπό ψύξη (π.χ. χρησιμοποιώντας φορητό ψυγείο)

έτσι ώστε η θερμοκρασία του δείγματος κατά την άφιξή του στο εργαστήριο να είναι μικρότερη των 10 °C. Επίσης, τα δείγματα κατά την μεταφορά πρέπει να προστατεύονται από το φως. Τα δείγματα πρέπει να μεταφερθούν στο εργαστήριο σε κατάλληλη χρονική στιγμή ώστε να λάβει χώρα η ανάλυση εντός σύντομου χρονικού διαστήματος για όλες τις παραμέτρους ενδιαφέροντος. Εάν αυτό δεν είναι δυνατόν για πρακτικούς λόγους, τότε απαιτούμενη επεξεργασία των δειγμάτων να γίνεται άμεσα και αυτά να αποθηκεύονται στο σκοτάδι και σε θερμοκρασία $4^{\circ}\text{C} \pm 3^{\circ}\text{C}$. Γενικότερα η αποθήκευση και μεταφορά των δειγμάτων υγρών αποβλήτων προτείνεται να ακολουθούν τις κατευθύνσεις του πρότυπου ISO 5667-3 : 2003 “Water quality sampling Part 3: Guidance on the preservation and handling of water samples” ενώ για το χειρισμό των δειγμάτων ιλύος του ISO 5667-15:2009 «Water quality – Sampling – Part 15: Guidance on the preservation and handling of sludge and sediment samples».

5.7.1.7 Υποδοχή του δείγματος από το εργαστήριο ανάλυσης

Το προσωπικό του εργαστηρίου ελέγχει: την καταλληλότητα της συσκευασίας του δείγματος, τη θερμοκρασία, την επάρκεια της ποσότητας για τη διενέργεια όλων των απαιτούμενων δοκιμών, την ημερομηνία και την ώρα δειγματοληψίας, και συμπληρώνει στο δελτίο δειγματοληψίας που συνοδεύει το δείγμα τα απαραίτητα δεδομένα. Ακόμα καταγράφει και τις τυχόν αποκλίσεις ως προς τη συσκευασία και τις συνθήκες μεταφοράς του δείγματος.

5.8 Συμπλήρωση δελτίου δειγματοληψίας

Κατά την δειγματοληψία σε κάθε ΕΕΛ και για κάθε είδος δείγματος καθώς και για τη φύση των εξεταζόμενων παραμέτρων (φυσικοχημικές, μικροβιολογικές αναλύσεις, αναλύσεις μετάλλων) θα συμπληρώνεται από τους υπευθύνους το αντίστοιχο Δελτίο Δειγματοληψίας του **Πίνακα 3** του παρόντος τεύχους. Μετά από κάθε δειγματοληψία το αντίστοιχο δελτίο θα συνοδεύει το δείγμα στο Εργαστήριο.

Κατά τη συμπλήρωση των δελτίων δειγματοληψίας, θα πρέπει να περιγράφονται λεπτομερώς όλα τα σημεία δειγματοληψίας και να συμπληρώνονται όλα τα πεδία, όπως περιγράφονται αναλυτικά στις οδηγίες που τα συνοδεύουν.

5.9 Τεκμηρίωση θέσης / διενέργειας δειγματοληψίας και προσδιορισμός συντεταγμένων

Σε κάθε παρακολουθούμενη ΕΕΛ και σε κάθε δειγματοληψία, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 5.1 του παρόντος, ο Ανάδοχος οφείλει να τεκμηριώνει τόσο τη θέση που διενεργείται η δειγματοληψία όσο και την εκτέλεση αυτής με **τη λήψη ενδεικτικών ψηφιακών φωτογραφιών στις οποίες θα υπάρχει ενσωματωμένη πληροφορία** η οποία θα περιλαμβάνει τουλάχιστον την ημερομηνία και την ώρα της δειγματοληψίας καθώς και τις γεωγραφικές συντεταγμένες του σημείου λήψης της φωτογραφίας. Η πληροφορία αυτή θα πρέπει να ενσωματώνεται στις φωτογραφίες σύμφωνα με το πρότυπο Exchangeable image file format (Exif). Για τον σκοπό αυτό οι φωτογραφικές μηχανές πρέπει να υποστηρίζουν γεωγραφική αναφορά (geotagging) ή τα συνεργεία δειγματοληψίας του Αναδόχου μέσω GPS να προσδιορίζουν τις συντεταγμένες του σημείου λήψης, οι οποίες και θα ενσωματώνονται στη συνέχεια στις σχετικές φωτογραφίες.

6. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Ο Ανάδοχος οφείλει για τα έτη παρακολούθησης να παραδώσει στην Επιτροπή Παρακολούθησης, εφ' εξής ΕΠ, του έργου, τα παρακάτω:

6.1. Έκθεση τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης

Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει Έκθεση τρόπου υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης όπως περιγράφεται στην παράγραφο 5.1 του παρόντος ΤΤΔ.

6.2 Χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης-δειγματοληψιών

Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει κατ' έτος χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης σύμφωνα με την παράγραφο 5.3.1 και 5.3.2 του παρόντος τεύχους.

6.3 Αποτελέσματα παρακολούθησης

Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης κατόπιν των προγραμματισμένων και τυχόν πρόσθετων εγκεκριμένων δειγματοληψιών θα υποβάλλονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΤΤΔ, **εντός 10 ημερών από την ημέρα της δειγματοληψίας:**

A) τα χειρόγραφα συμπληρωμένα Δελτία Δειγματοληψίας της παραγράφου 5.8 θα αποστέλλονται κατάλληλα υπογεγραμμένα από τον υπεύθυνο δειγματοληψίας και τον υπεύθυνο για τους εργαστηριακούς προσδιορισμούς.

B) τα αποτελέσματα των επιτόπου μετρήσεων και των εργαστηριακών προσδιορισμών (Συμπληρωμένο πίνακα αποτελεσμάτων Παρακολούθησης – **Πίνακες 4**), και τις τυχόν άλλες συμπληρωματικές παρατηρήσεις τους, αποκλειστικά σε ψηφιακή μορφή (π.χ. CD, USB).

Γ) φάκελο με τις φωτογραφίες τεκμηρίωσης της δειγματοληψίας, σε ψηφιακή μορφή. Στις φωτογραφίες θα πρέπει να αναγράφεται η ημερομηνία, η ώρα δειγματοληψίας καθώς και οι συντεταγμένες, του σημείου λήψης της φωτογραφίας όπως περιγράφεται στη παρ. 5.9 και το αρχείο της κάθε φωτογραφίας θα μετονομάζεται, όπως περιγράφεται στη παρ. 5.9.

Δ) Τυχόν προτάσεις για την επόμενη δειγματοληψία

Σε ότι αφορά τις **πρόσθετες δειγματοληψίες** και τις παρακολουθούμενες ΕΕΛ, στις οποίες παρουσιάστηκε **έκτακτη περίπτωση ή υπερβάσεις σε μετρούμενες παραμέτρους**, τα αποτελέσματα θα στέλνονται **άμεσα** στην Δι.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. εγγράφως **μέσω e-mail** ή **με όποιο άμεσο τρόπο υποδειχθεί** στον Ανάδοχο, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφηκε στην παρ. 5.4 του παρόντος τεύχους.

6.4 Ετήσια συγκεντρωτικά αποτελέσματα

Στο τέλος κάθε έτους και **το αργότερο μέχρι 20 Ιανουαρίου** του επόμενου έτους ο Ανάδοχος θα υποβάλει, ταχυδρομικώς ή απευθείας, με σχετικό διαβιβαστικό έγγραφο τρία (3) ηλεκτρονικά αντίγραφα (CD) **ετήσια έκθεση με τα αποτελέσματα παρακολούθησης** (Οπτικός έλεγχος σημείου, φωτογραφίες της κάθε θέσης δειγματοληψίας, τιμές φυσικοχημικών – μικροβιολογικών προσδιορισμών στα λύματα και στα δείγματα ιλύος στη μορφή πίνακα που περιγράφεται στους **Πίνακες 4**), προς την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, υπόψη ΕΠ του Έργου, στη διεύθυνση: Αρέθα και Παπαδιαμάντη 14, Τ.Κ.26443, Πάτρα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΟΙ ΕΕΛ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	
1	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Ναυπακτίας	Ναυπάκτου	ΔΕΥΑ Ναυπακτίας	ΕΕΛ Ναυπάκτου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	3						
2	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Ι.Π. Μεσολογίου	Μεσολογίου	ΔΕΥΑ Μεσολογίου	ΕΕΛ Μεσολογίου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	3						
3	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Ι.Π. Μεσολογίου	Αιτωλικού	ΔΕΥΑ Μεσολογίου	ΕΕΛ Αιτωλικού	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2						
4	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Αγρινίου	Αγρινίου	ΔΕΥΑ Αγρινίου	ΕΕΛ Αγρινίου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	3						

5	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Ακτίου - Βόνιτσας	Βόνιτσας	Δήμος Ακτίου - Βόνιτσας	ΕΕΛ Βόνιτσας	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2
6	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Ακτίου - Βόνιτσας	Παλαίρου	Δήμος Ακτίου - Βόνιτσας	ΕΕΛ Παλαίρου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2
7	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Αμφιλοχίας	Αμφιλοχίας	Δήμος Αμφιλοχίας	ΕΕΛ Αμφιλοχίας	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2
8	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Αμφιλοχίας	Μενιδίου	Δήμος Αμφιλοχίας	ΕΕΛ Μενιδίου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2
9	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	Θέρμου	Θέρμου	Δήμος Θέρμου	ΕΕΛ Θέρμου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2

10	ΑΧΑΪΑΣ	Αιγιαλείας	Αιγίου	ΔΕΥΑ Αιγιαλείας	ΕΕΛ Αίγιου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	3
11	ΑΧΑΪΑΣ	Πατρέων	Παραλίας	ΔΕΥΑ Πατρέων	ΕΕΛ Πάτρας	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	4
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	2
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	4
17	ΗΛΕΙΑΣ	Πύργου	Πύργου	ΔΕΥΑ Πύργου	ΕΕΛ Πύργου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	3
17	ΗΛΕΙΑΣ	Πύργου	Κατακόλου	ΔΕΥΑ Πύργου	ΕΕΛ Κατακόλου	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2
18	ΗΛΕΙΑΣ	Ήλιδας	Αμαλιάδας	Δήμος Ήλιδας	ΕΕΛ Αμαλιάδας	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	3

19	ΗΛΕΙΑΣ	Αρχαίας Ολυμπίας	Αρχαίας Ολυμπία	ΔΕΥΑ Αρχαίας Ολυμπίας	ΕΕΛ Αρχαίας Ολυμπίας	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2						
20	ΗΛΕΙΑΣ	Ανδρίτσαινας - Κρεστένων	Σκιλλούντος	Δήμος Ανδρίτσαινας - Κρεστένων	ΕΕΛ Κρεστένων	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2						
21	ΗΛΕΙΑΣ	Ανδρίτσαινας - Κρεστένων	Σκιλλούντος	Δήμος Ανδρίτσαινας - Κρεστένων	ΕΕΛ Πλουτοχωρίου	Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
22	ΗΛΕΙΑΣ	Ζαχάρως	Ζαχάρως	ΔΕΥΑ Ζαχάρως	ΕΕΛ Ζαχάρως	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2						
23	ΗΛΕΙΑΣ	Ανδραβίδας - Κυλλήνης	Λεχαιών	Σύνδεσμος Αποχέτευσης Ανδραβίδας, Λεχαιών, Κάστρου Κυλλήνης, Τραγανού «Ο Ηρακλής»	ΕΕΛ Λεχαιών	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παράμετρούς και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2						

24	ΗΛΕΙΑΣ	Πηνειού	Γαστούνης;	ΔΕΥΑ Δήμου Πηνειού	ΕΕΛ Γαστούνης	Δείγμα εισερχομένων λυμάτων	4
						Δείγμα επεξεργασμένων χλωριωμένων λυμάτων (με προσδιορισμό διαλυμένου οξυγόνου & λιπών-έλαιων)	4
						Δείγμα επ/νων λυμάτων για μικροβιολογικές παραμέτρους	4
						Δείγμα ιλύος για γενικές παραμέτρους και βαρέα μέταλλα)	2
						Προσδιορισμός οργανικών ενώσεων στα εν λόγω δείγματα	1
						Δείγματα ιλύος για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων	2

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

Παράμετροι προσδιοριζόμενοι εργαστηριακά σε επεξεργασμένα λύματα	Παράμετροι προσδιοριζόμενοι επιτόπου σε δείγμα εισερχομένων και επεξεργασμένων λυμάτων	Παράμετροι προσδιοριζόμενοι εργαστηριακά σε εισερχόμενα λύματα
BOD ₅ (mg/L)	Θερμοκρασία (°C)	BOD ₅ (mg/l)
COD (mg/L)	pH	COD (mg/l)
Αλκαλικότητα (mg CaCO ₃ /l)	Αγωγιμότητα (μS/cm)	Αλκαλικότητα (mg CaCO ₃ /l)
SS (mg/L)	Υπολειμματικό χλώριο (mg/L) (στα χλωριωμένα επεξεργασμένα λύματα)	SS (mg/L)
N-NH ₄ (mg/L)	Διαλυμένο οξυγόνο (mg/L) (στα χλωριωμένα επεξεργασμένα λύματα όπου αναφέρεται στο ως άνω Παράρτημα 1)	N-NH ₄ (mg/L)
N-NO ₃ (mg/L)		N-NO ₃ (mg/L)
N-NO ₂ (mg/L)		N-NO ₂ (mg/L)
N-Kjeldahl (mg/L)		N-Kjeldahl (mg/L)
P-tot (mg/L)		P-tot (mg/L)
Λίπη-έλαια (mg/L) (όπου αναφέρεται στο ως άνω Παράρτημα 1)		
Ολικά Κολοβακτηριοειδή (cfu/100 mL)		
E- coli (cfu/100 mL)		
Εντερόκοκκοι (cfu/100 mL)		

Παράμετροι προσδιοριζόμενοι εργαστηριακά σε δείγμα υλός		
I. Γενικές παράμετροι και βαρέα μέταλλα		II. Οργανικές ενώσεις
Περιεκτικότητα σε ξηρή ουσία (%)	Κάδμιο (Cd) [mg/kg ξηρής ουσίας]	PCB [mg/kg ξηρής ουσίας]
Οργανική Ύλη (%)	Χρώμιο ολικό (Cr) [mg/kg ξηρής ουσίας]	Άθροισμα Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων (PAH) [mg/kg ξηρής ουσίας]
Ολικό άζωτο (% ξηράς ουσίας)	Χαλκός (Cu) [mg/kg ξηρής ουσίας]	Βενζο(α)πυρένιο (B(a)P) [mg/kg ξηρής ουσίας]
Ολικός φώσφορος (% ξηράς ουσίας)	Υδράργυρος (Hg) [mg/kg ξηρής ουσίας]	Αλογονούχες Οργανικές Ενώσεις (AOX) [mg/kg ξηρής ουσίας]
Ολικό κάλιο (% ξηράς ουσίας)	Νικέλιο (Ni) [mg/kg ξηρής ουσίας]	
Ολικό ασβέστιο (% ξηράς ουσίας)	Μόλυβδος (Pb) [mg/kg ξηρής ουσίας]	III. Μικροοργανισμοί
Ολικό μαγνήσιο (% ξηράς ουσίας)	Ψευδάργυρος (Zn) [mg/kg ξηρής ουσίας]	Salmonella spp
Ολικό θείο (% ξηράς ουσίας)	Αρσένιο (As) [mg/kg ξηρής ουσίας]	Escherichia coli
	Νάτριο (Na) [mg/kg ξηρής ουσίας]	

Οι παραπάνω παράμετροι του Πίνακα 2, εκφράζονται ως ολικές συγκεντρώσεις στο σύνολο του δείγματος με εξαίρεση το Pb, Ni, Cd και Hg στα δείγματα επιφανειακών υδάτων, όπου σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ. αρ. οικ. 170766 [ΦΕΚ 69B/22-01-2016] εκφράζονται ως συγκεντρώσεις της εν διαλύσει φάσης του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Δελτία Δειγματοληψίας**Δελτίο Δειγματοληψίας Αποβλήτων για Χημική Ανάλυση**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ:		ΒΙΟ.ΚΑ. ¹ :	
Περιφερειακή Ενότητα:		Δήμος ² :	
ΑΝΑΔΟΧΟΣ:		Φορέας Λειτουργίας ³ :	

Ημερομηνία δειγματοληψίας:		Ώρα δειγματοληψίας:		Είδος Δειγματοληψίας:	Προγραμματισμένη ☐
Ημερομηνία - Ώρα Παράδοσης στο Εργαστήριο:		Ημερομηνία Ανάλυσης:			Επαναληπτική ☐

Υπεύθυνος δειγματοληψίας/επί τόπου προσδιορισμών: <i>Όνοματεπώνυμο:</i> _____ <i>Ιδιότητα:</i> _____ <i>Υπογραφή:</i> _____	Υπεύθυνος εργαστηριακών αναλύσεων: <i>Όνοματεπώνυμο:</i> _____ <i>Ιδιότητα:</i> _____ <i>Υπογραφή:</i> _____
---	--

Σημείο λήψης δείγματος:	
Είδος δείγματος:	
Κωδικός Δείγματος ⁴ :	
Τελικός Αποδέκτης:	
Παρατηρήσεις:.....	
.....	
.....	

Καιρικά φαινόμενα κατά τη δειγματοληψία ⁵ :	Έντονη βροχόπτωση ☐	Άλλο ☐ : .....
Έκτακτα Περιστατικά: ☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ	Περιγραφή:	

Παράμετροι προσδιοριζόμενοι επιτόπου ⁶			
Δείγμα εισερχομένων λυμάτων		Δείγμα επεξεργασμένων λυμάτων	
Θερμοκρασία (°C)		Θερμοκρασία (°C)	
pH		pH	
Αγωγιμότητα (μS/cm)		Αγωγιμότητα (μS/cm)	
		Υπολειπόμενο Χλώριο (mg/L)	
Κατάσταση ΕΕΛ (περιγραφή) ⁷ :			

Λοιπά Σχόλια/Παρατηρήσεις ⁸:	 ....
--	--------------------------------------

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

Να συμπληρωθεί ένα ξεχωριστό Δελτίο για κάθε θέση δειγματοληψίας και για κάθε δειγματοληψία.

1. Συμπληρώνεται η ονομασία της ΕΕΛ, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του ΤΤΔ.
2. Συμπληρώνεται ο Δήμος στον οποίο ανήκει η ΕΕΛ, από τον Πίνακα 1 του ΤΤΔ.
3. Συμπληρώνεται ο Φορέας Λειτουργίας της ΕΕΛ, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του ΤΤΔ.
4. Συμπληρώνεται ο κωδικός δειγματοληψίας.
5. Περιγράφονται τυχόν καιρικές συνθήκες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη δειγματοληψία.
6. Αναγράφονται οι μετρούμενες τιμές.
7. Περιγράφεται η κατάσταση της ΕΕΛ (κανονικές συνθήκες λειτουργίας ή τυχόν ασυνήθεις καταστάσεις π.χ. νεροποντή, μηχανολογικές βλάβες κ.α.).
8. Αναγράφονται τυχόν άλλα σχόλια που αφορούν τις συνθήκες δειγματοληψίας ή ανάλυσης του δείγματος.

ΠΙΝΑΚΕΣ 4I και 4II: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ**I. Πίνακας αποτελεσμάτων παρακολούθησης ποιοτικών χαρακτηριστικών αστικών λυμάτων**

ΚΩΔ. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ							
Χ ΕΓΣΑ 87							
Ψ ΕΓΣΑ 87							
Z (m)							
ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ							
ΘΕΣΗ							
ΗΜΕΡ. ΔΕΙΓΜ/ΨΙΑΣ							
Θερμοκρασία T (°C)							
pH							
Αγωγιμότητα (μS/cm)							
Υπολειμματικό χλώριο (mg/L)							
Διαλυμένο οξυγόνο (mg/L)							
BOD ₅ (mg/L)							
COD (mg/L)							
SS (mg/L)							
N-NO ₃ (mg/L)							
N-NO ₂ (mg/L)							
N-NH ₄ (mg/L)							
N-Kjeldahl (mg/L)							
P-tot (mg/L)							

Λίπη-έλαια (mg/L)							
Ολικά Κολοβακτηριοειδή (cfu/100mL)							
E-coli (cfu/100mL)							
Εντερόκοκκοι (cfu/100mL)							

II. Πίνακας αποτελεσμάτων παρακολούθησης ποιοτικών χαρακτηριστικών ιλύος

Περιεκτικότητα σε ξηρή ουσία (%)							
Οργανική ύλη (%)							
pH							
Ολικό άζωτο (% ξηράς ουσίας)							
Ολικός φώσφορος (% ξηράς ουσίας)							
Ολικό κάλιο (% ξηράς ουσίας)							
Ολικό ασβέστιο (% ξηράς ουσίας)							
Ολικό μαγνήσιο (% ξηράς ουσίας)							
Ολικό θείο (% ξηράς ουσίας)							
Κάδμιο (Cd) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Χρώμιο ολικό (Cr) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Χαλκός (Cu) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Υδράργυρος (Hg) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Νικέλιο (Ni) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Μόλυβδος (Pb) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Ψευδάργυρος (Zn) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Αρσένιο (As) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Νάτριο (Na) [mg/kg ξηρής ουσίας]							

PCB [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Άθροισμα Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων (PAH) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Βενζο(α)πυρένιο (B(a)P) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Αλογονούχες Οργανικές Ενώσεις (AOX) [mg/kg ξηρής ουσίας]							
Salmonella spp							
Escherichia coli							

ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η σύμβαση περιλαμβάνεται στο υποέργο 1 της Πράξης: «**Παρακολούθηση υδάτων σε ΧΥΤΑ/Υ και ΕΕΛ για την προστασία των υδατικών πόρων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην ΠΠ 2021-2027**», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «**Δυτική Ελλάδα 2021-2027**», στόχος πολιτικής «Πράσινη Ευρώπη», κωδ. 2., προτεραιότητα «2- Προστασία του Φυσικού περιβάλλοντος, αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και της κυκλικής οικονομίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» και στον ειδικό στόχο **Βιώσιμα Ύδατα**, με **κωδικό RSO2.5** και τίτλο πεδίου παρέμβασης «**Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επανάχρηση, μείωση των διαρροών)**» κωδικός 064, με βάση την απόφαση ένταξης με αρ. πρωτ. **385/25-01-2024 (ΑΔΑ: 6ΓΤΚ7Λ6-ΒΘΕ)** του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και έχει λάβει κωδικό **ΟΠΣ 6003528**. Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και από εθνικούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Κωδικός Πράξης ΣΑ: **2024ΕΠ00170003**).

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των **301.950 Ευρώ** χωρίς Φ.Π.Α., πλέον **72.468,00 Ευρώ** Φ.Π.Α., συνολικό ποσό με Φ.Π.Α. **374.418 Ευρώ** και αναλύεται ως εξής

ΕΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	ΑΡΧΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΩΝ ΕΕΛ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΕΕΛ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕ ΦΠΑ
2025	24	383	422	124.806,00 €
2026	24	383	422	124.806,00 €
2027	24	383	422	124.806,00 €
ΑΘΡΟΙΣΜΑ:				374.418,00 €

ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΝΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ/ΑΝΑΛΥΣΗ

Στην τιμή μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση περιλαμβάνεται το κόστος γενικών εξόδων, του προσωπικού, της μεταφοράς, διαμονής και διαβίωσης του προσωπικού, της δειγματοληψίας, της μεταφοράς και συντήρησης των δειγμάτων, της λήψης φωτογραφιών, του εντοπισμού και καταγραφής των γεωγραφικών συντεταγμένων του σημείου παρακολούθησης, της ανάλυσης, των αναλωσίμων, του ελέγχου των αποτελεσμάτων, της καταχώρισης των δεδομένων, της σύνταξης οιοιδήποτε εκθέσεων και παραδοτέων που απαιτούνται από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο κόστος και δαπάνη που είναι απαραίτητη για την άρτια, έγκαιρη και ποιοτική εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, όπως επίσης και το όφελος του αναδόχου.

Η τιμή μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση δύναται να διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος του δείγματος (επεξεργασμένα λύματα για χημικές δοκιμές, για μικροβιολογικές δοκιμές, εισερχόμενα λύματα και ιλύες).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έντυπο Σύμβασης**(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης)**

Το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης και **είναι αναρτημένο α) σε επεξεργάσιμη μορφή (σε μορφή xml) και β) σε μορφή pdf ψηφιακά υπογεγραμμένο στην** διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στον συστημικό αριθμό του παρόντος διαγωνισμού.

Το ΕΕΕΣ της παρούσας διαδικασίας σύναψης σύμβασης συντάχθηκε σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 15 (ΑΔΑ: ΩΧΟΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ) της ΕΑΑΔΗΣΥ, την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 (ΑΔΑ: Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Ε) της ΕΑΑΔΗΣΥ και τις οδηγίες της αριθμ. πρωτ. 4495/15-1-2018 εγκυκλίου (ΑΔΑ:6ΟΕΡ465ΧΙ8-ΚΤΒ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με θέμα: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή του άρθρου 79Α του ν. 4412/2016 (Α' 147) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών».

Για την συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ. οι οικονομικοί φορείς χρησιμοποιηθούν την διαδικτυακή πύλη <https://espdint.eprocurement.gov.gr> όπου «τηλεφορτώνουν» το αρχείο σε μορφή xml του Ε.Ε.Ε.Σ. και συμπληρώνουν με ευθύνη τους όλα τα δεδομένα που αφορούν τον διαγωνισμό και αναφέρονται στην διακήρυξη και παράγουν αρχεία σε δύο μορφές: α) τύπου PDF και β) τύπου .xml. Και τα δύο αυτά αρχεία υποβάλλονται ηλεκτρονικά με την προσφορά του προσφέροντα.

Σχετικές οδηγίες αναφορικά, με το Ε.Ε.Ε.Σ. μπορούν να αναζητηθούν από την ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.promitheus.gov.gr/webcenter/faces/oracle/webcenter/page/scopedMD/sd0cb90ef_26cf_4703_99d5_1561ceff660f/Page226.jspx?_afLoop=2509577932115667&_adf.ctrl-state=coa43tonq_61#%2Foracle%2Fwebcenter%2Fpage%2FscopedMD%2Fsd0cb90ef_26cf_4703_99d5_1561ceff660f%2FPage251.jspx%40%3Fwc.contextURL%3D%2Fspaces%2Fprod_ministry%26_adf.ctrl-state%3D13zpfmvswl_146

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης)

A. ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Εκδότης (Πλήρης επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος ..... /ΤΑΜΕΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.)

Ημερομηνία έκδοσης: .....

Προς: (Πλήρης επωνυμία Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα¹).....(Διεύθυνση Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα²) .....Εγγύηση μας υπ' αριθμ. .... ποσού ..... ευρώ³.Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυόμαστε με την παρούσα επιστολή ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαίρεσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ευρώ .....⁴ υπέρ του

- (i) [σε περίπτωση φυσικού προσώπου]: (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ....., ή
- (ii) [σε περίπτωση νομικού προσώπου]: (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ....., ή
- (iii) [σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας:] των φυσικών / νομικών προσώπων
- α) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) .....
- β) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) .....
- γ) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) .....⁵

ατομικά και για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρο υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας, για τη συμμετοχή του/της/τους σύμφωνα με την (αριθμό/ημερομηνία) ..... Διακήρυξη/Πρόσκληση/ Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος .....⁶της/του (Αναθέτουσας Αρχής / Αναθέτοντος φορέα), για την ανάδειξη αναδόχου για την ανάθεση της σύμβασης: "(τίτλος σύμβασης)" / για το/α τμήμα/τα .....⁷

Η παρούσα εγγύηση καλύπτει μόνο τις από τη συμμετοχή στην ανωτέρω απορρέουσες υποχρεώσεις του/της (υπέρ ου η εγγύηση) καθ' όλο το χρόνο ισχύος της.

Το παραπάνω ποσό τηρείται στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση, αμφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησής σας μέσα σε .....ημέρες⁸ από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.Η παρούσα ισχύει μέχρι και την .....⁹.

ή

Η παρούσα ισχύει μέχρις ότου αυτή μας επιστραφεί ή μέχρις ότου λάβουμε έγγραφη δήλωσή σας ότι μπορούμε να θεωρήσουμε την Τράπεζα μας απαλλαγμένη από κάθε σχετική υποχρέωση εγγυοδοσίας μας.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου.

Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από έγγραφο της Υπηρεσίας σας, στο οποίο επισυνάπτεται η συναίνεση του υπέρ ου για την παράταση της προσφοράς, σύμφωνα με το άρθρο ... της Διακήρυξης/Πρόσκλησης/Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημά σας θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της¹⁰.

Βεβαιώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών επιστολών που έχουν δοθεί, συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε¹¹.

(Εξουσιοδοτημένη Υπογραφή)

1. Όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.
2. Όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.
3. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό και δε μπορεί να υπερβαίνει το 2% της προεκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Αναγράφεται ολογράφως και σε παρένθεση αριθμητικώς. Στο ποσό δεν υπολογίζεται ο ΦΠΑ (άρθρο 157 ν. 4281/2014).
4. Όπως υποσημείωση 3.
5. Συμπληρώνεται με όλα τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας.
6. Συνοπτική περιγραφή των προς προμήθεια αγαθών / υπηρεσιών, κλπ σύμφωνα με το άρθρο 25 του πδ 118/2007.
7. Εφόσον η εγγυητική επιστολή αφορά σε προσφορά τμήματος/τμημάτων της Διακήρυξης/Πρόσκλησης/Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης, συμπληρώνεται ο αύξων αριθμός του/ων τμήματος/τμημάτων για το/α οποίο/α υποβάλλεται προσφορά.
8. Να οριστεί ο χρόνος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
9. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ: Ο χρόνος ισχύος πρέπει να είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά τριάντα (30) ημέρες του χρόνου ισχύος της προσφοράς, όπως αυτός ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης (άρθρο 157 παρ. 1 περ. α, εδαφ. β' του ν. 4281/2014).
10. Άρθρο 157 παρ. 1 περ. α εδαφ γ του ν. 4281/2014.
11. Ο καθορισμός ανωτάτου ορίου έκδοσης των εγγυητικών επιστολών από τις τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα θεσμοθετήθηκε με την υπ' αριθ. 2028691/4534/03.08.1995 (ΦΕΚ Β' 740/28.08.1995) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία και κατέστη υποχρεωτική και η αναγραφή της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης στην εγγυητική επιστολή.

Β. ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Εκδότης (Πλήρης επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος ..... /ΤΑΜΕΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.)

Ημερομηνία έκδοσης .....

Προς: (Πλήρης επωνυμία Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα¹).....

(Διεύθυνση Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα²).....

Εγγύηση μας υπ' αριθμ. .... ποσού ..... ευρώ³.

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυόμαστε με την παρούσα επιστολή ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ευρώ.....⁴

υπέρ του:

- (i) [σε περίπτωση φυσικού προσώπου]: (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ....., ή
- (ii) [σε περίπτωση νομικού προσώπου]: (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) ....., ή
- (iii) [σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας:] των φυσικών / νομικών προσώπων
- α) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) .....
- β) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) .....
- γ) (πλήρη επωνυμία) ....., ΑΦΜ: ..... (διεύθυνση) .....
- (συμπληρώνεται με όλα τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας)

ατομικά και για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρο υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας, για την καλή εκτέλεση του/ων τμήματος/των ....⁵/ της υπ αριθ ..... σύμβασης **“(τίτλος σύμβασης)”**, σύμφωνα με την (αριθμό/ημερομηνία) ..... Διακήρυξη / Πρόσκληση / Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος ⁶ ..... της/του (Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος φορέα).

Το παραπάνω ποσό τηρείται στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση, αμφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησής σας μέσα σε ..... ημέρες⁷ από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Η παρούσα ισχύει μέχρι και την ..... (αν προβλέπεται ορισμένος χρόνος στα έγγραφα της σύμβασης⁸) ή μέχρις ότου αυτή μας επιστραφεί ή μέχρις ότου λάβουμε έγγραφη δήλωσή σας ότι μπορούμε να θεωρήσουμε την Τράπεζα μας απαλλαγμένη από κάθε σχετική υποχρέωση εγγυοδοσίας μας.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου.

Βεβαιώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών επιστολών που έχουν δοθεί, συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε⁹.

(Εξουσιοδοτημένη Υπογραφή)

---

1. Όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.
 2. Όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.
 3. Ολογράφως και σε παρένθεση αριθμητικώς. Στο ποσό δεν υπολογίζεται ο ΦΠΑ.
 4. Όπως υποσημείωση 3.

5. Εφόσον αφορά ανάθεση σε τμήματα συμπληρώνεται ο α/α του/ων τμήματος/των για τα οποία υπογράφεται η σχετική σύμβαση.
6. Συνοπτική περιγραφή των προς προμήθεια αγαθών / υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 25 του πδ 118/2007.
7. Να οριστεί ο χρόνος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
8. Σύμφωνα με το άρθρο 25 πδ 118/2007 και του άρθρου 26 του ΕΚΠΟΤΑ, ο χρόνος ισχύος της εγγύησης πρέπει να είναι μεγαλύτερος από τον συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης, κατά τον χρόνο που με βάση τη σύμβαση ο αγοραστής υποχρεούται να παραλάβει τα υλικά πλέον δύο (2) μήνες ή μεγαλύτερος εφόσον αυτό ορίζεται από τη διακήρυξη.
9. Ο καθορισμός ανωτάτου ορίου έκδοσης των εγγυητικών επιστολών από τις τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα θεσμοθετήθηκε με την υπ'αριθ. 2028691/4534/03-08-1995 (ΦΕΚ Β' 740/28-08-1995) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία και κατέστη υποχρεωτική και η αναγραφή της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης στην εγγυητική επιστολή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Υπόδειγμα Τεχνικής Προσφοράς

Η τεχνική προσφορά των διαγωνιζόμενων θα περιλαμβάνει:

<ul style="list-style-type: none"> • Απαιτήσεις και τεχνικές προδιαγραφές του έργου κεφ. 4 και 5 του Τεύχους Τεχνικών Δεδομένων με αντίστοιχη τεκμηρίωση επάρκειας τεχνικού εξοπλισμού/υποδομών για τις απαιτήσεις των στόχων του έργου.
<ul style="list-style-type: none"> • Μεθοδολογία εκτέλεσης του έργου και ανάλυση της κάθε φάσης αυτού σε ενότητες εργασιών/δραστηριότητας (σε ενότητες εργασιών), αξιοποιώντας τον διατιθέμενο τεχνικό εξοπλισμό/υποδομές και σύνδεση τους με τα απαιτούμενα παραδοτέα όπως περιγράφονται στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων. Παρουσίαση των προβλεπόμενων εσωτερικών διαδικασιών υλοποίησης του έργου (διαχείριση, επικοινωνία διασφάλιση ποιότητας).
<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμό - τεκμηρίωση των κρίσιμων παραγόντων για την επιτυχή υλοποίηση του έργου και παρουσίαση εναλλακτικών τρόπων διασφάλισης τους με τεκμηρίωση της εφαρμοσιμότητας αυτών.
<ul style="list-style-type: none"> • Χρονοδιάγραμμα ανάλυσης ενεργειών (χρονική αλληλουχία φάσεων /δραστηριοτήτων του έργου) και συμβατότητα αυτού με την προτεινόμενη μεθοδολογία, τις συμβατικές απαιτήσεις του έργου και τη πληρότητα - επάρκεια των παραδοτέων του. Το Χρονοδιάγραμμα θα περιλαμβάνει ειδική αναφορά στο χρόνο μεταξύ δειγματοληψίας και ανάλυσης, ο οποίος πρέπει να είναι ο βραχύτερος δυνατός, ώστε να καθίσταται δυνατή η εκπλήρωση των απαιτούμενων προθεσμιών τόσο στην περίπτωση των προγραμματισμένων δειγματοληψιών όσο και στις περιπτώσεις έκτακτης περίπτωσης.
<ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση – Διοίκηση Ομάδας Έργου: Συνοπτική παρουσίαση των στελεχών της Ομάδας Έργου και των καθηκόντων που προβλέπεται να αναλάβουν για την εκτέλεση του έργου. Περιγραφή της Οργανωτικής Δομής της Ομάδας Έργου, συνοδευόμενη από σχηματικό διάγραμμα (Οργανόγραμμα) όπου θα εμφανίζονται τα δομικά στοιχεία του οργανογράμματος (π.χ. συντονιστής, κύριες/παραγωγικές και υποστηρικτικές μονάδες υλοποίησης της σύμβασης, κ.λπ.), οι συνδέσεις αυτών και η ιεραρχική τους εξάρτηση. Ανάλυση και τεκμηρίωση προτεινόμενων ανθρώπινων πόρων προκειμένου να αποδειχθεί η δυνατότητα παροχής των ζητούμενων από την διακήρυξη υπηρεσιών. • Συμπληρωμένο τον Πίνακα Προτεινόμενης Ομάδας Έργου του σχετικού Υποδείγματος του Παραρτήματος της παρούσας.

Ό,τι άλλο κρίνουν οι διαγωνιζόμενοι ότι θα συνεισφέρει στην αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών τους, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στην παρούσα.

Η Τεχνική Προσφορά (συμπεριλαμβανομένων τυχόν παραρτημάτων) δεν πρέπει να υπερβαίνει ένα εύλογο μέγεθος 60 σελίδων κειμένου μεγέθους Α4 και γραμματοσειράς μέσου μεγέθους (ενδεικτικά Arial 11), εξαιρουμένων φωτογραφιών, διαγραμμάτων και σχεδίων. Όταν το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς υπερβαίνει το ως άνω εύλογο μέγεθος, κατά την κρίση της Επιτροπής Αξιολόγησης του Διαγωνισμού (η οποία διαμορφώνεται με βάση την αρχή του ίσου μέτρου κρίσης, ήτοι δεν θα εκτιμήσει το εύλογο μέγεθος με τρόπο διαφορετικό για κάποιους από τους διαγωνιζόμενους), το υπερβάλλον υλικό δεν θα λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση, με όποιες συνέπειες έχει το γεγονός αυτό για τη βαθμολόγηση.

Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να καλέσει όλους τους διαγωνιζόμενους, στην έδρα της Αναθέτουσας Αρχής, προς παρουσίαση της τεχνικής προσφοράς τους και παροχή οιονδήποτε διευκρινίσεων και επεξηγήσεων.

Τέλος, η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να επισκεφθεί τις έδρες των διαγωνιζόμενων, προκειμένου να διαπιστώσει και να αποκτήσει ίδια άποψη των δηλωθέντων στοιχείων της τεχνικής προσφοράς τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ: (Αναγράφεται το όνομα του υποψηφίου αναδόχου φυσικού ή νομικού προσώπου) και σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας η ονομασία όλου του υποψηφίου ανάδοχου σχήματος)

Διεύθυνση, Ταχ. Κώδικας, Τηλ., FAX

ΠΡΟΣ: .....

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Για την πλήρη, άρτια και έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης υπηρεσιών με τίτλο «**Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) των Αστικών Ιστών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2025 -2027**», σύμφωνα με τα οριζόμενα στα οικεία τεύχη της διακήρυξης, προσφέρεται η κάτωθι τιμή:

Αριθμητικώς:

Ολογράφως:

Αναλυτικά το ποσό προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα:

Μέγιστος Αριθμός Δειγματοληψιών <u>εισερχόμενων λυμάτων</u> για την περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (1)
306		
Μέγιστος Αριθμός Δειγματοληψιών <u>εξερχόμενων λυμάτων</u> για την περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (2)
312		

Μέγιστος Αριθμός προσδιορισμών <u>διαλυμένου</u> <u>οξυγόνου στα δείγματα</u> <u>εξερχόμενων λυμάτων</u> περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (3)
144		
Μέγιστος Αριθμός Προσδιορισμών λιπών / ελαίων στα δείγματα <u>επεξεργασμένων λυμάτων</u> περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (4)
180		

Μέγιστος Αριθμός Δειγματοληψιών <u>εξερχόμενων λυμάτων</u> για προσδιορισμό μικροβιολογικών παραμέτρων για την περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (5)
312		
Μέγιστος Αριθμός Δειγματοληψιών <u>ιλύος</u> για την περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (6)
156		
Μέγιστος Αριθμός Προσδιορισμών <u>οργανικών ουσιών</u> στα δείγματα <u>ιλύος</u> περίοδο 2025 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (7)
75		
Μέγιστος Αριθμός Δειγματοληψιών <u>ιλύος</u> για <u>προσδιορισμό</u> μικροβιολογικών παραμέτρων για την περίοδο 2024 -2027	Τιμή Μονάδας ανά δειγματοληψία/ανάλυση (χωρίς Φ.Π.Α.)	Μερικό Σύνολο (8)
180		
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (Άθροισμα μερικών συνόλων: 1,2,3,4,5,6,7,8)		
ΦΠΑ 24%		
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΜΕ Φ.Π.Α.		

Ο Προσφέρων ή Νόμιμος Εκπρόσωπος αυτού
Ονοματεπώνυμο (εξουσιοδοτημένη υπογραφή & Σφραγίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ: (Τίθεται η επωνυμία της Εταιρίας ή του Φυσικού προσώπου που αφορά ο κατάλογος. Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας υποβάλλεται ξεχωριστός κατάλογος για κάθε μέλος αυτής).

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΕΛΕΥΤΙΑΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ (1/1/2021 έως σήμερα)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: (Τίθεται ο πλήρης τίτλος της σύμβασης, όπως αναγράφεται σ' αυτήν).

ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ:	(Τίθεται ο πλήρης τίτλος του φορέα, Κύριος του έργου, Προϊστάμενη Αρχή, Δ/νουσα Υπηρεσία).
ΑΝΑΔΟΧΟΣ:	(Αναγράφεται ο πλήρης τίτλος του Αναδόχου σχήματος. Σε περίπτωση Σύμπραξης αναγράφονται όλοι οι εταίροι αυτής. Σε περίπτωση Κ/Ξ ο τίτλος της Κ/Ξ και όλοι οι εταίροι αυτής).
ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	(Τίθεται η ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης).
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	(Τίθεται η ημερομηνία έγκρισης της Σύμβασης μαζί με τον αριθμό της εγκριτικής απόφασης. Αν δεν έχει γίνει ακόμα η έγκριση αναφέρονται οι λόγοι. Αν έχει εγκριθεί ενδιάμεσο στάδιο αναγράφεται η ημερομηνία και η εγκριτική απόφαση).
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ:	(Γίνεται συνοπτική περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου, κατά τρόπο που να προκύπτει σαφώς το αντικείμενο και να είναι δυνατόν η Επιτροπή να το αξιολογήσει εάν καλύπτει ή όχι τις απαιτήσεις της προκήρυξης).
ΑΜΟΙΒΗ:	(Αναγράφεται η τελική αμοιβή της σύμβασης, το ποσοστό συμμετοχής του αναδόχου και η τελική προκύπτουσα αμοιβή του).
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	(Αναγράφεται το είδος του πιστοποιητικού που υποβάλλεται: π.χ. Βεβαίωση Εργοδότη, Εγκριτική απόφαση, Υ.Δ. υποψηφίου κ.λπ., σύμφωνα με την προκήρυξη).

(Τόπος – Ημερομηνία)

Σφραγίδα – Υπογραφή
Νομίμου Εκπροσώπου

Παρατηρήσεις:

1. Είναι δυνατόν να αναγράφονται και ολοκληρωμένες φάσεις εκπονομένων συμβάσεων.
2. Ο κατάλογος μπορεί να υποβληθεί και υπό μορφή πίνακα, ο οποίος θα περιλαμβάνει όλα τα ως άνω στοιχεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΕΛΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ

(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης)

1. Επώνυμο:
2. Όνομα:
3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης:
4. Υπηκοότητα:
5. Οικογενειακή Κατάσταση :
6. Εκπαίδευση:

ΙΔΡΥΜΑ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΠΤΥΧΙΟ:	

(Σε περίπτωση σπουδών σε περισσότερα του ενός Ιδρύματα ή περισσότερα του ενός πτυχία ο πίνακας τροποποιείται κατάλληλα).

7. Γλώσσες (Βαθμοί 1 έως 5 για την ικανότητα, όπου 5 είναι το άριστα):

ΓΛΩΣΣΑ	ΑΝΤΙΛΗΨΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ	ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ
Ελληνικά			

(Προστίθενται ή αφαιρούνται σειρές ανάλογα).

8. Μέλος επαγγελματικών οργανισμών:

9. Παρούσα θέση:

(Αναγράφεται η σημερινή απασχόληση - θέση σε Επιχείρηση, Οργανισμό Δημοσίου ή Ιδιωτικού τομέα, ελεύθερος επαγγελματίας κλπ).

10. Έτη επαγγελματικής εμπειρίας:

(Αναγράφονται τα συνολικά έτη πραγματικής επαγγελματικής εμπειρίας).

11. Κύρια προσόντα:

(Αναγράφονται τα κύρια προσόντα και ικανότητες του ατόμου που προκύπτουν από την μέχρι σήμερα επαγγελματική και άλλη εμπειρία του).

(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης υπ' αριθ. ....)

12. Επαγγελματική απασχόληση:

(Αναγράφεται η απασχόληση σε όλες τις μέχρι σήμερα Επιχειρήσεις ή Υπηρεσίες ξεκινώντας από την σημερινή θέση απασχόλησης. Δίδονται στοιχεία όπως η χρονική διάρκεια παραμονής σε κάθε διαφορετική Επιχείρηση ή Υπηρεσία ή ενδεχομένως διαφορετική θέση, οι αρμοδιότητες και ευθύνες, κ.λπ.).

Χρονική διάρκεια: Από (μήνας/έτος) έως (μήνας/έτος)

Χώρα:

Ονομασία Επιχείρησης – Υπηρεσίας:

Θέση στην Επιχείρηση – Υπηρεσία:

Χρονική διάρκεια: Από (μήνας/έτος) έως (μήνας/έτος)

Χώρα:

Ονομασία Επιχείρησης – Υπηρεσίας:

Θέση στην Επιχείρηση – Υπηρεσία:

Αρμοδιότητες – ευθύνες:

13. Εμπειρία σχετική με την ζητούμενη:

(Η αναγραφή ξεκινά από τις πλέον πρόσφατες συμβάσεις. Η εμπειρία αναφέρεται πάντα στο εξειδικευμένο αντικείμενο που καλείται να καλύψει σύμφωνα με την παρούσα διακήρυξη).

ΧΩΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Από (μήνας/έτος) Έως (μήνας/έτος)	ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΘΕΣΗ και ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

14. Λοιπές Πληροφορίες:

(Αναγράφονται τυχόν λοιπές συμπληρωματικές πληροφορίες. Π.χ. συγγραφικό, εκπαιδευτικό, ερευνητικό έργο και ότι άλλο κρίνει σκόπιμο ο συντάξας).

(Τόπος – Ημερομηνία)

Υπογραφή

Επισημάνσεις:

1. Οι επεξηγήσεις του παρόντος υποδείγματος θα διαγραφούν από τους συντάξαντες.
2. Η σύνταξη των βιογραφικών σημειωμάτων με τα ως άνω περιεχόμενα είναι υποχρεωτική.
3. Η μορφοποίηση και η παρουσίαση των βιογραφικών σημειωμάτων δύναται να διαφοροποιούνται από το παρόν υπόδειγμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ

(Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης υπ' αριθ. ....)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ: (Αναγράφεται το όνομα του υποψηφίου αναδόχου φυσικού ή νομικού προσώπου) και σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας η ονομασία όλου του υποψηφίου ανάδοχου σχήματος)

α/α	Εταιρεία	Ονοματε- πώνυμο	Ειδικότητα	Έτη εργασιακής πειράς	Σχέση εργασίας με την εταιρεία	Θέση στο έργο	Απασχόληση στο έργο (μήνες)
(α)	(β)	(γ)	(δ)	(ε)	(στ)	(ζ)	(η)
Συνολικοί προσφερόμενοι ανθρωπομήνες							

Επεξήγηση στηλών πίνακα:

- α) α/α:** στη στήλη αυτή αναγράφεται ο αύξων αριθμός του στελέχους της ομάδας έργου.
- β) Εταιρεία:** στη στήλη αυτή αναγράφεται η επωνυμία της εταιρείας (ή του φυσικού προσώπου) με την οποία συνεργάζεται το στέλεχος της ομάδας έργου.
- γ) Ονοματεπώνυμο:** στη στήλη αυτή αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του στελέχους της ομάδας έργου.
- δ) Ειδικότητα:** στη στήλη αυτή αναγράφεται η επαγγελματική ειδικότητα του στελέχους της ομάδας έργου ανάλογα με τους τίτλους σπουδών του.
- ε) Έτη εργασιακής πείρας:** στη στήλη αυτή αναγράφονται τα έτη πραγματικής εργασιακής πείρας του στελέχους της ομάδας έργου στην δηλούμενη επαγγελματική ειδικότητα.
- στ) Σχέση εργασίας με την εταιρεία:** στη στήλη αυτή αναγράφεται η σχέση εργασίας του στελέχους της ομάδας έργου με την εταιρεία (ή με το φυσικό πρόσωπο) σύμφωνα με τις παρακάτω κατηγορίες:
 (1): Εταίρος ή μέτοχος,
 (2): Υπάλληλος ή μόνιμος συνεργάτης με σύμβαση έργου
 (3): Εξωτερικός συνεργάτης.
- ζ) Θέση στο έργο:** στη στήλη αυτή αναγράφονται οι αρμοδιότητες/καθήκοντα του στελέχους στο έργο.
- η) Απασχόληση στο έργο:** στη στήλη αυτή αναγράφονται οι προσφερόμενοι ανθρωπομήνες του στελέχους στο έργο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ – Υπόδειγμα περιεχομένου Υ.Δ. περί μη ρωσικής εμπλοκής (για συμβάσεις άνω των ορίων)

Το περιεχόμενο της Υ.Δ. περί μη συνδρομής των καταστάσεων ρωσικής εμπλοκής, που περιγράφονται στην παρ. 2.2.3..5.α της παρούσας, είναι το ακόλουθο:

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι δεν υπάρχει ρωσική συμμετοχή στον οικονομικό φορέα που εκπροσωπώ και συμμετέχει στη διαδικασία ανάθεσης της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με τους περιορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5ια του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 833/2014 της 31ης Ιουλίου 2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, όπως τροποποιήθηκε από τον με αριθ. 2022/576 Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΕ) της 8ης Απριλίου 2022.

Συγκεκριμένα δηλώνω ότι:

(α) ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ (και κανένας από τους οικονομικούς φορείς που εκπροσωπούν μέλη της ένωσής μας), [εφόσον πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων] δεν είναι Ρώσος υπήκοος, ούτε ζυφυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας εγκατεστημένος στη Ρωσία·

(β) ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ (και κανένας από τους οικονομικούς φορείς που εκπροσωπούν μέλη της ένωσής μας, [εφόσον πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων] δεν είναι νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου ·

(γ) τόσο ο υπεύθυνα δηλώνων, όσο και ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ, δεν είμαστε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή όργανο που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας που αναφέρεται στα σημεία (α) ή (β) παραπάνω,

(δ) δεν υπάρχει συμμετοχή φορέων και οντοτήτων που απαριθμούνται στα ανωτέρω σημεία α) έως γ), άνω του 10 % της αξίας της σύμβασης των υπεργολάβων, προμηθευτών ή φορέων στις ικανότητες των οποίων να στηρίζεται ο οικονομικός φορέας τον οποίον εκπροσωπώ.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η Αναθέτουσα Αρχή ενημερώνει υπό την ιδιότητά της ως υπεύθυνης επεξεργασίας το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως Προσφέρων ή ως Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος, ότι το ίδιο ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό του, θα επεξεργάζονται τα ακόλουθα δεδομένα ως εξής:

I. Αντικείμενο επεξεργασίας είναι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται στην Αναθέτουσα Αρχή, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, από το φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι το ίδιο Προσφέρων ή Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος.

II. Σκοπός της επεξεργασίας είναι η αξιολόγηση του Φακέλου Προσφοράς, η ανάθεση της Σύμβασης, η προάσπιση των δικαιωμάτων της Αναθέτουσας Αρχής, η εκπλήρωση των εκ του νόμου υποχρεώσεων της Αναθέτουσας Αρχής και η εν γένει ασφάλεια και προστασία των συναλλαγών. Τα δεδομένα ταυτοπροσωπίας και επικοινωνίας θα χρησιμοποιηθούν από την Αναθέτουσα Αρχή και για την ενημέρωση των Προσφερόντων σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών.

III. Αποδέκτες των ανωτέρω (υπό Α) δεδομένων στους οποίους κοινοποιούνται είναι:

(α) Φορείς στους οποίους η Αναθέτουσα Αρχή αναθέτει την εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών για λογαριασμό της, δηλαδή οι Σύμβουλοι, τα υπηρεσιακά στελέχη, μέλη Επιτροπών Αξιολόγησης, Χειριστές του Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού και λοιποί εν γένει προστεθέντες της, υπό τον όρο της τήρησης σε κάθε περίπτωση του απορρήτου.

(β) Το Δημόσιο, άλλοι δημόσιοι φορείς ή δικαστικές αρχές ή άλλες αρχές ή δικαιοδοτικά όργανα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

(γ) Έτεροι συμμετέχοντες στο Διαγωνισμό, στο πλαίσιο της αρχής της διαφάνειας και του δικαιώματος προδικαστικής και δικαστικής προστασίας των συμμετεχόντων στο Διαγωνισμό, σύμφωνα με το νόμο.

IV. Τα δεδομένα θα τηρούνται για χρονικό διάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης, και μετά τη λήξη αυτής για χρονικό διάστημα πέντε ετών, για μελλοντικούς φορολογικούς-δημοσιονομικούς ή ελέγχους χρηματοδοτών ή άλλους προβλεπόμενους ελέγχους από την κείμενη νομοθεσία, εκτός εάν η νομοθεσία προβλέπει διαφορετική περίοδο διατήρησης. Σε περίπτωση εκκρεμοδικίας αναφορικά με δημόσια σύμβαση τα δεδομένα τηρούνται μέχρι το πέρας της εκκρεμοδικίας. Μετά τη λήξη των ανωτέρω περιόδων, τα προσωπικά δεδομένα θα καταστρέφονται.

V. Το φυσικό πρόσωπο που είναι είτε Προσφέρων είτε Νόμιμος Εκπρόσωπος του Προσφέροντος, μπορεί να ασκεί κάθε νόμιμο δικαίωμά του σχετικά με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, απευθυνόμενο στον υπεύθυνο προστασίας προσωπικών δεδομένων της Αναθέτουσας Αρχής.

VI. Η Αναθέτουσα Αρχή έχει υποχρέωση να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απόρρητου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση από οποιονδήποτε και κάθε άλλης μορφή αθέμιτη επεξεργασία.